WWW.ZVIAZDA.BY — на 12 гадзін раней

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

13 МАЯ 2010 г. ЧАЦВЕР № 91 (26699)

Кошт 650 рублёў

ВЫДАЕЦЦА З 9 ЖНІЎНЯ 1917 г.

ЧЭКАВАЯ ПРЫВАТЫЗАЦЫЯ: ЯШЧЭ ТРЫ ГАДЫ

Пра гэта ўчора паведаміла дырэктар Фонду дзяржаўнай маёмасці Дзяржаўнага камітэта па маёмасці Беларусі Наталля ЖАРНАСЕК.

Цяпер, згодна з адпаведнай пастановай урада, тэрмін абмену чэкаў «Маёмасць» на акцыі акцыянерных таварыстваў заканчваецца 30 чэрвеня 2010 года. Аднак да гэтага часу правам атрымаць на чэкі частку дзяржаўнай маёмасці скарысталіся толькі 46 працэнтаў грамадзян, якія атрымалі гэтыя каштоўныя паперы. Як вядома, налічваць і выдаваць прыватызацыйныя чэкі пачалі з 1 красавіка 1994 года. Каля 5 мільёнаў чалавек тады атрымалі 427 мільёнаў чэкаў. На працягу 16 гадоў чэкі «Маёмасць» абменьваліся на акцыі па лімітах «Беларусбанка», пераафармляліся на акцыі спецінвестфондаў і па дагаворах працоўных калектываў. Але і сёння каля 200 мільёнаў чэкаў нідзе не «засвяціліся» і лічацца нявыкарыстанай маёмаснай квотай грамадзян. У свой час парламентарыі краіны прапанавалі «звярнуць» чэкавую прыватызацыю і выкупіць гэтыя паперы ў насельніцтва. Было падлічана, што для кампенсацыі па чэках неабходна адшукаць даволі вялікія грошы.

Сёння спецыялісты Фонду дзяржмаёмасці падрыхтавалі дакумент, які прапануе прадоўжыць чэкавую прыватызацыю да 30 чэрвеня 2013 года.

Цяпер Дзяржкамітэт па маёмасці дапамагае прадпрыемствам падрыхтавацца да выстаўлення іх акцый на міжнародных фондавых рынках у абмен на дэпазітарныя запіскі. Намеснік дырэктара фонду Пётр Лук'янаў паведаміў, што раней разглядалася пытанне продажу на міжнародным рынку пакета акцый «Беларусбанка». Аднак спецыялісты Дзяржмаёмасці і Мінфіна вырашылі, што прадаваць буйны пакет акцый найбуйнейшага банка краіны сёння немэтазгодна, бо ў час сусветнага фінансавага крызісу атрымаць добрыя грошы за іх будзе праблематычна.

Наталля Жарнасек удакладніла, што на РУП «Беларуськалій» пачаліся цяпер толькі падрыхтоўчыя работы па інвентарызацыі актываў. Сёння гэта найбуйнейшае ў свеце прадпрыемства па вырабе калійных угнаенняў знаходзіцца ў спісе аб'ектаў, забароненых да прыватызацыі. «Безумоўна, прадпрыемства з'яўляецца стратэгічным актывам Беларусі, але гэта не значыць, што яно ніколі не будзе прыватызавана», — сказала Наталля Жарнасек.

Сяргей КУРКАЧ.

Ну і ну!

ПЕДАГАГІЧНЫ СТАЖ СЯМ'І — БОЛЬШ ЗА 400 ГАДОЎ!

У ВІЦЕБСКУ арганізавалі першую абласную сустрэчу прадстаўнікоў настаўніцкіх дынастый. У многіх з іх багаты агульны педагагічны стаж: у некаторых — сотні гадоў.

Фота БЕЛТА.

Дацэнт Полацкага дзяржуніверсітэта Аркадзь ОСЬКІН з выкладчыкам гэтай ВНУ сынам Дзмітрыем.

Сярод іх ёсць дынастыя Коршыкавых. На сустрэчы яны прадстаўлялі Кастрычніцкі раён горада Віцебска. Пачатак працоўнага настаўніцкага шляху сям'і датаваны 1915 годам. Гэтая педагагічная дынастыя — чатыры пакаленні настаўнікаў: 12 педагогаў. Агульны педагагічны стаж — 409 гадоў.

Цікава, што самым першым настаўнікам у гэтай сям'і была Слабова (Новікава) Ганна Мікалаеўна, якая разам з Крупскай выкладала на курсах для рабочых. У гады Вялікай Айчыннай працавала ў блакадным Ленінградзе. Другі «заснавальнік» дынастыі — Фёдар Пятровіч Кочнеў дзякуючы шчырым адносінам да работы, навукі, дайшоў да пасады рэктара Маскоўскага інстытута інжынераў чыгуначнага транспарту (займаў гэтую пасаду ў 1955—1980 гадах).

І цяпер прадстаўнікі дынастыі працуюць у галіне адукацыі. Коршыкаў Фёдар Паўлавіч — намеснік дэкана матэматычнага і фізічнага факультэта Віцебскага ўніверсітэта імя П. Машэрава. Павел Фёдаравіч Коршыкаў — дырэктар адной з віцебскіх школ, Надзея Васільеўна Коршыкава — спецыяліст аддзела адукацыі Кастрычніцкага раёна Віцебска.

На жаль, у нашы дні інтарэс з боку моладзі на настаўніцкай прафесіі не такі вялікі, як калісьці. Але такія акцыі, як злёт прадстаўнікоў дынастый, могуць паспрыяць у стварэнні добрага іміджу прафесіі.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Увага!
Адкрыта падпіска
на друкаваныя сродкі масавай інфармацыі
на II паўгоддзе 2010 года
Нашы паслугі па падпісцы:
- падпіска на абаненцкую скрыню
- падпіска на дом
- дастаўка ва кватэры з уручэннем «з рук у рукі»
- падпіска праз інтэрнэт
- магчымасць аплаты па дапамозе пластыкавых картак
- прыём падпіскі па факсу для юрыдычных асоб
www.belpost.by
Падрабязную інфармацыю вы можаце атрымаць у любым аддзяленні паштовай сувязі ці па тэлефонах у г. Мінску:
222-72-17, 293-55-95, 227-20-31
Брэсцкі філіял (8-0162) 200-804
Віцебскі філіял (8-0212) 476-139
Гомельскі філіял (8-0232) 715-342
Гродзенскі філіял (8-0152) 757-159
Мінскі філіял (8-017) 222-75-65
Магілёўскі філіял (8-0222) 310-882
БЕЛПОШТА

МАЛАДАЯ ЯВА КУПАЛАВАГА ДОМУ

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Да 1939 года ў гэтым доме ў вёсцы Палачаны Маладзечанскага раёна размяшчалася «гміна». Але будынак вядомы тым, што ў 1906—1907 гадах тут бываў малады Янка Купала, калі працаваў у суседняй вёсцы Яхімоўшчына на бровары. Шмат гадоў гэты будынак выкарыстоўваецца пад жыллё вясковым настаўнікам. Год таму ў доме з'явілася самая маленькая жыхарка Ксеня Кулеш — унучка настаўніцы Галіны АКУЛЬСКАЙ (на фотаздымку).

Грошы

ПЕРАВАГА — РУБЛЁВЫМ ДЭПАЗІТАМ

За чатыры месяцы гэтага года ўклады ў замежнай валюце ў беларускіх банках зменшыліся на 6,7 мільёна долараў ЗША, ці на 0,2 працэнта.

На пачатак мая, паведаміў карэспандэнту «Звязды» намеснік начальніка Упраўлення інфармацыі Нацыянальнага банка Беларусі Міхаіл Жураловіч, насельніцтва трымала на валютных дэпазітах крыху больш за 3,5 мільярда долараў ЗША. За мінулы месяц уклады ў замежнай валюце зменшыліся на 21,6 мільёна долараў ЗША, ці на 0,6 працэнта. Іншая тэндэнцыя, якую ў галоўным банку звязваюць перш за ўсё з высокай даходнасцю, назіраецца па дэпазітах у нацыянальнай валюце. Так, за студзень-красавік сёлета дэпазіты ў нацыянальнай валюце ўзраслі амаль на 1,3 трыльёна рублёў, ці на 15,8 працэнта, і склалі каля 9,3 трыльёна рублёў. Калі ў красавіку адзначалася істотнае зніжэнне валютных зберажэнняў, то па рублёвых рост склаў больш як 425 мільярдаў, ці 4,8 працэнта. Калі ж згадваць агульную лічбу зберажэнняў, якія людзі трымаюць цяпер у банках, гэта значыць, у рублях і замежнай валюце, то яна на пачатак мая дасягнула 19,7 трыльёна рублёў. З пачатку года рублёвыя і валютныя ўклады павялічыліся амаль на 1,6 трыльёна рублёў, ці на 8,8 працэнта.

У Нацыянальным банку таксама згадалі, што на 1 мая ў разліку на аднаго жыхара прыпадала 2 мільёны 183 тысячы 300 рублёў зберажэнняў (у эквіваленце 737,3 долара), размешчаных у дэпазітах і сертыфікатах. На пачатак года адпаведная лічба раўнялася 1 мільёну 939 тысячам 500 рублям (677,4 долара) — за чатыры месяцы зберажэнні папоўніліся 243 800 рублямі.

Ігар ШЧУЧЭНКА.

Беларусь разлічвае на адмену Расіяй абмежавальных мераў адносна беларускай прадукцыі

Аб гэтым заявіў прэм'ер-міністр Беларусі Сяргей Сідорскі па выніках сустрэчы з губернатарам Курганскай вобласці Расіі Алегам Багамолавым, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

«Мы ўсе выходзім з фінансавага крызісу. Рост расійскай эканомікі (рост за перыяд (за 4 месяцы гэтага года — 106 працэнтаў) і беларускай эканомікі (рост 106 працэнтаў) сведчыць аб тым, што мы можам адмовіцца ад многіх мераў, якія прынялі ўрады ў антыкрызісных праграмах па пратэкцыянізму, па абароне ўласных рынкаў», — сказаў Сяргей Сідорскі.

Як вядома, на сённяшні дзень існуюць абмежаванні на пастаўкі некаторых відаў беларускай прадукцыі на расійскі рынак. «Я лічу, што такія нашы кантакты, разуменне пытанняў кааперацыі, узаемных паставак прадукцыі на таварных рынках Беларусі павінны і абавязаны зняць усе перашкоды, якія мелі месца на працягу 2009 года», — лічыць прэм'ер-міністр. «Прызнаюся, мы на гэта разлічваем», — дадаў ён.

Паводле слоў Сяргея Сідорскага, пасольства Расійскай Федэрацыі ў Беларусі таксама пацвярджае, што сігналы для гэтага ёсць.

Стаўка рэфінансавання зніжана да 12 працэнтаў гадавых

Нацыянальны банк Беларусі з 12 мая знізіў стаўку рэфінансавання на 0,5 працэнтна пункта да 12 працэнтаў гадавых. Аб гэтым карэспандэнту БЕЛТА паведамілі ва ўпраўленні інфармацыі галоўнай банкаўскай установы краіны.

Як растлумачылі ў Нацбанку, эканамічная сітуацыя, што складваецца ў краіне, невысокая інтэнсіўнасць інфляцыйных працэсаў, рост тэрміновых рублёвых укладаў насельніцтва ў банках, стабільная сітуацыя на наяўным валютным рынку даюць магчымасць прадоўжыць мяккую грашова-крэдытную палітыку, накіраваную на павышэнне даступнасці крэдытных рэсурсаў банкаў.

Зніжэнне агульнага ўзроўню працэнтных ставак у эканоміцы будзе садзейнічаць пашырэнню фінансавых магчымасцяў прадпрыемстваў па мадэрнізацыі вытворчасці і павышэнні канкурэнтаздольнасці прадукцыі, фарміруючы тым самым спрыяльныя ўмовы для паскарэння эканамічнага росту.

Пры гэтым захаваюцца прываблівыя працэнтныя стаўкі па рублёвых укладах насельніцтва ў банках, што перавышаюць даходнасць дэпазітаў у замежнай валюце.

Нагадаем, 19 красавіка гэтага года стаўка рэфінансавання Нацбанка была зніжана з 13 працэнтаў да 12,5 працэнта гадавых.

Асноўнымі напрамкамі грашова-крэдытнай палітыкі Беларусі на 2010 год прадугледжваецца зніжэнне стаўкі рэфінансавання да канца года да 9—12 працэнтаў гадавых, а ставак па крэдытах — да 12—15 працэнтаў гадавых.

РОЗГАЛАС

АПОШНЯЯ ІНФАРМАЦЫЯ СУТАК

БЕНЗІН ЗНОЎ ПАДАРАЖЭЎ

Учора ў чарговы раз былі павялічаныя рознічныя цэны на нафтапрадукты, што рэалізуюцца праз аўтазаправачныя станцыі: кошт паліва ўзрос на 6-8 працэнтаў.

Нагадаем, што папярэдні раз адпускныя рознічныя цэны на нафтапрадукты павышаліся напрыканцы лютага ў сярэднім на 7 працэнтаў. Цяпер жа за 1 літр бензіну Нармаль-80 давядзецца заплаціць 2250 рублёў, літр бензіну АІ-92 каштуе 2870 рублёў, бензіну АІ-95 — 3240 рублёў, дызельнага паліва — 2580 рублёў і біядызельнага паліва — 2220 рублёў. У канцэрне «Белнафтахім» адзначаюць, што перагляд цэнаў на нафтапрадукты абумоўлены ростам цаны на бяспошлінную нафту, якая пастаўляецца на беларускія нафтаперапрацоўчыя заводы з Расіі. «У красавіку ў параўнанні з лютым 2010 года, — падкрэсліваюць у «Белнафтахіме», — цана расійскай нафты, што вызначаецца па формуле, якая ўлічвае сусветныя каціроўкі, павялічылася для НПЗ Беларусі на 27,9 працэнта».

Ігар ГРЫШЫН.

БЕСПРАЦОЎЕ — НА ЎЗРОЎНІ 0,9 ПРАЦЭНТА

У Беларусі зарэгістраванае беспрацоўе з верасня мінулага года захоўваецца на ўзроўні 0,9 працэнта да колькасці эканамічна актыўнага насельніцтва. Аб гэтым **БЕЛТА** паведаміў начальнік галоўнага ўпраўлення палітыкі занятасці і народанасельніцтва Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Мікалай Коханаў. Для параўнання: на 1 мая мінулага года паказчык беспрацоўя складаў 1 працэнт.

СКРАЎ АЛЬТАНКУ

Праваахоўнікі адшукваюць невядомага злодзея, які ўкраў альтанку, што стаяла паблізу аўтамабільнай дарогі.

Як паведамілі карэспандэнту «Звязды» ў аддзяленні інфармацыі і грамадскіх сувязяў УУС Мінаблвыканкама, здарылася гэта ў Вілейскім раёне паблізу вёскі Лукавец. Альтанка, якая належала Хаценчыцкаму лясніцтву, знікла ў перыяд з 1 па 3 мая. Між іншым, кошт «прыхватызаванага» невядомым ацэньваецца ў 2 мільёны 364 тысячы рублёў.

ЗРАБІЎ БЫЛУЮ ЖОНКУ ЗАКЛАДНІЦАЙ

Днём у аўторак у сталічную міліцыю паступіла паведамленне, што ў пакоі кватэры дома № 66 па вуліцы Байкальскай мужчына гвалтоўна ўтрымлівае жанчыну.

Як распавёў карэспандэнту «Звязды» **начальнік аддзялення інфармацыі і грамадскіх сувязяў ГУУС Мінгарвыканкама Аляксандр ЛАСТОЎСКІ,** пацярпелай была 44-гадовая жыхарка кватэры, а збіў яе, звязаў рукі скотчам і пагражаў нажом былы 35-гадовы муж, грамадзянін Узбекістана, які мае пасведчанне на права жыхарства і зарэгістраваны ў Чэрвеньскім раёне. Калі на месцы здарэння з'явіліся праваахоўнікі, то злачынца запатрабаваў прадстаўніка царквы. Між іншым, як высветлілася, канфлікт паміж былымі мужам і жонкай узнік на рэлігійнай глебе. Калі перамовы кіраўніцтва ГУУС з захопнікам не прынеслі плёну, было вырашана затрымліваць апошняга сілай: узялі яго з прымяненнем спецсродкаў супрацоўнікі спецпадраздзялення па барацьбе з тэрарызмам «Алмаз» і спецыяльнага атрада хуткага рэагавання ўнутраных войскаў. Пацярпелая з мноствам траўмаў была шпіталізаваная.

Ігар ГРЫШЫН.

Навіны Беларусі і замежжа ў рэжыме on-line на сайце «Звязды» — www.zviazda.by

Адпачынак-2010

ПУЦЁЎКІ Ў ЛЕТНІКІ СТАЛІЦЫ СЁЛЕТА НЕ ДЭФІЦЫТ

Сяргей ГРЫБ

У параўнанні з мінулым годам кошт пуцёвак у круглагадовыя загарадныя летнікі для школьнікаў сталіцы ўзрасце прыкладна на 9 працэнтаў. Дарэчы, як адзначыў начальнік Мінскага гарадскога ўпраўлення па аздараўленні і санаторна-курортным лячэнні насельніцтва Валерый ГАРУНОЎ, летась поўны кошт пуцёўкі складаў у сярэднім 560 тысяч рублёў — зразумела, што на асобных загарадных летніках гэтая лічба магла «адхіляцца» як у большы, так і ў меншы бок.

БЮДЖЭТНІКАМ «ДАПЛАЦІЦЬ» ГОРАД

Па традыцыі частка аплаты дзіцячага адпачынку будзе «аўтаматычна» кампенсавана за кошт дзяржаўнай датацыі. Сёлета на круглагадовыя загарадныя летнікі яна вызначана ў 280 тысяч рублёў. Апроч таго, захаваецца і практыка датавання аздараўлення школьнікаў асобнымі прадпрыемствамі. Што ж да дзяцей работнікаў бюджэтнай сферы Мінска, то тут вызначана адмысловая даплата за кошт горада — у 240 тысяч рублёў.

Такім чынам, можна падлічыць: за 19-21 дзень наведвання дзіцем загараднага летніка непасрэдна бацькам-бюджэтнікам давядзецца заплаціць у сярэднім каля 90 тысяч. Праўда, для бацькоў, што занятыя ў іншых галінах, гэтая лічба можа быць большай. Калі камерцыйныя прадпрыемствы, арганізацыі ці індывідуальныя прадпрымальнікі сродкаў для дадатковай дапамогі сваім супрацоўнікам не знойдуць, то памер аплаты дзіцячага аздараўлення з уласнай кішэні будзе разлічвацца па простай формуле: «поўны кошт пуцёўкі мінус дзярждатацыя».

Да слова, дзяржатацыя прадугледжаная не толькі для круглагадовых летнікаў. Адначасова яна вызначана для так званых «профільных» летнікаў па інтарэсах і летнікаў дзённых — у 125 і 120 тысяч рублёў адпаведна. З улікам гэтага папярэднія разлікі паказваюць, што 19-дзённая пуцёўка ў той жа дзённы (як правіла, «прышкольны») летнік у залежнасці ад узросту дзіцяці абыдзецца бацькам у 29—55 тысяч. Аднак пры гэтым не выключана, што на справе гэтыя лічбы ўсё ж акажуцца меншымі.

НАЙБОЛЬШ СКЛАДАНЫ — ЧЭРВЕНЬ

У цэлым чакаецца, што за сезон 48 845 мінскіх школьнікаў наведаюць круглагадовыя, а 38 400 — лавек — дзённыя летнікі. Агульная колькасць пуцёвак складзе 87 245 — прыкладна на 3 тысячы больш, чым у мінулым годзе. У выніку чакаецца, што сёлета будзе ахоплена аздараўленнем 55 працэнтаў дзяцей сталіцы. Летась гэты паказчык складаў 50,6 працэнта.

— Напрыканцы мінулага года сярод бацькоў быў праведзены адмысловы маніторынг, які дазволіў вызначыць патрэбу ў дзіцячым летнім аздараўленні, — заўважыў Валерый Гаруноў. — З улікам гэтага і з'явіліся цяперашнія планы — мы зыходзім з таго, што ў летнікі павінны патрапіць усе, хто гэтага хоча.

У тым ліку дэфіцыту пуцёвак не павінна ўзнікнуць і на працягу найбольш папулярнай першай змены. Сапраўды, сёння большасць месцаў на чэрвень у летніках нібыта ўжо «забраніравана». Аднак таксама зразумела: па тых або іншых прычынах хтосьці са школьнікаў на адпачынак ужо ў самым пачатку канікулаў не паедзе. У сувязі з гэтым, параіў Валерый Гаруноў, бацькам нялішне зноў пацікавіцца пуцёўкамі недзе пасля 25 мая. Прычым атрымаць неабходныя звесткі цяпер можна і праз інтэрнэт — афіцыйны сайт Мінгарвыканкама minsk.gov.by (шлях: «Сацыяльная сфера» — «Ахова здароўя» — «Інфармацыя»).

Парада ж нумар два — звярнуць увагу на дзённыя летнікі. Чамусьці збольшага гэты варыянт разглядаюць толькі бацькі малодшых школьнікаў, хоць дзённыя летнікі разлічаны на дзяцей ва ўзросце ад 6 да 17-18 гадоў. Да таго ж нялішне нагадаць: на працягу лета адной дзіця можа атрымаць адну пуцёўку ў круглагадовы летнік, а ў дзённы, і ў профільны летнік.

ГАРАЧАЯ ВАДА ПЛЮС АЦЯПЛЕННЕ

Між тым, паведаміў Валерый Гаруноў, сёлета адчыняцца 38 загарадных летнікаў. У параўнанні з мінулым годам іх колькасць не зменіцца, аднак самі ўмовы адпачынку павінны стаць лепшымі. У прыватнасці, вызначана строгае патрабаванне: у кожным памяшканні, дзе будуць знаходзіцца дзеці, павінны быць гарачая вада, каналізацыя, а з улікам магчымых капрызаў надвор'я ў чэрвені — і ацяпленне. Непасрэдна ж падрыхтоўка да сезона павінна закончыцца да 15, максімум — да 20 мая.

Паралельна надаецца большая ўвага падрыхтоўцы персаналу. Сёлета кожны начальнік летніка ўпершыню будзе атрымліваць згоду на прызначэнне спецыяльнай камісіі на чале з намеснікам старшыні гарвыканкама, наладжаны строгі адбор работнікаў харчблокаў і медперсаналу, а сярод выхавальнікаў стане менш студэнтаў — робіцца стаўка на больш дасведчаных педагогаў.

Апроч таго, летнік будуць ахоўваць па два міліцыянеры — адной з іх галоўных задач з'яўляецца папярэджанне ўваходу на тэрыторыю дзіцячага адпачынку пабочных асобаў.

Пры гэтым, заўважыў Валерый Гаруноў, у будучыні магчымасці загараднага адпачынку для мінскіх школьнікаў павінны ўзрасці. Цяпер ідзе рэканструкцыя пяці летнікаў: чатыры з іх адчыняцца налета, а яшчэ адзін — у 2012 годзе.

ПРАБЛЕМЫ СА ЗДАРОЎЕМ — НЕ ПАДСТАВА ДЛЯ АДМОВЫ?

Нарэшце, асобная гаворка пра школьнікаў з абмежаванымі магчымасцямі. У мінулым годзе сталіца пайшла на своеасаблівы «эксперымент» і першай у краіне наладзіла адпачынак дзяцей на інвалідных калясках. Практыка аказалася ўдалай, сёлета яе плануецца працягнуць — два летнікі прымуць прынамсі 70 дзяцей-калясачнікаў і іх бацькоў. Аздараўленне для гэтых дзяцей стане цалкам бясплатным, а бацькі-суправаджальнікі павінны будуць заплаціць 10 працэнтаў ад поўнага кошту пуцёўкі.

Пры гэтым сёлета плануецца пайсці далей і наладзіць аздараўленне 180 дзяцей, якія не перамяшчаюцца на калясках, але таксама з'яўляюцца інвалідамі. Раней летнікі для такіх дзяцей былі па сутнасці «зачыненымі» з-за медыцынскіх супрацьпаказанняў.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

У АЭРАПОРЦЕ ТРЫПАЛІ РАЗБІЎСЯ САМАЛЁТ: НА БОРЦЕ ЗНАХОДЗІЛІСЯ 104 ЧАЛАВЕКІ, ЁСЦЬ ВЫЖЫЎШЫЯ

У сталіцы Лівіі горадзе Трыпалі ў сераду ў 6:00 раніцы па мясцовым часе пацярпеў катастрофу аэробус А-330, які належаў авіякампаніі Afriqiyah Airways. На борце самалёта знаходзіліся 104 чалавекі — 93 пасажыры і 11 членаў экіпажа. Першапачаткова паведамлялася пра тое, што выжыў толькі 8-гадовы хлопчык з Нідэрландаў. Аднак пазней з'явілася інфармацыя пра тое, што выжыўшых можа быць некалькі. Як паведамляе агенцтва SAPA, у заяве, распаўсюджанай Afriqiyah Airways, гаворыцца пра пацярпелых, дастаўленых у некалькі шпіталяў. Пра колькасць выжыўшых у авіякатастрофе не паведамляецца.

Па адной з версій, прычынай падзення самалёта магла стаць памылка пілота. Як перадае міжарабскі тэлеканал «Аль-Арабія» са спасылкай на Afriqiyah Airways, самалёт узарваўся падчас пасадкі. У той жа час улады Лівіі цалкам выключылі магчымасць тэракта ў якасці прычыны крушэння самалёта. Пра гэта заявіў кіраўнік Мінтранса Лівіі Махамед Алі Зідан.

ЕЎРАПЕЙСКАЯ КАМІСІЯ ПАГАДЗІЛАСЯ ПРЫНЯЦЬ ЭСТОНІЮ Ў ЕЎРАЗОНУ

Еўрапейская камісія рэкамендавала прыняць Эстонію ў еўразону. Пра гэта паведамляе Bloomberg са спасылкай на звесткі міністэрства замежных спраў Эстоніі.

Паводле ацэнак Еўракамісіі, у 2010 годзе дэфіцыт бюджэту Эстоніі складзе 2,4 працэнта ВУП. Адной з умоваў прыняцця ў еўразону той ці іншай краіны з'яўляецца скарачэнне дэфіцыту бюджэту да 3 працэнтаў ВУП.

Чакаецца, што Эстонія стане паўнапраўным удзельнікам зоны дзеяння еўра ў 2011 годзе. Законапраект пра пераход на адзіную еўрапейскую валюту эстонскі ўрад прыняў на пачатку сакавіка 2010 года.

У адпаведнасці з дакументам, першыя два тыдні студзеня таго года, калі краіна пяройдзе на адзіную еўрапейскую валюту, дзейная валюта краіны (крона) і еўра будуць выкарыстоўвацца паралельна. Рэшта ў крамах будзе выдавацца толькі ў еўра, а кроны на рахунках у банках абмяняюць аўтаматычна па курсе 15,64 кроны за еўра.

НОВЫ НУМАР PLAYBOY ВЫЙДЗЕ Ў 3D-ФАРМАЦЕ

Для прагляду чарговага выпуску часопіса Playboy чытачам спатрэбяцца стэрэаакуляры, паведамляе агенцтва AFP: чэрвеньскі нумар выйдзе ў 3D-фармаце, паведаміла прэс-сакратар выдання Тэрэза Хенэсі. «Аб'ёмная» мадэль на развароце будзе як бы прапаноўваць чытачу куфаль віна, перадае GZT.ru. Стваральнікі часопіса спадзяюцца, што гэта дапаможа павялічыць аб'ёмы продажу, якія панізіліся ў апошні час.

Дзяўчына 2010 года па версіі Playboy, амерыканская мадэль Хоуп Дворажык паўстане перад чытачамі чэрвеньскага нумара часопіса ў 3D. Да нумара будуць дадавацца адмысловыя акуляры, якіяададуць дзяўчыне «аб'ёму» і, паводле словаў Тэрэзы Хенэсі, створаць у чытача «эфект прысутнасці на фатаграфіі разам з мадэллю».

Стваральнікі часопіса маюць намер даказаць, што, нягледзячы на бурнае развіццё інтэрнэту, папулярныя часопісы не сыдуць у мінулае, таму што «трымаць часопіс у руках вельмі прыемна», а новыя тэхналогіі робяць ранейшыя задавальненні яшчэ больш захапляльнымі.

«СТОП» ЦЭНАМ НА ЛЕКІ?

дзеянне мемарандуму па стрымліванні цэнаў на лекі будзе падоўжана

У МІНІСТЭРСТВЕ аховы здароўя ўпэўнены, што падпісанне год таму Мемарандума па стрымліванні росту цэнаў на медпрэпараты дазволіла не дапусціць неабгрунтаванага росту цэнаў на лекі на беларускім рынку. Пра гэта на прэс-канферэнцыі, што прайшла ў рамках бізнэс-форуму «Фармацэўтычны бізнэс Беларусі», паведаміла журналістам намеснік начальніка ўпраўлення фармацэўтычнай інспекцыі і арганізацыі лекавага забеспячэння Міністэрства аховы здароўя Ала ДАЛГОЛІКАВА.

Трэба нагадаць, што дэвальвацыя нацыянальнай валюты ў студзені 2009 года аўтаматычна пацягнула за сабой рост цэнаў на лекавыя сродкі і частковы дэфіцыт імпартных лекавых сродкаў у аптэчнай сетцы. На канец снежня 2008 года на складах знаходзіўся прыкладна двухтыднёвы запас лекавых сродкаў, сумарны кошт якога вар'іраваўся ў межах 20—35 мільёнаў долараў ЗША. Аднак рознічная рэалізацыя лекавых сродкаў у студзені 2010 года ажыццяўлялася па цэнах папярэдняга года, паколькі пераацэньваць ужо пастаўленыя ў нашу краіну лекі забараняецца, у выніку чаго суб'екты гаспадарання панеслі сур'ёзныя страты. Зразумела, што прадстаўнікі фармбізнэсу і замежныя вытворцы лекаў вырашылі свае страты кампенсаваць — цэны ў лютым-сакавіку імкліва папаўзлі ўгару. Упакоўка лекавага сродку падаражэла на канец першага квартала ў сярэднім на 40 працэнтаў, але на некаторыя найменні лекаў цэны выраслі ў 2-3 разы.

Трэба было тэрмінова шукаць выйсце з гэтага складанага становішча. Паколькі ніякіх адміністрацыйных рычагоў уплыву на замежных вытворцаў Міністэрства аховы здароўя не мела, заставалася адна надзея — на канструктыўны дыялог і пошук узаемапаразумення з усімі гульцамі на фармацэўтычным рынку. З гэтай мэтай пры Міністэрстве аховы здароўя быў створаны Савет па пытаннях аналізу рынку лекавых сродкаў і стрымліванні росту цэнаў, куды ўвайшлі прадстаўнікі замежных кампаній, айчыннага фармбізнэсу і маркетынгавых арганізацый, а таксама быў падрыхтаваны Мемарандум па стрымліванні росту цэнаў на лекавыя сродкі ва ўмовах сусветнага фінансава-эканамічнага крызісу. Далучыцца да мемарандуму было прапанавана ўсім вытворцам, якія пастаўляюць свае лекавыя сродкі ў Беларусь, іх афіцыйным дыстрыб'ютарам і беларускім вытворцам. Згодна з гэтым дакументам, кампаніі-вытворцы бралі на сябе абавязацельства забяспечыць гадавы мараторый цэнаў на лекавыя сродкі, што пастаўляюцца, а ў выпадку павышэння заяўленай цаны загадзя інфармаваць пра гэта Міністэрства аховы здароўя і даваць абгрунтаванне новай цаны. Акрамя таго вытворцы бралі на сябе абавязацельства прытрымлівацца фіксаваных цэнаў пры пастаўках лекавых сродкаў згодна з умовамі тэндару і ажыццяўляць маніторынг на прадмет завышэння цэнаў на сваю прадукцыю. Афіцыйныя дыстрыб'ютары, у сваю чаргу, павінны былі забяспечваць стрымліванне росту цэнаў шляхам прымянення аптымальных аптовых нацэнак. Зразумела, што паколькі дакумент — шматбаковы, то і Міністэрства аховы здароўя ўзяло на сябе пэўныя абавязацельствы. Цэны былі замарожаныя на момант падпісання Мемарандума, гэта значыць, на канец мая, тэрмінам на адзін год. Да своеасаблівага «джэнтльменскага пагаднення» пажадалі далучыцца больш як 60 замежных кампаній, афіцыйных дыстрыб'ютараў і беларускіх вытворцаў. Цікава, што з беларускіх вытворцаў да Мемарандума далучыліся не ўсе.

На адным з апошніх пасяджэнняў Савета па пытаннях аналізу рынку лекавых сродкаў было прынята рашэнне аб падаўжэнні дзеяння Мемарандума яшчэ на адзін год.

Па звестках экспертаў фармацэўтычнага рынку, адзін жыхар Беларусі, робячы пакупку ў аптэках, пакідае там у сярэднім 1,8 долара. Сярэдні кошт адной упакоўкі імпартнага лекавага сродку склаў у 2009 годзе ў нашай краіне 3,18 долара ЗША, а беларускіх лекаў — 0,66 долара. Ільвіная доля беларускіх прэпаратаў нават пасля падаражэння рэалізуецца выключна па сімвалічных цэнах — ад 150 да 500 рублёў за упакоўку. У ТОП-10 гандлёвых найменняў па колькасці прададзеных летась упаковак увайшлі цытрамон-барымед, актываваны вугаль, ацэтылсаліцылавая кіслата, анальгін, карвалол, эналапрыл і іншыя.

Эксперты канстатуюць, што айчынныя фармацэўтычныя вытворцы здолелі летась умацаваць свае пазіцыі: пастаўкі айчынных фармпрэпаратаў выраслі на 14,5 працэнта ў грашовым вымярэнні, што склала 20,4 млн долараў ЗША.

Надзея НІКАЛАЕВА.

ISSN 1990 - 763X

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 13.05.2010 г. (для б/н разлікаў)

1 долар ЗША	2 985,00	1 чэшская крона	149,63
▼ 1 еўра	3 780,20	1 польскі злоты	949,94
1 латвійскі лат	5 356,66	▲ 1 расійскі рубель	98,83
1 літоўскі літ	1 097,87	1 украінская грыўня	374,76

Курсы замежных валют для безнаяўных разлікаў Цэнтрабанк РФ

USD	30,2048
10 UAH	37,9219
1000 BYR	10,1155
EUR	38,1940

Агенцтва Уладзіміра Граўцова

Аўтадарога ў абход тэрыторыі нацыянальнага парку «Белавежская пушча» будзе створана ў 2010-2011 гадах

Аўтамабільная дарога ў абход тэрыторыі нацыянальнага парку «Белавежская пушча» будзе створана ў 2010-2011 гадах на ўчастку Ваўкаставец — Свіслач. Адпаведны ўказ № 244 Прэзідэнт Беларусі падпісаў 11 мая.

Даручэнне аб гэтым было раней дадзена кіраўніком дзяржавы з мэтай зніжэння экалагічнай нагрузкі на тэрыторыю Белавежскай пушчы.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Рух на асобных дарогах Мінска будзе абмежаваны

Пра гэта папрасілі папярэдзіць чытачоў «Звязды» ў сталічнай Дзяржаўтаінспекцыі. Часовыя абмежаванні звязаныя з афіцыйным візітам у Беларусь прэзідэнта В'етнама Нгуен Мінь Чыета.

У прыватнасці, 13 мая ў раёне 12 і 14 гадзін дня будзе перакрыты рух па праспекце Пераможцаў і праспекце Незалежнасці. У гэты дзень з 16.00 таксама часова абмяжуюць рух па МКАД, па праспекце Пераможцаў і плошчы Незалежнасці, а ў 19.00 — у раёне плошчы Перамогі. На плошчы Перамогі (і на пад'ездах да яе) абмежаванні па руху будуць і 14 мая ў 9.30, а ў 16.00 — у раёне Кастрычніцкай плошчы па праспектах Пераможцаў і Незалежнасці. У пяць гадзін вечара ў сувязі з наведваннем в'етнамскім лідарам комплексу «Мінск-Арэна» перакрыюць праспект Пераможцаў, вуліцу Нарачанскую і вуліцу Праектуемую. Часовыя абмежаванні руху транспарту па МКАД у кірунку Лагойскай шашы будуць 15 мая ў 9.00, а 16 мая ў 8.00 перакрыюць дарогі па маршруце МКАД — праспект Незалежнасці — Маскоўская шаша — аэрапорт «Мінск 2».

Шаноўныя ўдзельнікі дарожнага руху, пастаўцеся да часовых абмежаванняў з разуменнем і загадзя плануйце свой маршрут.

Надзея ДРЫЛА.

Футбол. Чэмпіянат краіны

Суддзі раззлавалі Сяргея Гурэнку і Ігара Кавалевіча

Пасля матча з БАТЭ трэнер дынамаўцаў падаў у адстаўку

ПРАЙШЛІ матчы 9-га тура чэмпіянату краіны па футболе ў вышэйшай лізе. Матч паміж чэмпіёнам барысаўскім БАТЭ і віцэ-чэмпіёнам сталічным «Дынама» называлі «беларускім класіка». І выйграў яго чэмпіён — 1:0. «Дынама» такім чынам адкацілася на пяты радок турнірнай табліцы і адстае ад лідара БАТЭ на 7 ачкоў.

Сапраўды, гэта было галоўнае супрацьстаянне першага круга чэмпіянату. З адпаведным антуражам — амаль цалкам запоўнены стадыён у Кунцаўшчыне, праўда, білеты можна было набыць і за гадзіну да матча. Якраз за гадзіну да гульні галоўны трэнер мінчан Сяргей Гурэнка доўга сядзеў на трэнерскай лаўцы на пустым стадыёне, куды яшчэ не дапускалі прыхільнікаў. Залішне казаць, што «Дынама» выйшла на гульню надзвычай зараджаным на перамогу. Бессэнсоўна пералічваць моманты і паўмоманты, якія былі ў абедзвюх камандаў, рэалізаваць у асноўны час ні аднаму з супернікаў іх не ўдалося. Толькі на другой дабаўленай хвіліне апошняй паловы матча Рэнан Брэсан па-майстэрску разрэзаў абарону дынамаўцаў і без варыянтаў для галкіпера прабіў у правы ніжні вугал.

А вось 73-я хвіліна гэтага паядынку, якая дагэтуль выклікае спрэчкі прыхільнікаў, цалкам магла стаць выніковай для «Дынама». Павел Няхайчык збіў на подступах да штрафной Антона Пуцілу, праўда, мяч паспеў адляцець да дынамаўскага форварда Аляксандра Гаўрушкі, які на пару з Андрэем Чухлеем выходзіў на варатара гасцей. Галоўны арбітр сустрэчы прыняў рашэнне спыніць гульню і прад'явіць жоўтую картку Няхайчыку, і свісток гэты, тым часам, быў на карысць тых, хто сфаліў. У дынамаўцаў, якія і дагэтуль наатрымлівалі картак за размовы з суддзёй, накіпела, і праз хвіліну сітуацыя ледзь не скончылася ўсеагульнай патасоўкай каля дынамаўскіх варот. Зноў у ход пайшлі жоўтыя карткі, і матч удалося-такі вярнуць у футбольнае рэчышча.

Затое пасляматчавая прэс-канферэнцыя стала працягам тэатра дынамаўскіх эмоцый. Сяргей Гурэнка ўзгадаў паядынак з БАТЭ, які адбыўся паўгода таму: «Мой калега (Віктар Ганчарэнка. — **Аўт.**) прадузята выказаўся пра тую гульню. Ён сказаў, што матч быў еўрапейскага ўзроўню, але на полі была адна каманда. У якой бы камандзе я ні быў, я ўсё жыццё буду памятаць гэтыя словы. Ніхто не мае права абражаць маю каманду», — пры гэтым дынамаўскі глаўком ударыў па стале з такой сілай, што ўздрыгнуў увесь прэс-цэнтр. І выйшаў, не стаўшы чакаць пытанняў журналістаў. Як высветлілася, для разборак з суддзямі. Там зноў былі ўдары па дзвярах судзейскай і заклікі зайсці ў распранальню і паглядзець у вочы хлопцам. Здаецца, Сяргей Гурэнка моцна пагарачыўся. І ў суддзяў бываюць памылкі, і магчыма, на 73-й хвіліне была менавіта такая, ад якой залежыць будучы лёс галоўнага трэнера «Дынама» ў такім прынцыповым матчы. Але прайграваць трэба таксама ўмець. Махаць куламі пасля прайгранага матча па меншай меры бессэнсоўна, ды і даказваць штосьці Ганчарэнку больш мэтазгодна было б падчас гульні. Учора Сяргей Гурэнка падаў у адстаўку. Выконваць абавязкі галоўнага трэнера ў «Дынама» пакуль будзе Сяргей Саладоўнікаў.

Віктар Ганчарэнка пракаментаваў спіч калегі наступным чынам: «Не разумею, чаму Сяргей так эмацыйна рэагуе на мае выказванні пасля сустрэчы паўгода таму. Я добра памятаю той паядынак. Нам удалося правесці шмат пазіцыйных атак, нягледзячы на тое, што каманда была стомленая пасля выязнога еўракубкавага матча з «Літэксам». Лічу, што нічога крыўднага ў адрас суперніка я тады не сказаў. Мяркую, што эмоцыі ўлягуцца і Сяргей па-іншаму пагля́дзіць на гэту сітуацыю».

Эмацыйна выказаўся ў бок суддзяў і галоўны трэнер «Нафтана» пасля паядынку з «Мінскам», які скончыўся нулявой нічыёй. Суддзі адмянілі ўзяцце варот наваполацкай камандай, за што і атрымалі рэкамендацыю ад Ігара Кавалевіча паўдзельнічаць у парадзе сэксуальных меншасцяў. Яшчэ адзін паядынак закончыўся з нулявой нічыёй — паміж гродзенскім «Нёманам» і салігорскім «Шахцёрам».

А бабруйская «Белшына», дэбютант вышэйшай лігі, працягвае свае сенсацыйныя подзвігі, не адпускаючы БАТЭ на далёкую адлегласць. На гэты раз, саступаючы «Партызану» (0:1), падапечныя Сяднёва спачатку лік зраўнялі, а потым і выйшлі наперад. Ад БАТЭ іх аддзяляе ўсяго два ачкі. На трэцім месцы, нягледзячы на паражэнне, застаецца брэсцкае «Дынама». Падапечныя Юрыя Пунтуса ў матчы з магілёўскім «Дняпром» забілі першымі, але потым двойчы прапусцілі. Двойчы прапусцілі і віцябчане ад жодзінскага «Тарпеда».

Алена АЎЧЫННІКАВА.

ИЗВЕЩЕНИЕ ОБ ОТКРЫТОМ ПОВТОРНОМ АУКЦИОНЕ

по продаже государственного имущества и права заключения договора аренды земельного участка

Наименование предмета аукциона	Здание столярного цеха и право заключения договора аренды земельного участка
Продавец недвижимого имущества	Республиканское унитарное производственное предприятие «Гранит» тел. (01645) 4 34 89, факс (01645) 4 36 00
Местонахождение недвижимого имущества	Брестская область, Лунинецкий район, г. Микашевичи, ул. Маяковского, 37
Сведения о предмете аукциона	Здание столярного цеха, 1-этажн., 1990 г.п., общая площадь – 99,0 кв.м. Земельный участок площадью 0,0255 га, срок аренды – 49 лет, ограничения в охранной зоне линии электропередачи напряжением свыше 1000 вольт, использовать земельный участок для размещения производства, общественного питания, торговли, услуг
Начальная цена предмета аукциона, руб.	**9 017 930**
Сумма задатка, руб.	**901 790**
Реквизиты счета для перечисления задатка	***р/с 3642902530005 Головной филиал по Брестской области ОАО «Белинвестбанк», код банка 823, получатель платежа – фонд «Брестоблимущество», УНП 200020538, срок внесения – по 24.05.2010 включительно.***
Организатор аукциона	Фонд «Брестоблимущество», г. Брест, ул. Ленина, 11, тел.: (0162) 21 19 82; 23 12 63, 23 44 06, 20 87 85, 23 44 78, www.brest-region.by

Повторный аукцион состоится **25 мая 2010 года** в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Ленина, 11, каб. 524 (здание облисполкома).

Победитель аукциона (претендент на покупку) обязан: подписать протокол аукциона; в течение 10 рабочих дней со дня принятия местным исполнительным комитетом решения о предоставлении земельного участка: внести плату за право заключения договора аренды земельного участка, возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения, расходы, связанные с формированием земельного участка и изменением земельного участка в результате такого формирования, государственной регистрацией в отношении этого участка, после чего не позднее 2 рабочих дней заключить с продавцом недвижимого имущества договор купли-продажи, а местным исполнительным комитетом – договор аренды земельного участка.

Организатор аукциона имеет право отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее, чем за 3 дня до даты его проведения.

Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов по продаже объектов государственной собственности и на право заключения договора аренды земельного участка для обслуживания недвижимого имущества, утвержд. постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 № 462.

Подробная информация об участии в аукционе опубликована в газете «Звязда» от 24 марта 2010 г. № 53. Заявления на участие в повторном аукционе с прилагаемыми документами принимаются по адресу: г. Брест, ул. Ленина, 11, каб. 405, 404, фонд «Брестоблимущество», с 8.30 до 13.00 и с 14.00 до 17.30 по рабочим дням по 24 мая 2010 года включительно.

Хакей-2010

ТАТАР-ТАРАРАМ ПА-СЛАВАЦКУ

Спецыяльны карэспандэнт «Звязды» перадае з Германіі

Абракадабра з загалоўкам сённяшняга рэпартажу з сусветнага першынства па хакеі ў Кёльне — гэта своеасаблівая даніна павагі форварду славацкай зборнай і каманды «Гранд Рапідс Грыфініс» з Дэтройта **Томасу Татару**. Менавіта вакол яго асобы вяліся ўсе размовы пасля фінальнага свістка матча Беларусь — Славакія. Славак, які выступаў пад магічным нумарам 90, нейкім чынам змог загіпназаваць нашых Аляксея Калюжнага і Міхаіла Грабоўскага і так ўдала выступіць ў ролі «прыліпалы»-правакатара, што беларусы ў пачатку трэцяга перыяду вымушаны былі на ім тройчы фаліць. Вынік за гэтыя выдаленні не радасны — дзве шайбы і лічбы на табло 4:2 на карысць супернікаў.

На пасляматчавай прэс-канферэнцыі галоўны трэнер зборнай Беларусі Эдуард Занкавец выказаў шкадаванне, што гульцы не змаглі належным чынам захаваць сваю перавагу, у тым ліку і галявую, здабытую ў пачатку сустрэчы, і завяршыць матч на мажорнай ноце. Вінаваты самі, заключыў Эдуард Канстанцінавіч, будзем рабіць дэталёвы аналіз гульні і рыхтавацца да наступнага матча з расіянамі, які пачнецца сёння ў 17.15 па беларускім часе. Ацэньваючы гульню Томаса Татара і яе ўплыў на агульны ход матча, беларускі трэнер сказаў: гэта звычайная з'ява ў хакеі, калі ёсць такі гулец, які здольны завесці не на жарт каго хочаш. З гэтай нагоды Эдуард Занкавец успомніў абаронцу фінскай зборнай Ярко Рууту, які пры неабходнасці арганізоўваў на хакейнай пляцоўцы міні-спектакль, ад якога супернікі толькі паспявалі запаўняць лаўку штрафнікоў. Беларускія журналісты выказалі пажаданне, каб такі «прыліпала» з'явіўся і ў стане нашай зборнай.

Настаўнік зборнай Славакіі, які добра знаёмы беларускім прыхільнікам, канадзец Глен Хэнлан высока ацаніў гульню абедзвюх камандаў, зазначыўшы, што яго падначаленым па ходу гульні давялося тэрмінова перастройвацца. Ці меў спецзаданне на матч з беларусамі Томас Татар? Адказ на гэтае пытанне настаўнік зборнай Славакіі сказаў па-руску: «нет».

Магчыма, Хэнлан зрабіў просты дыпламатычны пасыл у адрас свайго калегі з Беларусі, каб не пакрыўдзіць. Што ні гаварыце, а сітуацыя аказалася надзвычай пікантнай: яшчэ нядаўна Эдуард Занкавец працаваў у штабе і Курта Фрэйзера, і Глена Хэнлана, якія спрабавалі вывесці наш хакей на сусветны ўзровень. Пакуль жа прыходзіцца спраўляцца сваімі кадрамі, якія, на жаль, вельмі часта мяняюцца, што далёка не самым лепшым чынам можа адбівацца на агульнай сітуацыі ў зборнай.

Зрэшты, змена кадраў ніякім чынам кардынальна не паўплывала на выхад нашай зборнай у наступны этап турніру. Пры любым раскладзе сённяшніх матчаў у Кёльне: Беларусь — Расія і Казахстан — Славакія, зборныя Беларусі і Расіі ўжо ў кваліфікацыі. А вось зборная Казахстана пры віртуальным выйгрышы ў тры шайбы пакіне за бортам дванаццаці мацнейшых славакаў. Праўда, у спорце непрымальны ўмоўны лад накшталт «калі», «калі б» і г.д. Тут калі шанцуе — то мацнейшым.

Гісторыя ведае шмат прыкладаў, калі падзеі, якія адбываюцца на спартыўнай пляцоўцы, пачынаюць рэзка змяняюцца на 180 градусаў. У дачыненні да нацыянальнай зборнай Беларусі па хакеі гэта якраз той выпадак. Яшчэ нядаўна ў спарынгавых выязных матчах са зборнай Латвіі ў Рызе і камандай Чэхіі ў Празе нашы саступалі па ходу сустрэчы (0:2), аднак знаходзілі ў сабе сілы зраўняць лік, хоць канчатковыя лічбы на табло былі не нашу карысць. У папярэдняй сустрэчы ў рамках сусветнага першынства-2010 у Кёльне з казахамі мы таксама «гарэлі» (0:2), аднак змаглі зраўняць лік і ўпэўнена давесці матч да перамогі. Гульня са славакамі зноў пачыналася з ліку 2:0, а завяршылася крыўдным паражэннем. Вось такія арэлі. Вельмі хацелася, каб у найбліжэйшы час яны паднялі нас наверх.

Уладзімір ЗДАНОВІЧ.

ПРАСІЎ «УЗНАГАРОДЫ» — ДАЛІ КАЛОНІЮ

За атрыманне хабару ў буйным памеры судом Барысаўскага раёна Мінскай вобласці асуджаны начальнік па адміністрацыйна-кадравай службе і ідэалагічнай рабоце ААТ «Барысаўскае прадпрыемства музычных інструментаў».

На працягу 2007—2008 гадоў названая асоба выконвала абавязкі генеральнага дырэктара прадпрыемства і патрабавала грашовай узнагароды ад індывідуальнага прадпрымальніка, які арандаваў і меў ва ўласнасці на прадпрыемстве такарныя і фрэзерныя станкі. «Гендырэктар» атрымаў некалькімі часткамі 5 тысяч долараў. А летась, калі ён быў старшынёй камісіі па ацэнцы таварна-матэрыяльных каштоўнасцяў прадпрыемства, прапанаваў усё таму ж прадпрымальніку за «ўзнагароду» ў суме 3 мільёны беларускіх рублёў вырашыць пытанне аб ацэнцы вытворчага абсталявання ў парушэнне ўстаноўленага парадку вызначэння сапраўднага кошту. У момант атрымання грошай хабарнік быў затрыманы супрацоўнікамі Барысаўскага гарадскога аддзела УКГБ па г. Мінску і Мінскай вобласці. Сталічным упраўленнем Камітэта дзяржаўнай бяспекі была заведзена крымінальная справа.

Падчас следства і судовага разбору віна затрыманага была поўнасцю даказана. На падставе ч. 2 арт. 430 («Атрыманне хабару») Крымінальнага Кодэкса Рэспублікі Беларусь абвінавачаны асуджаны да 4 гадоў пазбаўлення волі з канфіскацыяй маёмасці і адбываннем пакарання ў папраўчай калоніі ва ўмовах узмоцненага рэжыму. Асуджаны таксама пазбаўлены права займаць пасады, звязаныя з выкананнем арганізацыйна-распарадчых абавязкаў тэрмінам на 3 гады.

Святлана БАРЫСЕНКА.

ВЫПІЦЬ З КАВАЛЕРАМ І ПАКАТАЦЦА... З ВЕТРЫКАМ

37-гадовы жыхар вёскі Шчытнікі, што каля Брэста, запрасіў да сябе даму 30 гадоў, раней судзімую за крадзеж. Спачатку яны добра выпілі, а затым ёй захацелася пакатацца. Вось яна ціхенька прыбрала ключы і па-англійску, не развітаўшыся, сышла з дому. Затым села ў яго аўтамабіль ды паехала сабе. Нацярпеўся страху за сваё аўто няўдачлівы кавалер. Але неўзабаве машыну знайшлі супрацоўнікі міліцыі і вярнулі гаспадару.

Яна СВЕТАВА.

БЕЗ КІСЦІ

11 мая раніцай на ААТ «Чавускі льнозавод» рабочая атрымала цяжкую траўму. Пасля траўматычнай ампутацыі кісці рукі 35-гадовую жанчыну шпіталізавалі ў раённую бальніцу. Вядома, што траўму яна атрымала на працоўным месцы, у выніку неасцярожнага абыходжання з электрычным станком, на якім выраблěецца доўгае льновалакно. Вядзецца праверка.

Алена КАЗЛОВА.

Абзац

◢ У Шклове сямігадовы веласіпедыст пацярпеў пры сутыкненні з аўтамабілем. Першакласнік ехаў на веласіпедзе па праезнай частцы і вырашыў выехаць на галоўную дарогу. Ён не ўступіў дарогу аўтамабілю, у выніку чаго і адбылося сутыкненне. Дзіця атрымала закрытую чэрапна-мазгавую траўму і было шпіталізаванае. У сувязі з гэтым ДАІ нагадвае, што дзецям да 14 гадоў забаронена выязджаць на дарогу на веласіпедзе.

◢ **РУУС Заводскага раёна Мінска праводзіць праверку па факце ўтаплення ў Чыжоўскім вадасховішчы вучня 9-га класа адной з мінскіх школ. Хлопчык прыйшоў з сябрамі на рыбалку. Як расказалі сябры, дзевяцікласнік вырашыў даплыць да аднаго з астравоў і адтуль лавіць рыбу. Не даплыўшы, пачаў крычаць і патануў. Людзі, што былі на беразе, выклікалі міліцыю, якая і выцягнула цела. Як лічаць медыкі, хутчэй за ўсё, у халоднай вадзе ў падлетка звузіліся сасуды, гэта т.зв. «сутарга купальшчыка».**

◢ Кіраўнік аднаго з дамоў-інтэрнатаў Верхнядзвінскага раёна атрымліваў хабар ад сваіх падначаленых. Так, з адной медсястры ён узяў $500 за працаўладкаванне ў інтэрнат яе знаёмай, з іншай — $200 за павышэнне. Яшчэ $300 атрымаў ад санітара за непрыцягненне да дысцыплінарнай адказнасці за п'янства на працоўным месцы, што пагражала звальненнем. За хабарніцтва кіраўнік прыгавораны да 3 гадоў і 1 месяца пазбаўлення волі з канфіскацыяй маёмасці.

Поўны абзац

◢ **Іркуцкія прыставы арыштавалі трох сабак за камунальныя даўгі гаспадароў. Сям'я запазычыла за камунальныя паслугі каля 130 тыс. рублёў. Такі доўг назапасіўся за паўтара года, і ніхто з гаспадароў плаціць не збіраўся. Таму было вырашана арыштаваць двух мопсаў і французскага бульдога. Па звестках прыставаў, гэтых сабак сям'я трымала для развядзення і наступнага продажу шчанюкоў. Кошт жывёлаў ацэнены ў 10 тыс. рублёў.**

◢ За мінулы год ліса ўкрала ад 200 да 250 прадметаў абутку ў жыхароў невялікага нямецкага гарадка Ферэн, а сёлета зноў узялася за старое. Жывёліна цягае ў бліжэйшы лес самы розны абутак — ад гумовікаў да хатніх тапачак. Усё гэта яна цягне з тэрасаў, лесвіц, ганкаў і садоў па ўсім горадзе. Сёлета ліса скрала абутак ужо ў чатырох чалавек. Як мяркуе ўладальнік лесу, рудая сваволніца цягае абутак сваім шчанюкам, каб тыя маглі забаўляцца.

Паводле паведамленняў карэспандэнтаў «Звязды» і інфармагенцтваў.

«ГАРАЧЫ» 287 17 41

ВАДЫ Ў КАНАВЕ ЎЖО НЯМА, А ПРАБЛЕМА ЗАСТАНЕЦЦА?..

ЖЫХАРКА вёскі Крулеўшчына Докшыцкага раёна працягла і эмацыйна распавяла па тэлефоне «гарачай лініі» пра сваю праблему, якая вядзе адлік з 1975 года. Калі коратка, з даўніх часоў паміж агароджамі суседніх участкаў існавала канава-ліўнёўка. І вось нядаўна ваду з той канавы спусцілі ледзьве не на ўчастак заяўніцы. Маўляў, іншага выйсця не было, паколькі менавіта ў гэты бок быў натуральны нахіл мясцовасці.

Галоўным пытаннем, наколькі мы зразумелі з аповеду жанчыны, што яе турбавала, было пытанне бяспекі. Заяўніца хвалявалася, каб тая вада не заразіла чым калодзеж, размешчаны на яе ўчастку непадалёк ад канавы. Словы прадстаўніка санстанцыі, які прысутнічаў на месцы, што ніякай пагрозы няма, гаспадыню не задаволілі, тым больш калі ён адказаў, што ніякіх нарматываў — колькі павінна быць метраў ад калодзежа да канавы, няма...

Урач-эпідэміёлаг Докшыцкага раённага цэнтра гігіены і эпідэміялогіі Уладзімір ЛІТВІНОК, які ўласна і выязджаў асабіста на месцы падзей, пракаментаваў сітуацыю наступным чынам.

— Нейкі час таму ваша заяўніца пачала прад'яўляць прэтэнзіі да суседа, чый дом стаяў некалькі вышэй за яе домаўладанне, маўляў, гэта менавіта сцёкі ад яго запаўняюць тую ліўнёўку. Пасля вывучэння сітуацыі суседу было дадзена прадпісанне выкапаць воданепранікальны адстойнік. Што, дарэчы, гэты чалавек і зрабіў, — паведаміў падрабязнасці Уладзімір Георгіевіч. — Ваду ж канавы трэба было некуды «скінуць». Сапраўды, натуральны нахіл мясцовасці дазваляў гэта зрабіць толькі ў бок участка вашай заяўніцы. На гэтым сышліся прадстаўнікі камісіі ў складзе старшыні сельскага Савета, галоўнага землеўпарадчыка раёна, прадстаўнікоў дарожнай і камунальнай службаў, санстанцыі. Дажджавую ваду спусцілі па канаве. Нічым яна не пагражае. З просьбай правесці аналіз вады жанчына не звярталася. Што ж датычыцца адлегласці, дык нарматыў існуе, напрыклад, на ўладкаванне адстойніка ад калодзежа. У гэтым жа выпадку было вымушанае разавае скідванне вады. У далейшым назапашванне ў канаве дажджавой вады магчымае хіба або пасля моцных ападкаў, або пасля зімовага перыяду. Усё гэта мы разам спрабавалі патлумачыць жанчыне, але яна чамусьці нікога слухаць не захацела.

Сяргей РАСОЛЬКА.

КАХАЎ ДА БОЛЮ

Мужчына катаваў сваю сяброўку, а тая да часу цярпела

Але вымушаная была ўсё ж такі звярнуцца ў міліцыю, супрацоўнікі якой затрымалі 32-гадовага падазронага. Паводле звестак **прэс-афіцэра Заводскага РУУС Тамары РУЛІНСКАЙ,** 27-гадовая мінчанка, якая пражывае на вуліцы Бачылы ў Мінску, на працягу двух месяцаў на ўласнай скуры адчувала «каханне» мілага, церпячы ад яго здзекі, боль і прыніжэнне. А каб родныя не бачылі, якія сляды на целе пакідае моцнае пачуццё яе мужчыны, пацярпелая пазбягала з імі сустрэч. Каб уявіць, праз што прайшла няшчасная, трэба згадаць, што мужчына, напрыклад, тушыў акуркі на яе сцягне, біў гумавай палкай, сціскаў скуру пасатыжамі... Між іншым, затрыманы раней ужо прыцягваўся да крымінальнай адказнасці, а на гэты раз ён можа быць пазбаўлены свабоды на тэрмін да 3 гадоў.

Ігар ГРЫШЫН.

МАЛА ДАСТАЛАСЯ?

Беспрацоўнага з Баранавічаў чымсьці раззлавала сужыцелька, і ён выліў на яе гарачы тлушч. А затым узяў гарачы прас і пачаў «выхоўваць» жанчыну. Здзіўляе, што пісаць заяву ў міліцыю сужыцелька адмовілася.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ В ЧАСТНУЮ СОБСТВЕННОСТЬ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ ДЛЯ СТРОИТЕЛЬСТВА И ОБСЛУЖИВАНИЯ ЖИЛЫХ ДОМОВ В ПОСТАВСКОМ РАЙОНЕ ВИТЕБСКОЙ ОБЛАСТИ

Дата, время, место проведения аукциона	14 июня 2010 года в 10.00 в здании райисполкома (г. Поставы, пл. Ленина, 25, III этаж, каб. 58)					
Адреса, площади, кадастровые номера земельных участков, начальная цена	№№ лотов	Адреса участков	Площадь, га	Кадастровый номер	Наличие ограничений в использовании	Начальная цена, рублей	Сумма подлежащих возмещению организатору аукциона расходов на его проведение
	1.	Лынтупский сельсовет, д. Саранчаны, ул. Строителей, 7А	0,2499	224082824301000060	водоохранная зона озера Саранчаны	1 000 000	393 666
	2.	Лынтупский сельсовет, д. Войшкуны, ул. Центральная, 53	0,1951	224082803601000091	водоохранная зона озера Болдук	12 000 000	1 116 890
	3.	Лынтупский сельсовет, д. Войшкуны, ул. Центральная, 55	0,1645	224082803601000092	водоохранная зона озера Болдук	10 000 000	1 116 890
Условия, предусмотренные в решении об изъятии земельных участков для проведения аукциона	внесение победителем аукциона в местный бюджет платы за право частной собственности на земельный участок в размере, заявленном на торгах; возмещение Лынтупскому исполкому расходов, связанных с проведением аукциона и формированием земельных участков, в том числе с государственной регистрацией в отношении создания земельных участков; государственная регистрация права на земельный участок в двухмесячный срок со дня принятия решения исполкома о предоставлении земельного участка; получение победителем аукциона в установленном порядке технической документации и разрешения на строительство жилого дома; занятие (освоение) земельного участка не позднее одного года после получения свидетельства (удостоверения) о государственной регистрации						
Порядок осмотра на местности земельных участков, которые предполагается передать в аренду по результатам аукциона	В рабочие дни с 8.00 до 17.00 по мере обращений лиц, заинтересованных в участии в аукционе. Обращаться в землеустроительную службу Поставского райисполкома г. Поставы, пл. Ленина, 25, здание райисполкома, 1-й этаж, каб. 11						
Перечень документов, которые необходимо представить участникам аукциона до его начала	заявление на участие в аукционе (бланк можно получить и заполнить непосредственно в землеустроительной службе); квитанция об уплате задатка; ксерокопия стр. 25, 31, 32, 33 общегражданского паспорта без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность						
Место, дата и время начала и окончания приема заявлений	г. Поставы, пл. Ленина, 25, здание райисполкома, 1-й этаж, каб. № 11, в рабочие дни с 8.00 до 17.00 со дня публикации извещения до 11.06.2010 включительно						
Размер задатка, срок и порядок его внесения	10 % от начальной цены соответствующего участка до подачи заявления на счет Лынтупского исполкома. Реквизиты платежа указаны в бланке заявления на участие в аукционе.						
Адрес и номер контактного телефона комиссии	г. Поставы, пл. Ленина, 25, здание райисполкома, 1-й этаж, каб. № 11, в рабочие дни с 8.00 до 17.00 (перерыв на обед с 13.00 до 14.00), телефоны: 8 (02155) 43180, 41132.						

Филиал «Центр «Белтехинвентаризация»

- ❖ Оценка оборудования и транспортных средств
- ❖ Оценка недвижимости и сетей всех форм собственности
- ❖ Независимая строительная экспертиза

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ НЕДВИЖИМОСТИ

№ лота	Наименование объекта	Начальная цена продажи, бел. руб.	Сумма задатка, бел. руб.
1	Производственное помещение общей площадью 89,5 $м^2$	35 789 085	3 500 000
2	Помещение многофункциональное общей площадью 339,5 $м^2$	135 758 597	13 500 000
3	Производственное помещение общей площадью 134,9 $м^2$	53 943 548	5 400 000
4	Производственное помещение общей площадью 146,8 $м^2$	58 702 097	5 800 000
5	Складское помещение общей площадью 206,8 $м^2$	82 694 780	8 200 000
6	Производственное помещение общей площадью 66,4 $м^2$	26 551 902	2 600 000
Помещения расположены в одноэтажном кирпичном здании. **Адрес объектов:** г. Гомель, ул. Добрушская, 51. **Продавец имущества:** Комиссия по работе с имуществом, обращенным в доход государства при администрации Новобелицкого района. Цены указаны без НДС. Условия продажи: без условий. Шаг аукционных торгов – 5 %, вознаграждение – 5 % от цены продажи лота.			
7	1. Сооружение «Ограждение», общая длина 335 м.п., строение капитальное, ж/б панели на ж/б подпятниках, инв. № 42.	9 679 509	480 000
8	2. Сооружение «Склад-навес», общая площадь 300,0 кв.м, год постройки – 1968, строение капитальное, инв. № 38.	24 801 336	1 240 000
Продавец имущества: Управляющий ООО «Реми». Адрес объекта продажи: г. Речица, ул. Луначарского, 97. Условия продажи: без условий. Шаг аукционных торгов – 10 %, вознаграждение – 5 % от цены продажи лота. Цена указана без НДС.			
9	**Здание склада заполнительного.** Общая площадь здания 1166,9 кв.м. Материал стен – железобетонные плиты, кирпич. Площадь земельного участка – 0,2107 га.	58 247 000	5 825 000
Продавец имущества: КПСУП «Полесьестрой». Адрес объекта продажи: г. Хойники, переулок Мира, д.1а. Условия продажи: без условий. Шаг аукционных торгов – 5 %, вознаграждение – 10 % от цены продажи лота. Цена указана без НДС.			

Срок подачи заявления	**До 17.00 26 мая 2010 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Красноармейская, 34/а
Дата, время, место проведения аукциона	**27 мая 2010 г. в 11.00** по адресу: г. Гомель, ул. Красноармейская, 34/а, Гомельское областное управление Филиал РУП «Жилкоммунтехника» «Центр «Белтехинвентаризация»
Номер р/с для перечисления залога	Р/с 3012035310012 в филиале ОАО «БПС-БАНК» по Минской области, код 331, УНП 102353509
Условие пользования	Объекты продаются в собственность

Дополнительная информация по тел.: (0232) 77 37 27; 77 52 87 (факс).

ФИЛИАЛ «ЦЕНТР «БЕЛТЕХИНВЕНТАРИЗАЦИЯ» ИЗВЕЩАЕТ: 28 мая 2010 г. в 15.00 состоится ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН (повторный) по продаже имущества, обращенного в доход государства, в составе Лота № 1:

Наименование и адрес имущества, входящего в состав лота:	**Изолированное помещение с инвентарным номером 710/D-5661 (помещение нежилое) общей площадью 363,5 кв.м, расположенное по адресу: г. Бобруйск, ул. Ульяновская, 60.**
Организатор торгов	**Филиал «Центр «Белтехинвентаризация», УНН 102353509**
Место проведения торгов и приема документов	г. Бобруйск, ул. Чонгарская, 54, в здании Бобруйского управления Филиала «Центр «Белтехинвентаризация» в рабочие дни с 8.30 до 17.30
Начальная цена продажи, рублей	**661 158 497**
Размер задатка, рублей	**66 115 850**
Номер расчетного счета для перечисления задатка	**Получатель платежа – Филиал «Центр «Белтехинвентаризация» – р/с 3012035310012 в Филиале ОАО «БПС-Банк» по Минской обл., код 331, УНН 102353509**
Площадь земельного участка	0,0378 га, что составляет 505/10000 долей земельного участка с кадастровым № 741000000003000115, правовой режим – право общего долевого постоянного пользования без разграничения границ на местности
Условия продажи	аукцион без условий
Срок и условия оплаты за объект	в течение 60 календарных дней с момента подписания протокола о результатах аукционных торгов на счет Организатора торгов разовым платежом либо траншами
Срок подачи документов, осмотра объекта и внесения задатка	**по 27 мая 2010 г. включительно**

Выигравшим торги на аукционе признается лицо, предложившее наиболее высокую цену. Задаток, внесенный Победителем, будет зачтен в счет окончательной стоимости приобретенного имущества, остальным участникам будет возмещен в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. В случае, если заявка на участие в аукционе подана только одним участником, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов. **Организатор торгов вправе снять объект с торгов до объявления его проданным.**

Победитель (Претендент на покупку) возмещает затраты на организацию и проведение аукциона не позднее 3 раб. дней с момента подписания протокола о результатах аукциона на основании счета-фактуры, выдаваемой Организатором торгов до проведения аукциона, а так же оплачивает Организатору торгов вознаграждение в размере 2 процентов от продажной цены предмета торгов в течение 10 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.

***Более подробная информация об условиях участия в аукционе, характеристиках продаваемого имущества, перечне документов, прилагаемых к заявлению на участие в аукционе, опубликована в газете «Звязда» от 31 марта 2010 г.**

Получить дополнительную информацию о продаже имущества можно по адресу: г. Бобруйск, ул. Чонгарская, 54 или связавшись с нами по телефонам: 8 (0225) 52 08 45, 52 70 32, 8 (029) 654 79 06 в рабочие дни с 8.30 до 17.30.

МЕСТНОЕ САМОУПРАВЛЕНИЕ

ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

13 мая 2010 г.
№ 18 (212)

ВЕДАЦЬ СВАЕ ПРАВЫ І ПРАЦАВАЦЬ У АКРУЗЕ

Першым з усіх раёнаў Брэстчыны пасля выбараў у мясцовыя Саветы арганізацыйную сесію правёў Брэсцкі. 30 красавіка старшынёй раённага Савета дэпутатаў быў абраны Аляксандр САЛАНЕВІЧ. Аляксандр Паўлавіч — спрактыкаваны старшыня. Ён працаваў на гэтай пасадзе і ў мінулым скліканні.

На пытанне, чаму так хутка правялі сесіі ў раёне і сельсаветах, Аляксандр Саланевіч адказаў:

— Напярэдадні вялікіх святаў мы хацелі, каб мясцовая ўлада была дзейснай і паўнамоцнай. Сесіі прайшлі ва ўсіх сельсаветах. У Радванічах, напрыклад, сесія адбылася праз дзень пасля выбараў, 27 красавіка. Былы старшыня пайшоў на пенсію, дык навошта, каб у асобным сельсавеце было безуладдзе? Старшынёй там абралі Анатоля Карэцкага, які адразу прыступіў да работы. Святочныя мерапрыемствы для ветэранаў прайшлі арганізавана, хораша, урачыста. Па ўсім бачна, што чалавек прыйшоў з жаданнем працаваць, з ідэямі. Хоць не так гэта проста цяпер — быць кіраўніком у сельсавеце, а таксама прадстаўляць насельніцтва ў якасці дэпутата.

Я ўсіх дэпутатаў настройваю: трэба ў сваёй акрузе працаваць. Ёсць такія, на жаль, якіх абралі, і яны забываюць пра гэта ледзь ці не да наступных выбараў. З дэпутатамі праводзім нарады, вучобу, просім іх унікаць ва ўсе дробязі вясковага жыцця, старацца вырашаць надзённыя праблемы, пісаць дэпутацкія запыты ў адпаведныя інстанцыі. Іншы раз яны гавораць: вось, маўляў, не адказалі, не прынялі да ўвагі зварот сельскага дэпутата. Кажу ў такіх выпадках: пішы, другі, трэці раз, а на чацвёрты ім, дакладна, стане няёмка. Важна, каб дэпутат ведаў свае правы, тады ён зможа і запатрабаваць адказ ад службовай асобы, а галоўнае — дзеянняў. Я таксама па першым часе, хоць і прыйшоў на працу ў Савет з райвыканкама, пераадолеў цэлы шквал супраціўлення асобных аддзелаў і службаў выканкама. У некаторых была пазіцыя, што Савет сам павінен займацца добраўпарадкаваннем, рамантаваць ФАПы і клубы, рабіць шмат іншага. Давялося праводзіць растлумачальную работу, паказваць на лічбах і дакументах, што ў раённага Савета няма грошай, а дэпутаты маюць асноўную работу. За кожны канкрэтны аб'ект ёсць адказная служба. Потым усё стала на свае месцы. Так і любы сельскі дэпутат, лічу, можа дабіцца, каб да яго меркавання і дэпутацкіх запытаў ставіліся з пэўнай ступенню павагі.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

АБРАЛІ СТАРШЫНЮ ГАРСАВЕТА

Старшынёй Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў 26 склікання выбраны Міхаіл САВАНОВІЧ.

У Мінскім гарадскім Савеце дэпутатаў адбылася ўстаноўчая сесія. На першым пасяджэнні была сфарміравана структура Савета. Выбраны старшыня Савета і яго намеснікі, сфарміраваныя прэзідыум і пастаянныя камісіі.

«Мінск-Навіны».

РАЗАМ ВЕСЯЛЕЙ...

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Таісія БАТОРЫ, старшыня Ваўкоўскага сельскага Савета Пастаўскага раёна, у сваёй працы практыкуе штодзённыя сустрэчы і размовы з вяскоўцамі, асабліва пенсіянерамі і адзінокімі жыхарамі.

На здымку: старшыня ў час сустрэчы з жыхаркай вёскі Хрыстова.

АДНА З ВАСЬМІ

абраных у Гомельскі абласны савет жанчын стала яго старшынёй

Марыя БОНДАР, якая да гэтага займала пасаду начальніка ўпраўлення адукацыі Гомельскага аблвыканкама, цяпер узначаліла аблсавет.

Першая сесія Гомельскага абласнога Савета дэпутатаў 26-га скликання зацвердзіла паўнамоцтвы ўсіх 60 дэпутатаў, абраных у ходзе выбараў, якія прайшлі 25 красавіка 2010 года. Сесія разгледзела пытанні арганізацыйнага характару. На ёй утвораны 9 пастаянных камісій, выбраны іх старшыні, а таксама прэзідыум абласнога Савета дэпутатаў у колькасці 11 чалавек. Паўнамоцтвы намесніка старшыні абласнога Савета дэпутатаў дэлегаваны Анатолю Татарынаву — дырэктару ААТ «Саўгас-камбінат «Сож».

Толькі што адбылася і сесія новага складу Гомельскага гарадскога Савета дэпутатаў. Старшынёй яго абраны былы кіраўнік Цэнтральнага раёна Гомеля Іван БАРАДЗІНЧЫК. Ён задаволены складам дэпутацкага корпуса і лічыць, што народным абраннікам ёсць над чым працаваць:

— Сённяшняму дэпутацкаму корпусу па сіле вырашэнне тых задач, якія ставіць кіраўніцтва дзяржавы. З 40 абраных у Гомельскі гарсавет дэпутатаў амаль што палова прыйшлі ў другі раз. Шмат кіраўнікоў, якія валодаюць каштоўнай жыццёвай і прафесійнай практыкай і здольныя вырашаць любыя праблемы. Ёсць у гарсавеце і моладзь. У ходзе перадвыбарнай кампаніі было шмат сустрэч з выбаршчыкамі. Тыя пытанні, якія людзі ставяць, датычацца не толькі іх асабіста, але і ўсяго горада Гомеля: гэта арганізацыя быту і адпачынку гараджан. У раёнах навабудоўляў — хранічнае адставанне па будаўніцтве аб'ектаў сацкультбыту — дашкольных, медыцынскіх устаноў. Калі ўзяць гістарычную частку нашага горада, тут знаходзяцца дамы, пабудаваныя адразу пасля вайны ці ў 60-я гады. Тэрміны капітальнага рамонту іх даўно прайшлі. Сёння шмат жылля выводзіцца з жыллёвага фонду, у тым ліку па прычыне яго аварыйнасці. Цяжкая задача, але ж усё роўна яе вырашаць трэба. Мы не зможам кардынальна змяніць усё адразу, але ж думаць пра тое, як павялічваць аб'ёмы фінансавання на капітальны рамонт жыллёвага фонду, трэба. Важныя і пытанні добраўпарадкавання. За мінулыя гады многа зроблена ў прывядзенні ў парадак цэнтральных дарог Гомеля, але ж адсталі ў ямачным і капітальным рамонце другарадных дарог, якія таксама нясуць дастаткова вялікую нагрузку. Таму стаіць задача знаходзіць сродкі і рацыянальна вырашаць разам з выканаўчай уладай пытанні добраўпарадкавання дарог у Гомелі. Мы павінны працаваць над прыняццем такіх нарматыўных дакументаў, якія дазволілі б больш эфектыўна працаваць нашай эканоміцы. Каб казна атрымлівала больш грошай у выглядзе падаткаў, што дазволіць вырашаць пытанні рамонту жыллёвага фонду, добраўпарадкавання і іншыя сацыяльныя праблемы, якія ў нас сёння ёсць.

Упершыню ў абласны Савет дэпутатаў абраны пракурор Савецкага раёна Гомеля Міхаіл ПРУС. Ён узначаліў пастаянную камісію па законнасці і правапарадку:

— Трэба пракантраляваць выкананне тых рашэнняў, якія былі прыняты яшчэ папярэднім складам Савета. Летась было прынята рашэнне аб дадатковых мерах па ўдасканальванні работы органаў мясцовага кіравання і самакіравання ў сферы забеспячэння законнасці і правапарадку ў Гомельскай вобласці. Ставілі, напрыклад, задачу праводзіць абследаванне адзінокіх пажылых грамадзян у мэтах выяўлення перадумоў, якія пагражаюць іх жыццю і здароўю. І яшчэ адна задача: актывізаваць работу па аказанні дапамогі ў працаўладкаванні і забеспячэнні жылымі памяшканнямі грамадзянам, якія вызваляюцца з папраўчых устаноў — для таго, каб было менш рэцыдыву. Трэба паглядзець, як гэта работа выконваецца на месцах — да сельсаветаў. Такім чынам адну з задач работы камісіі я бачу ў тым, каб даведацца, як рашэнні, прынятыя Саветам раней, выконваюцца на месцах, ці актуальныя яны сёння, ці патрэбны нейкія змяненні. І пайсці далей у распрацоўцы новых напрамкаў дзейнасці па забеспячэнні законнасці і правапарадку на тэрыторыі Гомельшчыны.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

ЗВАРОТ У РЭДАКЦЫЮ

Тэрмін — да 25 мая

У першыя дні мая ў рэдакцыю прыйшоў ліст ад сям'і пенсіянераў Валковічаў з пасёлка Ратамка Мінскага раёна. Інвалід Вялікай Айчыннай вайны Мікалай Мікалаевіч і яго жонка, удзельніца вайны Надзея Міхайлаўна, звярнуліся ў газету па дапамогу.

Некалькі гадоў таму мы пісалі пра гэтую сям'ю, але тады тэма была больш радасная, святочная. «Вашу газету я выпісваю з 1947 года, — напісаў ветэран, — яна мне вельмі падабаецца. У 2006 годзе прыязджалі да нас з жонкай вашы дзяўчаты-карэспандэнты з нагоды 60-годдзя нашага з жонкай шлюбу. Павіншавалі, напісалі пра нас у газеце, надрукавалі нашы здымкі. Вельмі прыемна было нам, старым, ад такой увагі. Але сёння я звяртаюся да вас са сваёй крыўдай і болем. Нам з жонкай ужо па 86 гадоў. Сын наш памёр, старэйшая дачка — удава 63 гадоў, а малодшай прыйшлося звольніцца з працы, каб нас даглядаць. 24 лютага я звярнуўся ў Ждановіцкі сельскі Савет з просьбай замяніць агароджу ад вуліцы... Першы раз у жыцці я звярнуўся па дапамогу, але ніякага адказу ад улады не атрымаў. 15 красавіка па маёй просьбе дачка паехала на прыём да старшыні сельскага Савета. Старшыня паабяцаў у тыднёвы тэрмін агароджу замяніць... На гэтым усё і скончылася. Вельмі прашу вас, дапамажыце нам, старым і хворым, дажыць век па-чалавечы».

Мы неаднаразова пісалі, што да ветэранаў у нашай краіне — самая пільная ўвага і што ўсе іх праблемы мясцовая ўлада намагаецца аператыўна вырашаць. Таму адразу пасля атрымання ліста патэлефанавалі ў Ратамку і пацікавіліся ў Мікалая Мікалаевіча — магчыма, напярэдадні юбілею Перамогі агароджу ім ужо замянілі? Аказалася, што справа не зрушылася з месца. І ніякага адказу ад сельвыканкама пенсіянеры не дачакаліся. Крыўдна нам стала за нашых адданых падпісчыкаў Валковічаў. І крыўдна ўдвая, што нават напярэдадні 65-годдзя Перамогі пенсіянеры не дачакаліся задавальнення сваёй просьбы.

Мы звярнуліся па каментарый да старшыні Ждановіцкага сельскага Савета дэпутатаў Уладзіміра КАРАЛЬКО.

— Асобнага расходнага артыкула на патрэбы ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны ў бюджэце сельвыканкама, на жаль, няма, — патлумачыў старшыня. — Аднак мы абавязкова знойдзем магчымасць зрабіць гэтую агароджу.

Акрамя таго, кіраўнік мясцовай улады паабяцаў абавязкова пад'ехаць да Валковічаў і асабіста пагутарыць з імі.

Сімвалічна, што менавіта 9 мая, пасля сустрэчы з Валковічамі, ён патэлефанаваў нашаму журналісту і запэўніў, што да 25 мая ім паставяць новую агароджу.

Інга МІНДАЛЁВА.

Прыгажосць патрабуе ахвяраў

У рэдакцыю з калектыўным лістом звярнуліся абураныя жыхары Віцебска. Адразу дзевяць чалавек папрасілі дапамагчы выратаваць балконы іх кватэр ад разбурэння.

У лісце адзначалася, што камунальнікі «ва ўльтыматыўнай форме» прапануюць жыхарам зняць рамы са шклом, устаноўленыя на балконах, хоць у свой час былі не супраць таго, каб людзі ўцяплялі такім чынам свае кватэры. (Жылы дом № 8, дзе жывуць скаржнікі, знаходзіцца на праспекце Фрунзэ ў Віцебску — у вельмі прэстыжным раёне, усяго ў некалькіх хвілінах хады ад Летняга амфітэатра.)

У ліку іншага незадаволеныя паскардзіліся і на тое, што ў доме, які пабудавалі 48 гадоў таму, не праводзілі рамонту — нават касметычнага.

Журналіст накіраваў пісьмовы зварот па ўзнятай чытачамі тэме ў віцебскі гарвыканкам. Афіцыйны адказ прыйшоў з прадпрыемства «Віцебская гарадская жыллёва-камунальная гаспадарка». Там адзначаецца, што зварот быў разгледжаны з выхадам на месца. На гэты момант вядуцца работы па ўцяпленні вонкавых сцен жылога дома з афарбоўкай фасаду. (Адзначу ад сябе, што «футры» на праспекце Фрунзэ робяць паралельна адразу на многіх дамах. У выніку праспект у раёне бліжэй да амфітэатра, безумоўна, стане больш прыгожым. Асабліва ў цёмны час сутак — дзякуючы падсветцы дамоў.)

Галоўны інжынер вышэйназванага прадпрыемства патлумачыў, што наступным этапам плануецца праводзіць работы па замене вокнаў і балконных блокаў, рамонце балконаў, работы на даху. Праектам прадугледжаны значныя змены ўстройства балконаў і іх вонкавага выгляду. Ажыццявіць гэта будзе немагчыма без дэмантажу аконных блокаў, устаноўленых жыльцамі на балконах. І пра ўсё гэта, як адзначыў спецыяліст, расказвалі жыхарам перад пачаткам рамонтных работ.

Напрыканцы паведамляецца, што раней ЖКХ выконвала рамонты пад'ездаў гэтага дома (неаднаразова), фарбавалі ніз балконных пліт, экраны і металічныя агароджы балконаў з боку галоўнага фасада, усталявалі прыбор электроннага рэгулявання падачы цеплавой энергіі, рамантавалі асфальтавае пакрыццё ў двары і гэтак далей. Летась рамантавалі мяккі дах над васьмю кватэрамі.

Як адзначылі жыхары, камунальнікі не прад'яўлялі прэтэнзій наконт устаноўкі балконных рамаў. Але трэба было ўсё афіцыйна ўзгадніць. І прэтэнзіі жыхарам маглі прад'явіць у любы момант. Ды і ў СМІ неаднаразова паведамлялася пра тое, што за самавольную перапланіроўку (і гэтак далей) жылля прадугледжаны штраф. Зразумела, шкада людзей, якія ў свой час патраціліся на добраўпарадкаванне балконаў. Але ж яны будуць жыць у доме з цёплай «футрай», а ў найбліжэйшай перспектыве і з новымі вокнамі. І пагадзіцеся — калі старыя рамы балконаў выходзяць на адну з галоўных вуліц горада, не вельмі гэта радуе вока. А прыгажосць патрабуе ахвяраў. Такая вось чарговая камунальная гісторыя.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

У ЛЯСАХ ЛІКВІДАВАНА БОЛЬШ ЗА 1200 ЗВАЛАК

Наша краіна багатая на лясы, тэрыторыя якіх займае плошчу каля 9,4 млн гектараў. Каб захаваць гэтае багацце, трэба падтрымліваць парадак на землях ляснога фонду і развіваць яго інфраструктуру.

Сёлета на тэрыторыі лясоў лясгасамі ўладкавана каля 400 пляцовак для стаянак аўтатранспарту. Падрыхтавана 2800 месцаў адпачынку ўздоўж аўтамабільных дарог, зроблена больш за 540 малых архітэктурных формаў і 11 тысяч аншлагаў на прыродаахоўную тэматыку, арганізавана 37 новых экалагічных сцежак.

Паводле інфармацыі прэс-службы Мінлясгаса, сёлета ў першым квартале Дзяржаўнай лясной аховай праведзена 1100 рэйдаў, пасля якіх складзена 134 пратаколы аб адміністрацыйных правапарушэннях. У лясах ліквідавана 1258 несанкцыянаваных сметнікаў, ачышчана ад захламленасці больш за 7 тысяч гектараў.

Сяргей КУРКАЧ.

ВЕДАЙ СВАІХ ДЭПУТАТАЎ

Дзмітрый ШАЎЦОЎ:

«Мае плакаты ніхто не зрываў»

На апошніх выбарах у мясцовыя Саветы за галоўнага ўрача сталічнай паліклінікі № 34 Дзмітрыя Шаўцова, які прэтэндаваў на дэпутацкае «крэсла» ў Мінскім гарсавеце, прагаласавала 75 працэнтаў выбаршчыкаў акругі. Адрыў ад іншых кандыдатаў-канкурэнтаў — а іх было трое — уражвае. Дзмітрый Яўгенавіч шчыра прызнаецца, што на перамогу ён спадзяваўся. Аб'ектыўна ацаніўшы ўсіх прэтэндэнтаў, прыйшоў да высновы, што яго ўласныя шанцы дастаткова высокія. Але стопрацэнтнай упэўненасці, зразумела, не было. Мы вырашылі распытаць пераможцу, цяпер ужо дэпутата Мінскага гарадскога Савета, чым запомнілася яму выбарчая кампанія, якія «тэхналогіі» ён выкарыстоўваў, каб перамагчы, і, нарэшце, дзеля чаго яму ўсё гэта было патрэбна.

Дзмітрыю Шаўцову 36 гадоў. Ён скончыў Гомельскі медінстытут. Жанаты, выхоўвае двух хлопчыкаў. Не курыць (кінуў). Займацца спортам хацеў бы, але на гэта катастрафічна не хапае часу. Працоўны дзень у галоўнага ўрача сталічнай паліклінікі ненармаваны, і доўжыцца, здараецца, па 10—11 гадзін. Літаральна да апошняга часу сям'я Шаўцовых жыла ў інтэрнаце, і толькі нядаўна перабралася ў новую кватэру ў мікрараёне Лошыца.

Дзмітрый Яўгенавіч пераехаў у сталіцу пяць гадоў таму. А да гэтага працаваў першым намеснікам галоўнага ўрача Жлобінскага раённага тэрытарыяльнага медыцынскага аб'яднання (РТМА), куды ўваходзілі раённая бальніца, дзве паліклінікі — дарослая і дзіцячая, і раддом. Сцвярджае, што розніцы ва ўзроўні абслугоўвання насельніцтва паміж сталіцай і райцэнтрам практычна няма. За выключэннем хіба што аднаго нюансу: сталічная медыцынская дапамога больш набліжаная да гарадскога жыхара. А вяскоўцу, каб патрапіць у раённую бальніцу, неабходна спачатку прайсці абследаванне на ФАПе або ва ўчастковай бальніцы. І толькі калі там не дадуць рады, ён атрымае накіраванне ў раённы цэнтр.

Дарэчы, яшчэ падчас працы ў РТМА Шаўцова выбралі дэпутатам Жлобінскага раённага Савета 24-га скликання. Праўда, дабыць «тэрмін» да канца не ўдалося па прычыне пераезду ў сталіцу, але пэўны вопыт ён усё ж атрымаў.

— Ну і як, — цікаўлюся ў Дзмітрыя Яўгенавіча, — спадабалася быць дэпутатам?

— Спадабалася — не спадабалася... Не ў тым рэч. Я адчуў, што гэта важна — пасяджэнні, сустрэчы, кантакты, усё тое, што чалавеку незацікаўленаму падаецца фармальным ці непатрэбным. Дэпутат атрымлівае адкрыты доступ да першых асобаў, да выканаўчай улады, а значыць, і магчымасць вырашаць праблемы — у маім выпадку, праблемы аховы здароўя. Нават працуючы ў галіне медыцыны, цяжка прадугледзець усё, што можа спатрэбіцца той ці іншай медыцынскай установе. Безумоўна, заяўкі на кожны наступны год фарміруюцца і плануюцца. Але здараюцца і непрадбачаныя выпадкі: скажам, можа выйсці са строю дарагое абсталяванне. А сродкі ў бюджэце пад гэта не закладзеныя... Або ўтворыцца аварыйная сітуацыя і спатрэбіцца тэрмінова мадэрнізаваць будынак... Ды ці мала што! У дэпутата заўсёды ёсць магчымасць вынесці пытанне на сесію, пераканаць іншых, што выпраўленне сітуацыі з'яўляецца жыццёвай неабходнасцю. Калі пераканае — сесія можа прыняць рашэнне аб дадатковым фінансаванні.

— Інакш кажучы, дэпутат — гэта той, хто «выбівае» ў выканаўчай улады грошы на вырашэнне той ці іншай праблемы?

— Лепш сказаць, з'яўляецца «правадніком» паміж праблемамі людзей і магчымасцямі выканаўчай улады, — папраўляе Шаўцоў. — Ва ўсякім разе, тыя пытанні, якія лабіруе дэпутат, вырашаюцца значна хутчэй. Кіруючыся такой устаноўкай, я і рызыкнуў вылучацца.

Ніякіх эксцэсаў, па словах Дзмітрыя Яўгенавіча, падчас выбарчага «марафону» з ім і яго камандай не адбывалася. Канкурэнты — кандыдаты ад партый — паводзілі сябе карэктна, плакатаў з фотаздымкамі Шаўцова ніхто не зрываў і непрыстойных слоў на іх не пісалі. На фоне іншых кандыдатаў ад Куйбышаўскай акругі № 46 галоўны ўрач паліклінікі аказаўся самым высокааплатным, паколькі супернікі абвясцілі электарат аб адсутнасці даходаў.

— На мой погляд, такія іх піяр-тэхналогіі ўжо не спрацоўваюць. Можна, безумоўна, пазіцыянаваць сябе як беднага і безмаёмаснага. Але тады ў выбаршчыкаў узнікае сустрэчнае пытанне: калі ты не ў стане зарабіць грошы і паклапаціцца пра сябе, як жа ты будзеш клапаціцца пра іншых?.. Чуў я і такія выказванні кандыдатаў: маўляў, іду ў дэпутаты, каб потым праўдзіва даносіць да народа рашэнні сесій... Даруйце, але гэтыя рашэнні і так ні для каго не сакрэт, да таго ж яны тыражуюцца ў прэсе. А дэпутат, мне здаецца, павінен несці інфармацыю не столькі з «вярхоў» на «нізы», колькі наадварот. Напэўна, некаторыя кандыдаты самі не ўсведамлялі, куды і навошта яны вылучыліся, імі кіравалі амбіцыі — асабістыя і партыйныя.

Шаўцоў дастае з паліцы свой агітацыйны плакат з фотаздымкам і слоганам: «Не гаварыць аб праблемах, а вырашаць іх». На фотаздымку ён усміхаецца.

— Камусьці гэтая ўсмешка не падабалася, пыталіся ў мяне: а ўсміхацца навошта? Я тлумачыў: дэпутат — ён жа не партакрат, а чалавек з народа. Значыць, «пячатка заклапочанасці» на твары для яго зусім не абавязковая.

Дарэчы, падчас пікетавання (пікеты праводзіліся на апошнім этапе — агітацыйным, дзе Шаўцоў прысутнічаў асабіста) людзі яго пазнавалі.

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

Падыходзілі, задавалі пытанні, нагадвалі аб праблемах: аб дэфіцыце медыцынскіх кадраў, аб немагчымасці заказаць талон да доктара на патрэбны дзень і час, аб якасці медыцынскага абслугоўвання, аб чэргах...

— Кадры — увогуле балючая тэма. Чаму менавіта на пярвічным узроўні ўтварыўся такі вакуум? Таму што гэта — «перадавая лінія фронту», працаваць тут вельмі цяжка, — тлумачыць Дзмітрый Яўгенавіч, пакуль мы, скарыстаўшыся часовым зацішшам, размаўляем у яго невялікім кабінеце на чацвёртым паверсе паліклінікі. — Рэч нават не ў зарплаце — ідучы на такое месца, чалавек прыкладна ўяўляе, якую будзе атрымліваць зарплату. Але ён не ведае, з якой каласальнай нагрузкай давядзецца сутыкнуцца. Тут трэба працаваць і за сябе, і за іншага (таму што на восем участкаў — тры ўчастковыя тэрапеўты), плюс візіты на дом, плюс дзясяткі наведвальнікаў штодня...

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

ЗАО «ТК Банк» сообщает, что 23.05.2010 г. в 12.00
по адресу: Исламская Республика Иран,
г. Тегеран, ул. Телегани, на углу ул. Неджатоллахи
СОСТОИТСЯ ВНЕОЧЕРЕДНОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ, КОТОРОЕ СОБИРАЕТСЯ ПО ИНИЦИАТИВЕ СОВЕТА ДИРЕКТОРОВ БАНКА.

Повестка дня: об определении размера вознаграждений членам Совета Директоров ЗАО «ТК Банк» за исполнение ими своих обязанностей.

Всю необходимую информацию по вопросам повестки можно получить в юридической службе ЗАО «ТК Банк».
Тел. +375 17 294 50 06.
УНП 807000163.

БЕЗ ІНІЦЫЯТЫВЫ «ЗНІЗУ» НЕ БУДЗЕ ВЫНІКУ

Учора, на першай сесіі Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў 26-га склікання, старшынёй выбраны Аляксандр АЦЯСАЎ. Такім чынам, ён будзе займаць гэтую пасаду чацвёрты раз запар. Аналагічных прыкладаў у краіне больш няма.

У рабоце сесіі ўзялі ўдзел старшыня Віцебскага аблвыканкама Аляксандр КОСІНЕЦ і Старшыня Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь Барыс БАТУРА. Дэпутаты падчас сесіі акрэслілі найбольш актуальныя пытанні, вырашэнне якіх трэба актыўна займацца.

Звяртаючыся да губернатара вобласці, Аляксандр Ацясаў падкрэсліў, што з выканкамам у Савета склалася канструктыўнае супрацоўніцтва, і плённае супрацоўніцтва будзе прадаўжацца і падчас работы дэпутацкага корпусу новага склікання.

Старшыня Віцебскага аблвыканкама Аляксандр Косінец у сваім выступленні падвёў вынікі мінулых выбараў і ў лік іншага заклікаў дэпутацкі корпус працаваць па-новаму.

— Галоўная функцыя дэпутата — прадстаўляць і адстойваць інтарэсы сваіх выбаршчыкаў і даводзіць іх пытанні і праблемы літаральна да ўсіх узроўняў выканаўчай улады, — сказаў губернатар. — У нашай вобласці 90,9 працэнта выбаршчыкаў прыйшлі галасаваць на апошніх выбарах у мясцовыя органы ўлады. Для мяне як для губернатара гэта яскравы паказчык, дакладнае «апытанне» насельніцтва: як яно рэагуе на тое, што робіцца ўладай, ці падтрымліваюць яе людзі.

Што датычыцца праграмы адраджэння вёскі, трэба прасачыць за тым, як будуюцца аграрныя гарадкі, як вырашаюцца пытанні павышэння валавой вытворчасці ў аграпрамысловым комплексе.

— Старшыня сельскага Савета дэпутатаў адначасова з'яўляецца і кіраўніком выканаўчай улады на месцы. Ён павінен вырашаць пытанні, звязаныя з эфектыўным выкарыстаннем усёй маёмасці, а таксама актуальныя праблемы жыхароў, — падкрэсліў губернатар.

Кіраўнік Савета Рэспублікі Барыс Батура заклікаў дэпутатаў быць больш ініцыятыўнымі і актыўнымі:

— На трэцім Усебеларускім сходзе кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, што Саветы — адна з апораў прэзідэнцкай улады. У краіне прымаюцца прагнозныя паказчыкі, пяцігадовыя праграмы па розных кірунках, і вы павінны несці такую ж адказнасць за іх выкананне, як і выканаўчая ўлада. Ці праанalізавалі хоць у адным Савеце мясцовую праграму развіцця, ці запыталі выканаўчую ўладу — як магчыма яе ажыццявіць? На жаль, гэтага не адбываецца. А трэба, каб праграмы былі рэальныя і выкананыя. Нічога не будзе, калі ад нізоў не будзе ініцыятывы.

— Мы ў стане ажыццявіць усе пастаўленыя задачы, — звярнуўся старшыня Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў Аляксандр Ацясаў да калег. — Патрэбна канкрэтная работа з людзьмі. Пытанні водазабеспячэння, перадачы дарог і іншыя — шмат чаго зроблена і яшчэ шмат чаго трэба зрабіць. Трэба займацца добраўпарадкаваннем, працягваць ужо распачатую каласальную работу па зносе і рамонце дамоў. Асаблівы клопат — падтрымка асабістых падсобных гаспадарак. Каму як не нам, дэпутатам, ісці да выбаршчыкаў?».

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

РАБІ, ШТО МОЖАШ ТАМ, ДЗЕ ТЫ ЁСЦЬ

На першай арганізацыйнай сесіі Магілёўскі абласны Савет дэпутатаў у новым складзе абраў сваё кіраўніцтва.

У абласны Савет абраны ўсе 58 дэпутатаў. На дэпутацкія мандаты на выбарах прэтэндавалі 125 кандыдатаў: канкурэнцыя — болей за 2 чалавекі на месца. Пяць акруг па выбарах у абласны Савет былі безальтэрнатыўнымі, а ў некаторых выбаршчыкам давялося рабіць выбар сярод 4 кандыдатаў.

З абраных 58 дэпутатаў 20 (а гэта больш за трэць) працавалі ў абласным Савеце папярэдняга склікання. Лічыцца, што такім чынам дасягаецца пераемнасць. Самы малады дэпутат — 1980 года нараджэння, самы сталы — 1936-га.

Сярод дэпутатаў 13 жанчын. Абсалютная большасць народных абраннікаў — кіраўнікі ў розных сферах. У новым Савеце шмат гаспадарнікаў. Дзесяць чалавек прадстаўляюць органы ўлады і з'яўляюцца дзяржаўнымі служачымі.

Старшынёй Магілёўскага абласнога Савета дэпутатаў 26 склікання аднагалосна і безальтэрнатыўна абраны Уладзімір ПАНЦЮХОЎ, які кіруе абласным Саветам са снежня 2004 года. У сваім выступленні перад дэпутатамі ён адзначыў, што за апошні час сістэма Саветаў зрабіла значны крок наперад, адпак працы яшчэ шмат. Ён заклікаў дэпутатаў працаваць для людзей і на людзей: «Галоўнае — гэта людзі з іх клопатамі, іх надзеямі і іх праблемамі».

Пасля аб'яўлення выніkaў тайнага галасавання Уладзімір Панцюхоў сказаў калегам:

— Ваш старшыня вас не падвядзе. Жыццё навучыла мяне цярплівасці, сем разоў памерадь, перш чым адрэзаць і, самае галоўнае, з павагай ставіцца да даверу людзей.

Намеснікам старшыні абласнога Савета абрана Раіса ЛЫЧКОЎСКАЯ, якая ўзначальвае Галоўнае ўпраўленне Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь па Магілёўскай вобласці.

Прызначаны старшыні 6 пастаянных дэпутацкіх камісій. Начальнік інспекцыі Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь па Магілёўскай вобласці Іван КАЖАМЯКА ўзначаліў дэпутацкую камісію па бюджэце, фінансах і падаткаабкладанні. Дырэктар ААТ «Бабруйсксельмаш» Аляксандр РАСІН будзе кіраваць працай камісіі па эканоміцы і камунальнай уласнасці. Віктар ПІНЧУК, дырэктар ААТ «Агракамбінат «Усход» Магілёўскага раёна, узначаліў камісію па аграрных пытаннях, праблемах Чарнобыльскай катастрофы, экалогіі і прыродакарыстанні. Начальнік упраўлення культуры Магілёўскага аблвыканкама Анатоль СІНКАВЕЦ — камісію па сацыяльных пытаннях, а намеснік генеральнага дырэктара па збыту энергіі прадпрыемства «Магілёўэнерга» Міхаіл ГАРАВІК — камісію па законнасці і правапарадку.

Уладзімір ШЭПЯЛЕВІЧ працуе намеснікам старшыні камітэта па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Магілёўскага аблвыканкама, а ў абласным Савецe яго абралі старшынёй камісіі па мандатах, дэпутацкай этыцы, мясцовым кіраванні і самакіраванні, рэгламенце, СМІ і сувязях з грамадскімі арганізацыямі. Дарэчы, ён — адзіны ў Савеце прадстаўнік палітычнай партыі, член КПБ. Астатнія дэпутаты з'яўляюцца беспартыйнымі.

Новаабраных дэпутатаў павіншаваў старшыня Магілёўскага аблвыканкама Пётр РУДНІК і нагадаў ім, што дэпутаты павінны стаць мосцікам паміж насельніцтвам і ўладай, працаваць на карысць жыхароў вобласці.

Пасля заканчэння сесіі Уладзімір ПАНЦЮХОЎ адказаў на пытанні нашага карэспандэнта:

— Уладзімір Іванавіч, якая праграма дзеянняў на бліжэйшую перспектыву старшыні Магілёўскага абласнога Савета і ўсіх дэпутатаў?

— Спачатку я хачу, каб усе дэпутаты прасякнуліся той задачай, якую паставіў кіраўнік дзяржавы: як мага больш шчыльна працаваць з насельніцтвам. Жыццё паказала, што ёсць шмат пытанняў, якія, на жаль, не вырашаюцца. Узяць хаця б асабістыя падсобныя гаспадаркі. Жыхары скардзяцца: камусьці не далі пашу, камусьці — камбікорм, а ў кагосьці ўвогуле не ўзялі выгадаваную жывёлу і малако. Таму падсобныя гаспадаркі людзей — гэта першае пытанне, якім мы зоймемся.

А працягнем мы сёння працу па навядзенні парадку на зямлі. Неаднойчы пра гэта казаў кіраўнік дзяржавы, ёсць і адпаведная пастанова Савета міністраў. Старшынёй штаба па навядзенні парадку ў рэспубліцы з'яўляецца сам кіраўнік урада, у Магілёўскай вобласці штаб узначальвае губернатар. Гэта тэрыторыі сельсаветаў, дзе ад кожнай акругі абраны і працуе дэпутат. Трэба пайсці ў сваю акругі і падняць людзей, на выкананне гэтай галоўнай задачы — навядзення парадку на зямлі.

Але пачынаць трэба з сябе, бо, як гаворыць, унутры кожнага з нас свой храм. А затым навесці парадак на тэрыторыі. Там, дзе жывеш і дзе працуеш.

— Як вы пракаментуеце склад дэпутацкага корпуса? З 58 дэпутатаў абласнога Савета ёсць толькі адзін чалавек — урач-хірург са Шклова — які не займае пасаду кіраўніка ці намесніка кіраўніка.

— Былі сярод кандыдатаў у дэпутаты працоўныя людзі — напрыклад, абмотчыца з завода «Электрарухавік», механізатар і іншыя... Аднак на гэты раз выбары былі альтэрнатыўныя. У кожнай акрузе вылучаліся два, тры, а то і чатыры кандыдаты. Зразумела, перамог мацнейшы.

У той абмотчыцы з завода быў канкурэнтам галоўны ўрач паліклінікі. Цяжка канкураваць з чалавекам, які лечыць душу і цела. Так і ў іншых выпадках. Гэта і ёсць альтэрнатыва — у ёй выжывае мацнейшы.

— Чаму, на ваш погляд, у новым складзе абласнога Савета так шмат медыкаў? Дзесяць дэпутатаў, ці болей за 17 працэнтаў.

— Я таксама звярнуў на гэта ўвагу. Напэўна, людзі сёння даваюць ім. Самае галоўнае ў жыцці чалавека — гэта здароўе. На другім месцы — сям'я, на трэцім — пачуццё уласнай годнасці. Але гэта ўсё ж на другім і трэцім, а перад усім — усё ж здароўе. Гэта правільна: будзем сам здаровы, будуць добра сябе адчуваць і тыя, хто побач з табой. Таму, безумоўна, хочацца мець дэпутатам урача.

— Якія вашы пажаданні дэпутацкаму корпусу, які чакае вялікая праца, а таксама выбаршчыкам, якія чакаюць выканання перадвыбарчых абяцанняў?

— Быць шчырымі перад самімі сабой. Можна падманць каго хочаш, але самога сябе не падманеш. Прынцып майго жыцця такі: рабі, што можаш, з тым, што маеш, там, дзе ты ёсць. Трэба ўвасобіць яго ў жыццё, і ўсё будзе добра ва ўсіх: і ў мяне, і ў выбаршчыкаў, і ў дэпутатаў, і ў вас таксама.

Ілона ІВАНОВА.

АДНА З ВАСЬМІ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Алег ЯДРАНЦАЎ, галоўны ўрач Гомельскай гарадской бальніцы № 1, у абласны Савет дэпутатаў абраны ўжо чацвёрты раз. Двойчы яму аказвалі давер выбаршчыкі Буда-Кашалёўскага раёна і двойчы — абласнога цэнтра. Ён працуе ў камісіі, якая займаецца пытаннямі мінімізацыі наступстваў катастрофы на ЧАЭС і экалогіі:

— Важна паменшыць уплыў радыяцыі на насельніцтва і забяспечыць нармальныя ўмовы працы і пражывання насельніцтва на забруджаных тэрыторыях вобласці. Людзі ставяць пытанні па забеспячэнні кадрамі нашых лячэбных устаноў. У першую чаргу — амбулаторна-паліклінічных. Добраўпарадкаванне дваровых тэрыторый — таксама вельмі важна. Бо сёння цэнтральныя вуліцы ўпарадкаваны, але ж да дваровых тэрыторый справа пакуль не дайшла. Кожны дэпутат павінен быць адказны, эрудзіраваны, камунікабельны, адкрыты для выбаршчыкаў і, безумоўна, прафесіянал — незалежна ад той галіны, дзе ён працуе. Менавіта так ён зможа больш дакладна давесці да выканаўчай улады тыя праблемы, якія сёння ёсць у насельніцтва.

Чацвёрты дэпутацкі тэрмін таксама пачаўся для дэпутата Урыцкага сельскага савета Мікалая ГУЛЕВІЧА, дырэктара Залітскай школы Гомельскага раёна. У вёсцы — свае праблемы, падыходы да якіх дэпутату са стажам добра вядомыя:

— Цяпер ідзе ўзаконьванне зямлі пад пабудовы, і таму даводзіцца часта вырашаць спрэчкі паміж суседзямі — каму належыць прыватная ўласнасць. Прыходзіцца размаўляць з кожным, падказваць, як зрабіць усё па законе, каб надалей не было праблем з іх уласнасцю. Ёсць пытанні і са стыхійнымі звалкамі, і з дагаворамі на вываз смецця. Па вуліцах Акцябрскай і Калгаснай у вёсцы Заліп'е зрабілі водаправод, а цяпер патрабуецца добраўпарадкаванне дарожнага пакрыцця: грунт паднялі і стала актуальнай падсыпка дарогі. У школе, дзе я працую, мы замацавалі дзяцей за сталымі людзьмі. Малыя дапамагаюць ім, робяць, што неабходна. Будзем працягваць гэту работу і надалей, не толькі да 65-й гадавіны Перамогі.

А вось Людміла ЧУЯШОВА стала дэпутатам Судкоўскага сельскага Савета Хойніцкага раёна ўпершыню. Але ж і ёй, маладой загадчыцы Судкоўскай амбулаторыі, урачу агульнай практыкі добра вядомыя праблемы, якія давядзецца вырашаць не па асноўнай спецыяльнасці:

— Людзі звяртаюцца да мяне не толькі па медыцынскіх праблемах, але і па штодзённых. Гэта ж вёска — бытавыя, сямейныя праблемы прыходзіцца вырашаць. Іншым часам са сваякамі дастаткова проста пагаварыць... І раней прыходзілася ў сельсавет звяртацца па просьбах бабуль і дзядуляў. Спытаеш: «Як здароўе?» А яны кажуць: «Вось каб хто дроў прывёз, дык яшчэ лепш было б!» Яны ж не заўсёды ведаюць, да каго трэба звярнуцца, і звяртаюцца да таго, хто першым да іх прыходзіць. Усё адно прыходзіцца вырашаць розныя пытанні людзей, а можа, у якасці дэпутата будзе лягчэй гэта рабіць? Мне здаецца, сёння трэба клапаціцца пра развіццё асабістых падворкаў гаспадарак. Бываюць і такія праблемы: дзе пасвіць карову, калі мясцовая гаспадарка перааарала пашу? З добраўпарадкаваннем ёсць праблемы. Напрыклад, на вуліцы, дзе я жыву, перад дамамі поле, адкуль дым, калі пылу вецер. Я хацела б там дрэвы пасадзіць. Можа, і парк. І адначасова цяплей стала б у дамах... Даступнасць атрымання медыцынскай дапамогі ў вёсцы таксама вымушае чакаць лепшага. Тут жа ў любой дзень працоўны дзень — ад зары да зары, таму і дабраца да раённай бальніцы — праблема. Нядаўна я брала ўдзел у конкурсе праектных ініцыятыў ПРААН сумесна з Еўрасаюзам, які датычыцца арганізацыі атрымання кваліфікаванай медапамогі сельскім насельніцтвам Хойніцкага раёна. Прыемна, што мая ініцыятыва выйграла. З ліпеня нас будуць фінансаваць і мы будзем мець у сваёй вясковай амбулаторыі пераносны кардыёграф, глюкометр для вымярэння цукру ў крыві і іншае неабходнае абсталяванне.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

ВЕДАЦЬ СВАЕ ПРАВЫ

І ПРАЦАВАЦЬ У АКРУЗЕ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

— Чым будзе займацца Савет новага склікання, яго прэзідыум у першую чаргу?

— Перш чым будаваць планы, распісваць парадак пытанняў на разгляд, лічу патрэбным уважліва праанaлізаваць вынікі выбараў. Некаторыя нашы дэпутаты ледзь-ледзь набралі 50 працэнтаў з невялікім, напрыклад, у Кавярдзяках. Пагляддзелі — там каторы год «вісіць» пытанне па медыцыне. Трэба абсталёўваць амбулаторыю ў Кавярдзяках, як ні круці. У іншых вёсках назіралася невялікая яўка ў параўнанні з астатнімі. Сустрэнемся з людзьмі, распытаем — абавязкова выявіцца праблема мясцовага маштабу, якая не вырашана. Вось вам і планы на будучыя сесіі, прэзідыумы. Наш раён прыгарадны, вёскі, як правіла, вялікія. Але ў адных нараджальнасць у разы большая, чым у іншых. Таксама трэба ламаць галаву ў пошуках адказаў на пытанні.

Як вядома, апошнім часам у многім упарадкавана пытанне з адказнымі за стан дарог, вулічнае асвятленне. А вось з могілкамі пакуль поўная неразбярыха. У законе дакладна прапісана, што за месцы пахаванняў адказваюць спецпрадпрыемствы. Ды на справе пакуль могілкамі займаюцца, каму прыйдзецца. Што датычыцца добраўпарадкавання, узвядзення агародж, то часцей за ўсё гэту работу арганізоўваюць сельсаветы, дзе-нідзе падключаюцца святары. Аказалася, што праблема ўтрымання сельскіх могілак не абмяжоўваецца захаваннем на іх парадку. У нас гэта праблема «выйшла», так бы мовіць, нечаканым бокам. Рэч у тым, што плюшчыкі, якую адвялі пад новыя могілкі ў Брэсце, выклікала шмат нараканняў людзей. Там літаральна стаіць вада. І горад рынуўся хаваць сваіх родзічаў на вясковых могілках. У адной з нашых вёсак, пакуль мясцовая ўлада ачомалася, амаль палова плошчы сельскіх могілак была занятая пахаваннямі гараджан. Так быць не павінна. І гэтай важнай справай мусіць распараджацца адказная служба.

Вельмі важнае пытанне — развіццё асабістай падсобнай гаспадаркі. Вядома, улада павінна ўсяляк спрыяць, каб кожны вясковы жыхар трымаў асабістую гаспадарку, падтрымліваў тым самым сваю сям'ю, а лішкі прадукцыі прадаваў. Асаблівы клопат мясцовай улады ў гэтым сэнсе павінен быць адрасаваны пажылым жыхарам вёскі. Яны ўсё жыццё працавалі на гэтай зямлі, стварылі сваімі рукамі дабрабыт цяперашніх сельгаспрадпрыемстваў, прыйшоў час дапамагчы ім. А з маладымі варта праводзіць выхаваўчую, растлумачальную работу. Іншыя проста не хочуць займацца сваёй гаспадаркай, бо гэта нялёгкая праца. А некаторыя навучыліся толькі патрабаваць. Я неяк размаўляў з гаспадарам, якому крыху за трыццаць. Ён трымае дзве каровы, але не мае касы. Ён лічыць, што сена яму павінны прывозіць на падворак.

Старшыня Брэсцкага раённага Савета дэпутатаў Аляксандр САЛАНЕВІЧ (справа) са старшынёй Радваніцкага сельскага Савета дэпутатаў Анатолем КАРЭЦКІМ.

Вядома, якое вялікае значэнне надаецца цяпер у краіне выкананню праграмы падтрымкі і развіцця асабістых падсобных гаспадарак. І старшыням сельскіх Саветаў, і кіраўніцкай СВК раённая ўлада будзе настройваць на тое, каб кожны вясковец меў участак зямлі, забяспечваўся пасадачным матэрыялам, атрымліваў дапамогу ў апрацоўцы ўчастка, а таксама меў магчымасць нарыхтаваць кармы для жывёлы. У нас дастаткова зямлі, тэхнікі, хапае арганікі. А кіраўнікі павінны ўсвядоміць, што яны адказныя не толькі за грамадскую вытворчасць, але і за людзей, якія на вытворчасці працуюць.

Вось чым у першую чаргу будзе займацца раённы Савет. А таксама ўсімі іншымі пытаннямі, якія прадыктуе жыццё.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

ЯК СПАГНАЦЬ АЛІМЕНТЫ?

У рэдакцыю звярнулася чытачка з канкрэтным пытаннем:

— Падкажыце, калі ласка, ці праўда, што на дзіця, якому больш за 18 гадоў і яно вучыцца ў інстытуце на дзённым аддзяленні, мужчына павінен плаціць аліменты?

Як патлумачыла Ірына Ціткова, начальнік аддзела па наглядзе за адпаведнасцю заканадаўству судовых пастаноў па грамадзянскіх справах пракуратуры Віцебскай вобласці, паважаную чытачку парадаваць няма чым. У артыкуле 115 Кодэкса аб шлюбе і сям'і Рэспублікі Беларусь вызначана, што аліменты выплочваюцца толькі да дасягнення дзіцем 18-гадовага ўзросту. А вось у суседняй Украіне заканадаўства прадугледжвае такую магчымасць. Разам з тым, заканадаўства Рэспублікі Беларусь прадугледжвае магчымасць вызначаць парадак і ўмовы выплаты аліментаў у рагадненні аб выплаце аліментаў.

Верагодна, наша чытачка чула пра магчымасць патрабаваць аліменты на падставе артыкула 99 Кодэкса аб шлюбе і сям'і на ўтрыманне поўнагадовага дзіцяці, які мае патрэбу ў дапамозе, напрыклад, інваліда, які атрымлівае сярэднюю спецыяльную або вышэйшую адукацыю. Пры гэтым улічваецца матэрыяльнае і сямейнае становішча асобы, з якой спаганяюцца аліменты, і асобы, на карысць якой яны спаганяюцца.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Насеклі на 20 мільёнаў

Работнікамі Бярэзінскай міжраённай інспекцыі складзены адміністрацыйны пратакол у адносінах да юрыдычнай асобы — Бярэзінскага лясгаса, які правёў высечку ў насаджэннях раней дазволенага ўзросту.

У выніку было незаконна нарыхтавана 428 дрэў розных парод агульным аб'ёмам 263 кубічныя метры. Нанесеная шкода ацэнена ў 21,8 мільёна рублёў. Лясгасу выпісаны штаф на 2,1 мільёна рублёў, прад'яўлены іск на пакрыццё шкоды.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Дзмітрый ШАЎЦОЎ:

«Мае плакаты ніхто не зрывае»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Самае складанае — зносіны з хворым. Неабходна «перавараць» яго праблему, аб'ектыўна ацаніць сітуацыю, даць адэкватную параду, выпісаць рэцэпт, запоўніць картачку — і ўсё гэта за маленькі прамежак часу, захоўваючы спакой, бо многія пацыенты яшчэ і прэтэнзіі выказваюць: чаму доктар пасаяннае нешта піша, а са мной размаўляць не хоча?

Шаўцоў не адкрывае «амерык». Пра слабыя месцы пярвічнага звяна сталічнай (і не толькі) медыцыны не здагадваюцца хіба што здаровыя. Калі паліклініка не ўкамплектавана кадрамі, вельмі праблематычна забяспечыць якаснае медыцынскае абслугоўванне. Хоць ад урача ўсё роўна гэта патрабуюць: і «знізу» — пацыенты, і «зверху» — адміністрацыя.

Адток кваліфікаваных кадраў з паліклінік сталіцы (і не толькі) пачаўся гадоў 10 таму — медыкі, якія даўно сумавалі па адэкватных заробках і нармальных умовах працы, рушылі ў камерцыйныя структуры. Гэта быў цяжкі ўдар па галіне аховы здароўя. Але дзяржаўная медыцына яго вытрымала, лічыць Дзмітрый Яўгенавіч.

— Сёння мы не бачым асаблівай канкурэнцыі з гэтымі прыватнымі цэнтрамі. У іх ёсць свая клиентура — дастаткова абмежаваная колькасць людзей, таму што паслугі там дарагія. Мы ў паліклініцы таксама пачалі аказваць платныя медыцынскія паслугі, але па дзяржаўных расцэнках — і яны карыстаюцца попытам. Да таго ж, многія ўрачы, папрацаваўшы ў прыватных клініках, вярнуліся ў дзяржаўную сістэму аховы здароўя.

І ўсё ж вакансій на пярвічным узроўні яшчэ дастаткова (у той жа 34-й паліклініцы на 24 участках працуе толькі 12 тэрапеўтаў.) Сітуацыя пакрысе выпраўляецца дзякуючы палітыцы Міністэрства аховы здароўя і адпаведнага камітэта Мінскага гарвыканкама.

— Для сталічных медыкаў задзейнічаюцца спецыяльныя даплаты, і гэта нармальна. Сёння ўрач-тэрапеўт са стажам, які працуе на паўтары стаўкі, атрымлівае 1300—1600 тысяч рублёў. А вось у маладых спецыялістаў сітуацыя горшая. Першапачатковая заработная плата ўчастковага тэрапеўта — 550 тысяч, плюс даплата Мінгарвыканкама (40 працэнтаў). У сваёй паліклініцы я распарадзіўся даплачваць маладым яшчэ па 2—3 базавыя велічыні... У сталых спецыялістаў ёсць вопыт, затое ў маладых — выдатная тэарэтычная база, яны ўзброены самымі сучаснымі ведамі — за гэта мы іх і заахвочваем.

Калі пытанне з павелічэннем заработнай платы пакрысе вырашаецца, дык з забеспячэннем медыкаў жыллём сур'ёзная напружанне. Прычым праблема звязана не з будаўніцтвам новых кватэр (з гэтым якраз усё больш ці менш у парадку), а з атрыманнем часовага жылля — тых жа пакояў у інтэрнаце. Спецыялісты, якія хочуць уладкавацца ў паліклініку на працу, пытаюцца ў першую чаргу не пра заработную плату, а менавіта пра перспектыву атрымання «квадратных метраў».

— На тэрыторыі Савецкага раёна сталіцы, дзе знаходзіцца наша паліклініка, налічваецца больш за 60 інтэрнатаў. Калі б кожны з іх выдзеліў хоць па адным пакоі для медыцынскіх кадраў, праблема з медыцынскімі кадрамі ў раёне вырашылася б у самым кароткі час, — лічыць Дзмітрый Яўгенавіч.

Пакуль што гэтае яго меркаванне знаходзіцца ў «плоскасці» тэорыі. Але хто ведае — магчыма, міне час, і дэпутат гарсавета Дзмітрый Шаўцоў здолее пераканаць выканаўчую ўладу ў мэтазгоднасці сваіх прапаноў. Пажывём — пабачым.

Наталля КАРПЕНКА.

ЯК ДАСТУКАЦЦА ДА МЭРА?

Брытанскія школьнікі ведаюць адказ на гэта пытанне

Мэта прыезду ў Беларусь знакамітага брытанскага эколага Бары Купера — дапамагчы стварэнню ў нашай краіне так званых «зялёных» школ, якія шчыруюць на ніве экалагічнай асветы. Падчас дыскусіі, якая адбылася ў Бярэзінскім дзяржаўным запаведніку, англійскі госць закрануў тэму ўзаемадзеяння навучэнцаў «зялёных» школ з мясцовымі ўладамі. І расказаў даволі цікавыя рэчы.

Некалькі гадоў таму, успамінае Бары Купер, ён прыехаў у адзін невялікі горад для перамоў з прадстаўнікамі мясцовай улады. Размова ішла пра выкарыстанне памышкання, якое належала муніцыпалітэту, для правядзення заняткаў па экалагічнай асвеце моладзі. Аднак мэр горада гэту прапанову сустрэў у штык — маўляў, гэта акрамя вас нікому не будзе цікава. Эколаг звярнуўся да мясцовых палітыкаў — з іх падтрымкай удалося «націсніць» на ўпартага мэра і распачаць праект.

Урачыстая і змястоўная яго прэзентацыя, прысутнасць журналістаў і інфармацыйныя паведамленні ў мясцовым друку выклікалі цікаўнасць у людзей, асабліва ў школьнікаў і іх настаўнікаў. Такая рэакцыя насельніцтва станоўча паўплывала і на кіраўніцтва горадскога ўлады. Яны сталі не толькі лепш разумець экалогію, але нават і падтрымліваць іх асветніцкія намаганні. У мэрыі таксама ахвотна пагадзіліся ў наступным годзе на паўторную рэалізацыю адукацыйнай праграмы. І ўжо цяпер сам мэр быў сярод арганізатараў экалагічных мерапрыемстваў, а муніцыпалітэт аплаціў арэнду памяшкання, узяў на сябе іншыя камунальныя выдаткі. А мясцовы водаканал нават спансіраваў выраб часткі стэндаў на экалагічную тэматыку, выпуск некаторых наглядных матэрыялаў.

З гэтай нагоды Бары Купер нагадаў, што часам вельмі важна ўмець пераконваць мясцовую ўладу ў неабходнасці працаваць са школамі.

Нагода для сур'ёзнай размовы можа быць самая звычайная. Скажам, выстава фатаграфій ці малюнкаў дзяцей, прысвечаная захаванню дзікай прыроды. Немалую сілу ўздзеяння на грамадскую думку, а значыць на мясцовы электарат і ўскосна на мясцовую ўладу, мае выпуск школьных інфармацыйных лістовак тыражом дзве-тры тысячы экземпляраў. Яны распаўсюджваюцца сярод жыхароў суседніх вуліц, кідаюцца ў паштовыя скрыні навакольных дамоў...

— Калі б такую акцыю правяла наша арганізацыя, то эфект быў бы куды меншы, нават пры ўмове выдання прыгожа аформленых плакатаў ці буклетаў. А вось на прамітыйную лістоўку дзяцей чамусьці рэагаванне больш аператыўнае і дзейснае. Такія лістоўкі чытаюць амаль усе. На іх рэагуюць і ў мэрыі, дзе не могуць не ўлічваць настрой розных слаёў насельніцтва. Улада на заўвагі з вуснаў дзяцей рэагуе аператыўна, кажа Бары Купер.

У маленькіх гарадах мэр ці яго намеснік звычайна знаходзяць час паўдзельнічаць у экалагічных мерапрыемствах, якія ладзяць школьнікі — няхай гэта будзе нават усталяванне кармушак для птушак. Галоўная мэта такіх сустрэч — даць магчымасць задаваць пытанні бакам дамовіцца аб спосабах вырашэння праблем сумеснымі намаганнямі.

Леанід ЛАХМАНЕНКА.

Лепельскі раён.

МЕСТНОЕ САМОУПРАВЛЕНИЕ
ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Установа «Рэдакцыя газеты «Звязда»

Галоўны рэдактар Уладзімір НАРКЕВІЧ.
Адказная за выпуск Наталля КАРПЕНКА.

Грамадскі савет: **НАВІЦКІ Г.В.**, старшыня Пастаянай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні; **БАЙКОЎ В.М.**, старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце; **АЦЯСАЎ А.Я.**, старшыня Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў; **СЦЕПАНЕНКА А.М.**, адказны сакратар Савета па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання пры Савеце Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь; **ПРЭДКА С.У.**, старшыня Ваўкавыскага раённага Савета дэпутатаў Гродзенскай вобласці; **МАКСІМЕНКА С.А.**, дэпутат Смалявіцкага раённага Савета дэпутатаў Мінскай вобласці

АДРАС РЭДАКЦЫІ: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН: 292 21 03;
e-mail: info@zvyazda.minsk.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

Тыраж 33.310. Нумар падпісаны ў 19.30.

7 МОЦНЫХ МІФАЎ ПРА АЛКАГОЛЬ

АЛКАГОЛЬ — гэта не толькі гарэлка, але і піва, якое для многіх людзей, як чай, з'яўляецца практычна штодзённым напоем. Але добра гэта ці дрэнна, і наогул — ці разумеем мы, як дзейнічае алкаголь на арганізм альбо здавольваемся прывычнымі стэрэатыпамі? Паспрабуем разабрацца...

Алкаголь павышае апетыт

Насамрэч лёгкі голад правакуецца толькі моцнымі напоямі, прычым ужытымі ў невялікай колькасці. Пад уздзеяннем спіртнога актывуюцца нервовыя цэнтры, якія адказваюць за адчуванне голаду-насычэння — на іх «абуджэнне» ідзе прыкладна 15 хвілін. Піць спіртное для ўзбуджэння апетыту — занятак небяспечны. Моцныя напоі раздражняюць слізістую страўніка і стрававода, выклікаючы пякотку і гастрыты.

Шмат выпіць можа толькі здаровы чалавек

Здольнасць піць не п'янеючы, гэта значыць выпіваць адразу вялікую колькасць алкаголю без ап'янення ў навуцы называецца талерантнасцю да алкаголю. Многім гэта падаецца ўнікальнай здольнасцю, аднак медыкі лічаць такі «талент» прыкметай другой стадыі алкагалізму. Калі чалавек валодае высокай устойлівасцю да алкаголю, гэта яшчэ не значыць, што ў яго не можа ўзнікнуць алкагольнай залежнасці. Можа! Але гэта алкагольная залежнасць вельмі хутка перарастае ў цяжкае захворванне, часта з лятальным вынікам.

Ад алкаголю таўсцеюць

Так! Ад алкаголю таўсцеюць, таму што алкаголь утрымлівае вугляводы, якія ў працэсе перапрацоўкі ў арганізме ператвараюцца выключна ў тлустыя кіслоты. Тлушч адкладваецца на жываце, клубах і г.д. Асабліва небяспечныя з пункту гледжання дыеталогіі моцныя напоі — кожны грам утрымлівае не менш як 7 ккал.

Дарагія і якасныя напоі — бясшкодныя

Ніякі алкагольны напой як такі не з'яўляецца ні шкодным, ні бясшкодным. Небяспечным для здароўя з'яўляецца алкагольны яд, а дакладней — воцатны альдэгід, які ўтвараецца ў арганізме пасля перапрацоўкі этылавага спірту. І нават якасны алкаголь правакуе ўтварэнне алкагольнага яду, асабліва небяспечнага для сардэчна-сасудзістай сістэмы.

Прымаючы антыбіётыкі, піць нельга!

Насамрэч алкаголь можа толькі панізіць дзеянне некаторых антыбіётыкаў, што не ўяўляе вялікай пагрозы для жыцця. Таксама могуць узнікнуць непажаданыя пабочныя эфекты накшталт празмернага ап'янення. Значна больш небяспечнае спалучэнне алкаголю з болесуцішальнымі, напрыклад, ібупрафенам, аспірынам. У такой сітуацыі вялікая рызыка пашкоджання слізістай страўніка і кішэчніка.

Спіртное дапамагае заснуць

Гэта сапраўды так. Аднак алкаголь парушае цыклічнасць сну, і асабліва ўплывае на яго глыбокія фазы. Заснуўшы ў стане ап'янення, чалавек лягчэй абуджаецца, таму што прыкладна праз чатыры гадзіны алкаголь перастае дзейнічаць і нервовыя цэнтры растарможваюцца. А пры шматразовым паўтарэнні рытуалу «выпіць на ноч» снатворны эфект алкаголю і зусім затухае.

Алкаголь здымае стрэс

Падняць настрой з дапамогай алкаголю сапраўды можна. Але для гэтага алкагольная доза павінна быць зусім невялікай — 20—30 мл гарэлкі або каньяку. Пад уздзеяннем спіртнога ў кроў інтэнсіўна выкідваецца дафамін — гармон радасці, які выклікае ў чалавека прыемнае ўзбуджэнне, эйфарыю. Вялікая ж доза прымушае мозг выпрацоўваць рэчывы вельмі актыўна, і за адзін вечар можна вычарпаць запасы дафаміну, якія б падтрымлівалі настрой увесь заўтрашні дзень. Таму раніцай пасля бурнага застолля стан чалавека характарызуецца як стрэсавы і дэпрэсіўны.

Падрыхтавала Вольга ЦЫБУЛЬСКАЯ.

15 мая — Міжнародны дзень сям'і

ДА 25 гадоў я была ўпэўнена, што НА ДВАІХ — гэта пра шампанскае. Але ў 25 давялося «папалавініць» усё, што ў мяне тады было. А як жа: прыйшоў ЁН, мой рыцар (з задавальненнем уяўляю выраз твару мужа, які прачытаў гэты пасаж)! У становішчы НА ДВАІХ жывём мы з рыцарам акурат 10 гадоў. І за гэты час з'елі не тое што дробнабуржуазны пудзік солі... Кожны, хто перажыў марш Мендэльсона, разумее глыбіню красамоўнага шматкроп'я. Пудзік солькі — гэта было б за шчасце! Словам, жартую і зычу ўсім добрым людзям мець такую СЯМ'Ю, якую вы заслужылі. А наступная інфармацыя з вуснаў кампетэнтных профі ў справе НА ДВАІХ, няхай дапаможа ніколі не шкадаваць пра тое, што вакантнага месца побач з вамі ўжо няма. З падачы Фонду ААН у галіне народанасельніцтва ў ролі кампетэнтных інфарматараў выступаюць загадчыца аддзялення планавання сям'і і дапаможных рэпрадуктыўных тэхналогій РНПЦ «Маці і дзіця» Ала КАМЛЮК, урач-сэксолаг Мінскага абласнога псіханеўралагічнага дыспансэра Дзмітрый КАПУСЦІН і сямейны псіхолаг Алена ЗЯНЕВІЧ.

СПЫНІЦЬ БАІ НА ШЛЮБНЫМ ФРОНЦЕ!

Ці ёсць у вас план?

Паводле амерыканскіх даных, крыху больш за палову дзяцей — выпадковыя, бо іх зачацце адбылося па-за планамі асобна ўзятых мужчын і жанчын. Вядомыя выпадкі, калі гэтая выпадковасць аказвалася шчаслівай, аднак сёння спецыялісты ў галіне шлюбу і сям'і нічога добрага ў падобных сюрпрызах не бачаць. Зачацце і нараджэнне дзіцяці гадоў сто таму — гэта адно, цяпер — зусім іншае, мяркуюць профі. Нездарма ва ўсім свеце, і, вядома, у нашай краіне з'явілася служба планавання сям'і — жаночыя кансультацыі, цэнтры здароўя моладзі, абласныя кансультацыі «Шлюб і сям'я», Рэспубліканскі навукова-практычны цэнтр «Маці і дзіця». Задачы службы — падрыхтаваць пару да жаданай цяжарнасці і не дапусціць цяжарнасці нежаданай. Наогул сучасны чалавек яшчэ да пачатку палавога жыцця павінен атрымаць уяўленне пра планаванне нараджэння дзяцей, бяспечнае мацярынства і нават грудное выкормліванне.

Фізіялагічныя метады планавання сям'і прызнаюцца ненадзейнымі. Для рэгулявання нараджальнасці неабходна прымяняць сучасныя кантрацэптывы. Адназначна не рэкамендуецца падбіраць іх па ўласным жаданні, падказцы знаёмых ці інфармацыі, атрыманай з інтэрнэта. Такі выбар хутчэй нашкодзіць, паколькі кожны метад валодае не толькі пэўным станоўчым дзеяннем, але і пабочнымі эфектамі. Сродкі кантрацэпцыі развіваюцца гэтак жа актыўна, як і ўся медыцына ў цэлым, так што без спецыяліста можна ніколі не даведацца пра больш бяспечныя і простыя ў выкарыстанні навінкі. Узяць хоць бы гарманальную кантрацэпцыю. Нізкія і мікрадозы эстрагенаў могуць цяпер уводзіцца праз скуру і слізістыя. Спецыялісту вядома, каму і калі патрэбны прафілактычны і лекавы эфекты гарманальнай кантрацэпцыі. Дарэчы, доказаў адносна таго, што ўжыванне гарманальнай кантрацэпцыі спрыяе развіццю анкалогіі малочнай залозы, на гэты момант не існуе.

Такі метад рэгуляцыі нараджальнасці, як аборт, нельга лічыць аптымальным, і, тым не менш, даступнасць гэтай паслугі ў медустановах краіны дазваляе гаварыць пра адсутнасць крымінальных абортаў. А менавіта яны ў першую чаргу падрываюць асноўны прынцып Сусветнай арганізацыі аховы здароўя ў гэтай справе: у любым узросце аборт павінен быць бяспечным. Жанчына не павінна загінуць у выніку маніпуляцыі. Іншая справа — развіццё ўскладненняў. Гэтая рызыка, безумоўна, застаецца. Абсалютна бяспечных метадаў аборту не існуе і наўрад ці калі-небудзь такія з'явяцца. Дастаткова нагадаць, што 1/3 бясплодных жанчын перарвалі першую цяжарнасць.

Беларускія гінеколагі загаварылі аб прымяненні ў Беларусі ўжо ў гэтым годзе медыкаментознага аборту. Нягледзячы на тое, што размова ідзе пра неінвазіўны, нетраўматычны метад, і ў гэтым выпадку нельга гаварыць пра абсалютную адсутнасць ускладненняў. Выконвацца і кантралявацца медыкаментозны аборт будзе гінеколагамі. Выкарыстанне рэкамендуецца ў тэрмін да 49 дзён ад апошніх месячных. Медыкаментозныя прэпараты спрыяюць спачатку заміранню цяжарнасці, а потым яе эвакуацыі. У адрозненне ад вакуум-аспірацыі медыкаментозны аборт не патрабуе грунтоўнага папярэдняга абследавання, якое ў выніку не паспявае зрабіць дзесьці кожная трэцяя жанчына. Прыблізны кошт новага віду перарывання цяжарнасці — 200 тысяч рублёў.

Пара, якая плануе цяжарнасць, павінна зрабіць дзеля будучага дзіцяці дзве рэчы — трымацца здаровага ладу жыцця (палавыя клеткі надзвычай адчувальныя да любых шкодных фактараў, у першую чаргу да шкодных залежнасцяў) і звярнуцца да спецыяліста, абследавацца. Трэба ведаць, што для наступлення цяжарнасці патрабуецца шэраг момантаў: сперматагенез, авуляцыя, узаемадзеянне цэрвікальнай слізі і спермы, стан поласці маткі, праходнасць матачных труб і іх анатамічная сувязь з яечнікамі, асемяненне. Нягледзячы на тое, што большая частка пералічанага адносіцца да здароўя жанчыны, роля мужчыны ў адсутнасці цяжарнасці значна ўзрасла, як, дарэчы, і спалучэнне фактараў мужчынскай і жаночай бясплоднасці. Адсутнасць цяжарнасці на працягу года адкрытага рэгулярнага палавога жыцця з'яўляецца падставай для паўторнага звароту да спецыялістаў.

Да актуальных праблем бясплоднасці цяпер адносяцца рост колькасці дэфектаў авуляцыі, спалучанай жаночай бясплоднасці, змяншэнне эфектыўнасці пластычных аперацый (мэтазгодным цяпер лічыцца выдаленне непраходнай трубы цалкам, а не толькі непраходнага ўчастка), завышэнне ролі інфекцый, якія перадаюцца палавым шляхам. Што да апошніх, то акцэнт павінен рабіцца не на так званых «нармальных жыхарах» мікрафлоры палавых органаў жанчыны — урэаплазме і гарднерэлах, напрыклад, а на трыхаманадах, хламідыях, цытамегалавірусе.

Ці ёсць у вас сэкс?

Многія задумаліся. Адны — над тым, ці адносіцца да сэксу самастымуляцыя, другія — ці можна назваць сэксам тое, што адбываецца ў іх час ад часу. Наогул сэкс уваходзіць у склад такога паняцця як якасць жыцця. Аднак малая колькасць урачоў-сэксолагаў і нізкая колькасць зваротаў насельніцтва да іх у нашай краіне наводзіць на думку, што ў беларусаў інтымная сфера стаіць асабняком ад памянёнага паняцця. Прычынай таму — нізкая сэксуальная культура нацыі. З-за гэтай нізкай культуры нашы мужчыны не сочаць за сваім здароўем, эксперыментуюць на сабе з дапамогай пілюль, пра якія фактычна нічога не ведаюць, а жанчыны (кожная трэцяя, дарэчы) практыкуюць «паводзіны кастрыравання». Слабы пол проста не ведае, што неасцярожнае слова ў бок мужчыны можа вымусіць апошняга адмовіцца ад інтымных адносінаў на дзесяцігоддзі.

На прыём да айчынных сэксолагаў прыходзяць галоўным чынам мужчыны. Расстройствы ў іх бываюць розныя, а вось пасылаў, бадай, толькі два. Або партнёрка адправіла, маўляў, няхай з табой там папрацуюць, або сам вырашыў крышку падкарэкціравацца, маўляў, на ўсякі выпадак. Між тым, вырашэнне сэксуальнай праблемы — гэта не барацьба з лішнімі кілаграмамі, чым можна займацца і ў адзіночку. На прыём да сэксолага трэба прыходзіць з сэксуальным аб'ектам, разам з ім «працаваць» над праблемай.

Няма пары, у якой на працягу сямейнага жыцця не ўзнікалі б тыя ці іншыя пытанні адносна парушэння сэксуальнай гармоніі. У такіх сітуацыях партнёры могуць дапускаць тыповыя памылкі. Жанчыны, напрыклад, ігнаруюць праблему. Калі яна датычыцца іх саміх, нішто не перашкаджае ім рабіць выгляд, што ўсё нармальна. Калі ж праблема звязана з іх мужчынам, яны разважаюць прыкладна так: «Грошы прыносіць? І добра». Аднак жанчына можа вярнуцца ў сэкс нават праз 20 гадоў устрымання — з'явіўся б аб'ект. З мужчынам складаней. Па-першае, найбольш частыя сэксуальныя праблемы ў іх — парушэнні, звязаныя з эрэкцыяй і эякуляцыяй — не схаваеш і не замаўчыш. А калі так, значыць, партнёр перайшоў на лаву запасных, што ў сваю чаргу паграджае вылетам з вялікага сэксу. Калі абыякавая да сэксуальнай паўзы жанчына дастанецца мужчыну з моцнай палавой канстытуцыяй, той адшукае выйсце — будзе апрацоўваць дзялянку на баку. Не здольны на здраду мужчына са слабай палавой канстытуцыяй рызыкуе ў сэкс ужо не вярнуцца. Асабліва калі паўза прыпала на 40-45 гадоў. Спроба вяртання да палавога жыцця праз нейкі час можа праваліцца — з-за слабасці эрэкцыі ці заўчаснай эякуляцыі. Словам, з узростам партнёрка павінна заахвочваць мужчыну да «подзвігаў», а не спрыяць паўзе.

Асноўная колькасць праблем у інтымнай галіне — родам з... дзяцінства. Калі ваша сэксуальнае жыццё пакідае жадаць лепшага, паспрабуйце з дапамогай сэксолага высветліць, якія памылкі ў вашым выхаванні дапусцілі бацькі, і дапамажыце свайму партнёру зрабіць тое самае. Не дапускайце грубых памылак пры выхаванні сваіх дзяцей.

Ці ёсць у вас шанц?

На што спадзяюцца мужчыны і жанчыны, калі ўступаюць у шлюб? На тое, што «мінусы» партнёра можна будзе падрэдагаваць. Асабліва грашаць тут жанчыны, якія не хочуць разумець, што кожны чалавек прыходзіць у шлюб са сваім багажом, атрыманым у спадчыну ад сваёй сям'і. Ні выкінуць, ні падкарэкціраваць гэты скарб немагчыма.

Стомленыя барацьбой з заганамі партнёра жанчыны часам ідуць да псіхолага. Абсалютная большасць кліентаў псіхолагаў — жанчыны, якія нават не могуць дакладна сфармуляваць, што менавіта іх не здавальняе ў адносінах. Партнёры да кансультацыі далучаюцца вельмі рэдка. Беларускім мужчынам псіхолаг падаецца нейкім шаманам, які чытае думкі на адлегласці.

Існуе чатыры ўзроўні сумяшчальнасці партнёраў у шлюбе: узровень інтымных адносінаў, псіхалагічны (тэмперамент), ролевы і маральных каштоўнасцяў. Самы праблемны — ролевы, які мае дачыненне да размеркавання абавязкаў у галіне побыту і гаспадарчых спраў: хто што гатовы рабіць сам і чаго чакае ад партнёра? Жанчыны ў нас, як правіла, вельмі шмат працуюць і шмат «змагаюцца» з менш актыўнымі, часам інфантыльнымі, мужчынамі.

Пачынаць вырашэнне любога пытання трэба, як вядома, з сябе. У першую чаргу жанчынам-змагарам трэба ўзгадаць пра ўласную жыццёвую прастору. Сектару «для сябе» ў агульным раскладзе нашага часу і сіл павінна належаць да 30 працэнтаў. Астатнія 70 працэнтаў можна размеркаваць паміж прафесіяй і сям'ёй так, каб гэта не шкодзіла, на вашу думку, ні аднаму, ні другому. Наша частка жыцця «для сябе» — крыніца энергіі. Пустая крыніца нараджае незадаволенасць сямейным жыццём. Таму важна пашырыць сферу для сябе, і тады з новымі сіламі працей будзе дыхаць як у прафесіі, так і ў сям'і.

У дзяцінстве хлопчыкі гуляюць у стралялкі і машынкі, а не ў лялькі і каструлькі, якія, зразумела, маюць большае дачыненне да сямейнай схемы. Мужчынкі растуць, іх цацкі становяцца больш дарагімі, але лялькі з пасудкай у іх сферу інтарэсаў па-ранейшаму не ўваходзяць. Словам, на працягу свайго станаўлення мужчыны ніяк ці амаль ніяк не ўцягнуты ў побытгаспадарку. Уцягнуць мужа ў гэты працэс — задача жонкі. Сапраўдны мужчына не павінен атрымліваць задавальненне ад мыцця посуду, але мудрая жанчына павінна даць яму правільны пасыл, маўляў, «зрабі дзеля мяне, любімай».

Для мужчын жыццё да ЗАГСа істотна адрозніваецца ад таго, якім яно становіцца пасля. Сітуацыю мяняе адно жаночае слова: «павінен». Але ў сапраўднасці ніхто нікому нічога не павінен! «Хацелася б», — вось пасля чаго магчымы дыялог, паколькі для любога чалавека важна ўспрымаць сітуацыю не як патрабаванне, а як шанц. Калі мы чагосьці патрабуем, аб'ект нейкі час трывае, але аднойчы абавязкова выбухне, прадэманструе агрэсію або замкнёнасць. Чым больш выхаваны наш мужчына, тым менш схільны ён будзе да агрэсіі і больш да замкнутасці. Уявіце сабе, спадарыні, што кожны дзень да вас прыходзіць суседка і пастаянна псуе вам настрой. І тое ёй у вашым доме не падабаецца, і гэта. І так дзень за днём. Аднойчы вы абавязкова выбухнеце або... зробіце выгляд, што вас няма дома і замкняцеся.

У кожнага чалавека ёсць запаветная тэрыторыя. Падчас стасункаў з іншымі людзьмі мы выходзім са сваёй тэрыторыі ў нейтральную зону, дзе павінны весці перамовы, дыялогі і г.д. На жаль, жанчыны грашаць тым, што рэгулярна забягаюць на тэрыторыю мужчыны, чагосьці патрабуюць, на нечым настойваюць. Іх уласная тэрыторыя тым часам губляе свой некалі прывабны выгляд. Аднойчы мужчына страчвае жаданне не тое што зазірнуць на тэрыторыю партнёркі, але нават выйсці на нейтральную. Чым часцей жанчына робіць набегі, тым хутчэй псуюцца адносіны з партнёрам. Дзейнічае закон псіхалогіі: калі на цябе нехта бяжыць, узнікае толькі адно жаданне — уцякаць. На ўсякі выпадак. Ці мала з чым на нас бягуць...

Па вялікім рахунку, сямейнае жыццё — гэта гульня. Хоць бы і ў даганялкі. Толькі такія, калі то мы даганяем, то нас... З дапамогай гульні, у якой час ад часу мяняюцца правілы, можна дабівацца пазітыўнага выніку і пазбягаць канфліктаў. Бярыце на ўзбраенне псіхалогію. Той жа паводзінавы падыход. Згодна з ім, у партнёра варта падмацоўваць патрэбныя нам паводзіны. Возьмем усю нашу рэакцыю на ўчынкі партнёра за 100 працэнтаў. Дык вось, калі ён зрабіў што-небудзь добрае, то на нашу рэакцыю трэба аддаць 80 працэнтаў, а на адмоўную... 20. Трэба бачыць станоўчае.

А яшчэ — дакладна выказвацца. Абстрактныя жаночыя намёкі, недасказанасць, цьмянасць выразаў мужчыны не ўспрымаюць і з лёгкасцю ігнаруюць. Іншая справа — фраза, у якой закладзена пэўная карысць: «Калі б ты мне зараз дапамог, мы б пасля разам паглядзелі тэлевізар». Трэба прымяняць пазітыўную матывацыю, а не прынцып пакарання, калі ўключаецца абарончы механізм (у псіхалогіі вядома 11 механізмаў абароны!), нежаданне партнёра нават з месца зварухнуцца.

P.S. ***Карыстайцеся ведамі спецыялістаў. Вучыцеся сямейнай навуцы, і будзе вам сямейнае шчасце!***

Святлана БАРЫСЕНКА.

ГОМЕЛЬСКИЙ ГОРОДСКОЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
22 июня 2010 г. проводит открытый аукцион на право заключения договоров аренды земельных участков в г. Гомеле

№ лота	Адрес земельного участка: г. Гомель	Кадастровый номер участка	Площадь, га	Целевое назначение – строительство	Качество земли	Характеристика расположенных на участке инженерных коммуникаций, строений, сооружений, инженерно-технических условий. Инженерно-геологические условия будут определены на стадии производства проектно-изыскательских работ	Срок аренды, (лет)	Затраты на подготовку документации, бел. рублей	Начальная стоимость, бел. рублей	Сумма задатка, бел. рублей
1	ул. Мазурова	340100000001003288	2,7581	культурно-развлекательного оздоровительного центра «Аквапарк».	к землям сельскохозяйственного назначения не относятся	участок свободен от застройки. Подъезд будет осуществляться по существующей дорожной сети. Ограничения в использовании: охранная зона газопровода и водоохранная зона оз. Бурое Болото – 0,0811 га; водоохранная зона оз. Бурое Болото – 1,7335 га; прибрежная полоса оз. Бурое Болото – 0,9435 га	99	2 441 250	1 311 733 290	130 000 000
2	ул. Добрушская	340100000008001613	0,4505	станции техобслуживания		участок свободен от застройки. Подъезд будет осуществляться по существующей дорожной сети. Ограничение в использовании: охранная зона кабеля связи – 0,0168 га; водопровода – 0,0163 га. Плодородный слой почвы использовать на благоустройство прилегающей территории	50	2 532 588	29 361 690	2 900 000
3	пр-зд Орудийный (участок № 1)	340100000007004921	0,5381	объектов экологически чистого производства		участок свободен от застройки. Подъезд будет осуществляться по существующей дорожной сети. Плодородный слой почвы использовать на благоустройство прилегающей территории. Ограничение в использовании: охранная зона водопровода – 0,0128 га	99	587 480	43 321 770	4 300 000
4	пр-зд Орудийный (участок № 2)	340100000007004920	0,8016	объектов экологически чистого производства		участок свободен от застройки. Подъезд будет осуществляться по существующей дорожной сети. Плодородный слой почвы использовать на благоустройство прилегающей территории. Ограничение в использовании: охранная зона водопровода – 0,006 га	99	377 654	64 534 460	6 400 000
5	ул. Текстильная	340100000003001800	0,6789	здания многофункционального назначения (станция техобслуживания, салон автомобилей, офисный центр, торговый центр с промышленной группой товаров).		участок свободен от застройки. Подъезд будет осуществляться по существующей дорожной сети. Ограничения в использовании: охранная зона подземной кабельной линии электропередачи – 0,1460 га; охранная зона водовода – 0,0310 га. Выполнить технические условия по выноске КЛ и водовода. Плодородный слой почвы снять, сохранить и использовать на благоустройство прилегающей территории	99	581 818	349 589 290	34 900 000
6	ул. Мазурова (участок № 1 и участок № 2)	340100000001004200 340100000001004201	0,1189 0,0377	оздоровительного центра (медицинские услуги, парикмахерская, фотоуслуги, ателье, цветочный магазин)		участок свободен от застройки. Подъезд будет осуществляться по существующей дорожной сети. Ограничения в использовании: участок № 1 – охранная зона канализации – 0,0038 га, охранная зона подземной кабельной линии связи, подземной кабельной линии электропередачи – 0,0196 га; участок № 2 – охранная зона канализации – 0,0042 га	99	624 661	89 923 009	8 990 000
7	ул. Дорожная (в районе пешеходного моста)	340100000008001760	0,0790	павильона по оказанию услуг населению (резка стекла).		участок свободен от застройки. Подъезд будет осуществляться по существующей дорожной сети. Плодородный слой почвы снять, сохранить и использовать на благоустройство прилегающей территории. Ограничения в использовании: охранная зона кабеля связи и водопровода – 0,0227 га	5	923 705	2 523 750	250 000
8	ул. Чечерская	340100000002004625	0,0305	здания специализированного здравоохранения и предоставления социальных услуг (аптека)		участок свободен от застройки. Подъезд будет осуществляться по существующей дорожной сети. Ограничения в использовании: охранная зона теплотрассы – 0,0040 га	50	1 020 365	4 445 550	440 000
9	ул. Чечерская	340100000001004505	0,0498	здания специализированного для обслуживания населения (парикмахерская, мастерская)		участок свободен от застройки. Подъезд будет осуществляться по существующей дорожной сети. Земель с ограничением в использовании нет	50	1 113 210	9 329 320	930 000
10	ул. Речицкое шоссе, в районе котельной и жилого дома № 27	340100000006004172	0,0137	павильона по оказанию услуг населению		участок свободен от застройки. Подъезд будет осуществляться по существующей дорожной сети. Плодородный слой почвы снять, сохранить и использовать на благоустройство прилегающей территории. Ограничения в использовании: охранная зона канализации, теплотрассы, электрокабеля – 0,0048 га	10	1 545 604	1 523 830	150 000
11	ул. Лепешинского – проезд Инженерный	340100000002002626	0,1639	производственной базы		участок свободен от застройки. Подъезд будет осуществляться по существующей дорожной сети. Плодородный слой почвы снять, сохранить и использовать на благоустройство прилегающей территории. Ограничения в использовании: охранная зона линии электропередачи напряжением 10 кВ – 0,097 га	50	1 194 160	34 296 050	3 400 000
12	ул. Нижнебрилевская	340100000004001161	0,0300	магазина продовольственных товаров		участок свободен от застройки. Подъезд будет осуществляться по существующей дорожной сети. Ограничения в использовании: охранная зона напорной канализации – 0,0006 га	50	551 580	4 129 820	412 000
13	ул. Кожара (в районе жилого дома № 6)	340100000001004653	0,0583	здания специализированного для общественного питания (кафе)		участок свободен от застройки. Подъезд будет осуществляться по существующей дорожной сети. Ограничения в использовании: охранная зона водопровода – 0,0216 га	25	1 916 400	17 763 236	1 770 000
14	пересечение улиц Речицкое шоссе и Междугородняя	340100000006004245	0,0036	установка рекламного светодиодного экрана		участок свободен от застройки. Подъезд будет осуществляться по существующей дорожной сети. Плодородный слой почвы снять и использовать на благоустройство прилегающей территории. Ограничения в использовании: охранная зона кабеля связи – 0,0007 га	5	1 253 905	413 955	41 000

1. Организатор аукционных торгов – управление коммунальной собственности и приватизации горисполкома.

2. Объекты выставляются на аукционные торги в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов на право заключения договоров аренды земельных участков, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 г. № 462. Всем желающим предоставляется возможность предварительно ознакомиться с документами по каждому объекту в натуре.

3. Аукцион состоится **22 июня 2010 г. в 15.00** в Гомельском городском исполнительном комитете по адресу: г. Гомель, ул. Советская, 16, при наличии не менее двух участников на каждый лот.

4. К участию в аукционе допускаются лица, подавшие в комиссию следующие документы: заявление по установленной форме; заверенные банком копии платежных поручений о внесении задатка в размере, указанном в извещении, на р/с 3642402000239 в филиале 300 ГОУ ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Гомель, ул. Фрунзе, 6а, МФО 151501661; УНП 400251518, управление коммунальной собственности и приватизации горисполкома. Кроме того, представляют:

4.1 представители или уполномоченные должностные лица юридических лиц Республики Беларусь – доверенность, выданную юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;

4.2 идивидуальные предприниматели – копию свидетельства о государственной регистрации без нотариального засвидетельствования;

4.3 представители гражданина или индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенную доверенность;

4.4 представители или уполномоченные должностные лица иностранного юридического лица – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык; представители иностранного юридического лица или гражданина – легализованную в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или другой кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык.

4.5 при подаче документов на участие в аукционе граждане, представители юридических лиц и граждан предъявляют документ, удостоверяющий личность.

5. Кроме стоимости предмета аукциона и затрат на подготовку документации, победитель обязан возместить организатору торгов затраты на подготовку и проведение аукциона. Оплата стоимости предмета аукциона и возмещение расходов, связанных с проведением аукциона, подготовкой документации осуществляется в установленном порядке в течение 10 рабочих дней со дня принятия Гомельским горисполкомом решения о предоставлении победителю земельного участка.

6. Горисполкомом может предоставляться рассрочка на срок не более 3 лет, в случаях когда размер платы за право заключения договора аренды земельного участка превышает 2 000 базовых величин для граждан и индивидуальных предпринимателей и 10 000 базовых величин для юридических лиц. Плательщик, претендующий на получение рассрочки, до принятия горисполкомом решения о предоставлении земельного участка в аренду должен обратиться в горисполком о предоставлении ему рассрочки.

7. Документы для участия в торгах принимаются по рабочим дням **с 9.00 до 17.00 по 16 июня 2010 г.** включительно в управлении коммунальной собственности и приватизации горисполкома по адресу: ул. Советская, 21а (каб. № 4).

Заключительная регистрация участников аукциона с 14.00 до 14.45 в день аукциона по адресу: г. Гомель, ул. Советская, 21а, каб. № 4.

Контактные телефоны: 77 69 35; 77 67 27, факс: 77 48 85. Наш сайт – www. gorod.gomel.by.

Минский городской центр недвижимости

УП «МИНСКИЙ ГОРОДСКОЙ ЦЕНТР НЕДВИЖИМОСТИ»
28 мая 2010 года

ПОВТОРНО ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже административного помещения с инв. номером 500/D-70772989 общей площадью 68 кв. м, расположенного по адресу: г. Минск, проспект Независимости, 58, пом. 138.

Начальная цена – 295 763 000 белорусских рублей.

Собственник помещения – СООО «Столичный центр». На продаваемое имущество обращено взыскание в счет неисполненного налогового обязательства, неуплаченных пеней, примененных экономических санкций.

К участию в аукционе допускаются юридические и физические лица, предоставившие организатору аукциона следующие документы:

заявление на участие в аукционе; заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона; копии учредительных документов (для юридических лиц) и свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах); заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка, а также иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток в размере 29 000 000 белорусских рублей перечисляется на расчетный счет УП «Минский городской центр недвижимости» № 3012024570010 в филиале ОАО «БПС-Банк» по Минской области, г. Минск, бульвар им. В. Мулявина, 6, код 153001331; УНП 190398583.

Победителем торгов признается участник, предложивший наивысшую цену за продаваемый объект. Процедура проведения торгов установлена порядком проведения аукциона.

Оплата объекта осуществляется в течение срока, указанного в протоколе о результатах аукциона.

Аукцион состоится **28 мая 2010 года в 15.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в аукционе осуществляются **с 14.05.2010 по 26.05.2010** включительно в рабочие дни с 09.00 до 18.00 (в пятницу – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефон для справок:
(017) 227 48 36 – УП «Минский городской центр недвижимости» (ул. К. Маркса, 39, 220030, г. Минск).

Утерянные страховые полисы по добровольному страхованию от болезней и несчастных случаев на время поездки за границу формы 2РН серии ПТ №№ 0349633, 0349634, 0349635 ЗАСО «Промтрансинвест» **считать недействительными**.

Частка першая

Этнаскарбонка

ЧАМУ ЗНІКАЕ БЕЛАРУСКАЕ АБЛІЧЧА ГАРАДОЎ?

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ

Драўляны радок у масіве мураванага горада

Праблемы захавання помнікаў архітэктуры — балючае пытанне для **дырэктара Інстытута мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору, доктара архітэктуры, доктара гістарычных навук Аляксандра ЛАКОТКІ**. Яшчэ ў 80-х гадах ён пачаў гаварыць пра неабходнасць захавання драўляных прадмесцяў Мінска. Але адсутнасць пэўнай заканадаўчай базы, неразуменне ролі помнікаў як гісторыка-культурнай каштоўнасці прывяло да таго, што ўнікальныя будынкі, якія сёння маглі стаць нашай адметнай прапановай для турыстаў, разбураліся. Паступова зніклі Камароўка, Старажоўка, Няміга. Гістарычнае асяроддзе горада проста сціралася падчас новабудоўляў, дамы разбіраліся і вывозіліся пад дачы, «дзякуючы» ініцыятыве ўласнікаў пераўтвараліся ў нейкія новыя збудаванні — абрасталі прыбудовамі, абкладаліся цэглай, саступалі месца двухпавярховым катэджам... А сёння мы можам страціць апошнія гістарычныя аб'екты, якія б маглі расказаць пра жыццё старога Мінска. І такая праблема актуальная для ўсіх гарадоў Беларусі.

Сядзіба Залессе (музей А. Міцкевіча), кан. XVIII стагоддзя, Баранавіцкі раён.

Разбурэнне Гардарыкі

— Драўляная спадчына — адзін з тых складнікаў нашай нацыянальнай культуры, які спрадвеку вызначаў аблічча асяроддзя існавання ўсіх славянскіх народаў. Нездарма вядомы мастацтвазнавец І. Грабар некалі казаў, што Русь (маючы на ўвазе ўсё ўсходняе славянства) — гэта краіна дойлідаў. Скандынаўскія вікінгі назвалі край Драўляных гарадкоў і гарадзішчаў вельмі рамантычна, прыгожа — Гардарыка. Увогуле культура дрэва для славянскіх народаў абсалютна істотная і натуральная (гэтак жа як мураваныя будынкі для горных краін, дзе натуральны такі матэрыял як камень). Яшчэ на пачатку XX стагоддзя абсалютную большасць забудовы нашых гарадоў складалі драўляныя будынкі, — заўважае Аляксандр Лакотка.

Горад нагадвае жывы арганізм. Як з часам дрэва прырастае гадавымі кольцамі, так Мінск прырастаў драўлянымі прадмесцямі: Траецкае, Ракаўскае, Камароўка, Старажоўка, Пярэспы, Кашары, Ляхаўка, Уборкі, Добрыя мыслі, Грушаўка, Кальварыйскае, Татарская вуліца. Увесь час адбываецца аднаўленне «тканак», і старыя забудовы замяняюцца больш сучаснымі. Каб захаваць адметнасць старога горада, абазначыць яго гістарычную прастору знакавымі элементамі, навукоўцы прапаноўвалі пакінуць у кожным з прадмесцяў хаця б тры-чатыры гістарычныя драўляныя збудаванні. З адпаведнай праектнай прапановай Аляксандр Іванавіч выступаў яшчэ ў 1987 годзе — ён прапаноўваў стварыць спіс помнікаў драўлянай архітэктуры Мінска. Узнятае вучоным пытанне не вырашана яшчэ і зараз. І з таго часу многія помнікі драўлянай архітэктуры былі наўпрост знішчаныя. Удалося захаваць адзінкі. Сярод іх дом, які стаяў па Рабкораўскай вуліцы, дзе некаторы час жыў Змітрок Бядуля, пасля Максім Багдановіч, сюды наведваліся Галубок, Фальскі, Чарвякоў. Будынак па вуліцы Вызвалення, які мог знікнуць падчас будаўніцтва другой лініі метро быў перавезены ў музей народнай архітэктуры і побыту. Адрэстаўраваны дом Ваньковіча. З саміх жа прадмесцяў на сёння больш-менш прыдатныя для музеефікацыі засталіся толькі Паўночны завулак. Тут захаваўся шэраг вельмі прыстойных будынкаў з пункту гледжання архітэктуры, і начынне (кафляныя печы, мэбля, рэчы гарадскога побыту пачатку XX стагоддзя). І, на думку Аляксандра Іванавіча, хаця б гэтыя драўляныя радкі ў масіве мураванага горада трэба захаваць. Жыхары завулка ў свой час былі захопленыя ідэяй стварэння тут музейнай вуліцы. Між іншым, у замежжы ўласнікі, якім належаць падобныя будынкі, абавязаны трымаць іх у прыстойным стане, рэстаўраваць і паказваць турыстам. Гэта стымулюецца дзяржавай, пад гэтую справу выдаткоўваюцца грошы.

Многім сталічным прадмесцям, асабліва ў апошні дзясятак гадоў, менавіта іх жыхары падпісалі «смяротны прыгавор».

— Калі б дамы захоўвалі сваё першапачатковае аблічча, можна было б яшчэ ўздымаць пытанне пра неабходнасць захавання фрагментаў традыцыйна-гістарычнай драўлянай забудовы Мінска. Але сёння ўжо няма на што глядзець. Калі ў прыватным сектары набудавана невядома чаго, дык пры будаўніцтве сучасных вуліц усё будзе зносіцца падчыстую. Для прыкладу: будуецца метро на Міхалава, Пятроўшчыну, Паўднёвы захад. Пэўная частка былога Грушаўскага прадмесця ўжо знесеная і тое ж будзе з астатняй. Праўда, сярод будынкаў гэтага прадмесця ёсць сапраўды цікавыя і ўнікальныя, датаваныя 1918, 1902, 1901 гадамі, быў знойдзены нават адзін дом сярэдзіны 19 стагоддзя. Ёсць цікавыя дамы 20-х гадоў, пабудаваныя ў стылі канструктывізму, адзін з іх цяпер літаральна дажывае апошнія гадзіны — побач стаяць краны... Я лічу, што ў любым комплексе, у любым атачэнні можна захаваць 1, 3, 5 унікальных драўляных забудоў — як малыя архітэктурныя формы. Іх можна смела паказваць турыстам, таму што ўсё гэта сапраўднае, старажытнае. Так робіцца, напрыклад, у Варшаве. Прыклады можна прывесці па розных краінах: Балгарыі, Румыніі, у Славакіі наогул некаторыя горныя вёскі цалкам і жывуць дзякуючы турызму. Наогул усе гэтыя пытанні (і з захаваннем дамоў, і з выкупам у мясцовых жыхароў) можна вырашыць. Але гэта праблема нашай культуры, нашага сумлення.

Прынамсі, калі помнікі драўлянай архітэктуры немагчыма пакінуць на месцы, ёсць і іншыя шляхі для іх выратавання.

Навадзел ці аўтэнтычныя будынкі?

У раёне Чыжоўкі плануецца стварыць горад майстроў з карчмой, сувенірнымі крамамі, домам друкара і іншымі будынкамі. Вось толькі ці будзе гэты горад майстроў сапраўдным. Пакуль яго плануецца ствараць з навадзелу. Ці не з'явіцца тут яшчэ адна пляцоўка ў псеўданародным стылі, хвалюецца Аляксандр Лакотка, узгадваючы «лялечныя» домікі з ацыліндраванай драўніны Мазырскага замка і Буйнічаў, не падобныя на народнае жытло, штучна зробленыя, а мо яшчэ і з надпісам на даху кшталту «карчма»:

— На жаль, такая практыка зараз прымаецца ў розных беларускіх гарадах. Сёння міністр культуры Павел Латушка клапоціцца пра неабходнасць пазіцыянаваць культуру Беларусі ў еўрапейскім і сусветным маштабе і захаванне гісторыка-культурнай спадчыны. А што мы збіраемся пазіцыянаваць? Дзіцячыя пляцоўкі павялічаных памераў? Гэта смешнае відовішча, прымітывізм, гэта ганьбіць тое адмысловае майстэрства, якім валодалі нашы цесляры, разьбяры, якія працавалі на многіх сусветнавядомых аб'ектах,напрыклад, у Маскве, у Новадзявочым манастыры, Каломенскім і г.д.

У той жа час помнікі драўлянай архітэктуры, якія сапраўды маглі б прадстаўляць нашу краіну, быць цікавымі замежнаму турысту, могуць проста знікнуць. Аляксандр Іванавіч прапаноўвае замест навадзелу, штучных утварэнняў паставіць у Чыжоўцы аўтэнтычныя пабудовы. Шмат старых драўляных будынкаў, якія, відаць, чакае лёс зніклых сталічных прадмесцяў, захавалася ў Бабруйску, Гомелі, Віцебску, Гродне, Магілёве. Чаму б іх не перавесці сюды і не стварыць, напрыклад, сапраўдны парк драўляных прадмесцяў гарадоў Беларусі? Напрыклад, у Оршы па вуліцы Пралетарская, 12, захавалася карчма пачатку XX стагоддзя з цудоўнымі кафлянымі печкамі (кафля рабілася на славутай у свой час у Расійскай імперыі фабрыцы ў Копысі), ёсць кафляныя выявы партрэтаў славутых рускіх пісьменнікаў. У той жа самай Оршы на вуліцы Мінскай ёсць цікавыя пабудовы з адмысловай барэльефнай, вельмі рэдкай для Беларусі, разьбой. Цудоўныя стогадовыя пабудовы з выдатнай разьбой захаваліся ў Гомелі. У Бабруйску на вуліцы Інтэрнацыянальнай, 11 шыкоўны драўляны асабняк у стылі мадэрн знаходзіцца ў непрыглядным стане... І такіх будынкаў можна «назбіраць» для стварэння падобных турыстычных праектаў многіх гарадоў альбо для развіцця аграгурызму. Але чамусьці пакуль сапраўдная спадчына застаецца незапатрабаванай. І мы прапагандуем не тое, чым можам быць адметнымі на міжнародным турыстычным рынку, не тое, што стваралі беларускія дойліды. На жаль, пакуль аграгурызм па-беларуску — гэта хутчэй толькі здабыванне грошаў, а не пазіцыянаванне беларускай культуры.

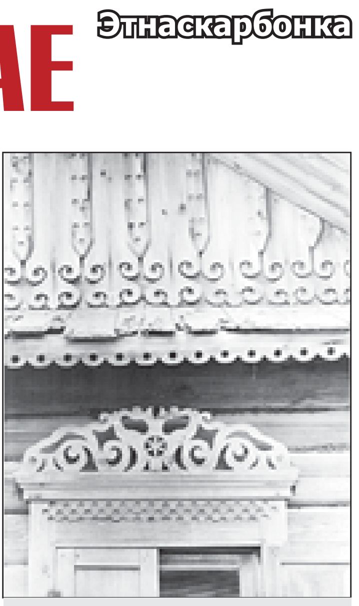

Народная разьба пачатку XX стагоддзя, вёска Юзэфавічы, Барысаўскі раён. Хіба ўбачыш такое ў сучасных аграсядзібах?

Скансэн

У той жа час музей народнай архітэктуры і побыту (такія музеі ў свеце называюцца скансэнамі) застаецца недабудаваным. Гэта прытым, што ідэя аб яго стварэнні ў Беларусі ўзнімалася яшчэ перад Другой сусветнай вайной. Але толькі ў канцы 60-ых—пачатку 70-ых гадоў, калі ва ўмовах распрацоўкі дактрын неперспектыўных паселішчаў, ва ўмовах харчовай праграмы і іншых маштабных амбіцыйных аграрных праграм стала зразумела, што народная архітэктурная і гісторыка-культурная спадчына можа знікнуць, вядомыя мастакі, пісьменнікі, культурныя і грамадскія дзеячы звярнуліся да ўрада рэспублікі з прапановай стварыць беларускі дзяржаўны музей народнай архітэктуры і побыту.

— Сёння, калі ідэі развіцця аграгурызму такія папулярныя, калі мы гаворым пра прагматычныя напрамкі эканомііі, пра інвестараў, варта нарэшце паспрабаваць давесці гэтую справу стварэння скансэна да завяршэння, — заўважае Аляксандр Лакотка. — Гэта можна зрабіць некалькімі шляхамі. Адзін (і найбольш рэальны) шлях, паколькі ў музеі прадстаўляюцца ўсе вобласці Беларусі, даручыць кожнай вобласці стварыць тыя тры-чатыры сядзібы, якія неабходныя для экспазіцыі. Думаецца, што для вобласці гэта не стала б нейкай фінансавай істотнай праблемай, на фоне таго як спантанна, безгустоўна, эклектычна і не заўсёды навукова абгрунтавана ўзнікаюць аграгурыстычныя сядзібы ці нейкія надуманыя, лялечныя, відовішчныя турыстычныя пункты, якія часта скажаюць сапраўднае аблічча нашай народнай культуры.

Другі шлях — прыцягненне інвестараў. Трэба памятаць, што беларускі скансэн пабудаваны на адмысловай тэрыторыі, святым месцы, якіх няшмат у славянскім свеце. Некалі, калі Пётр Машэраў аб'язджаў наваколлі Мінска на прадмет выбару тэрыторыі для скансэна, яму прапаноўвалі прыгожыя пагоркі Лагойшчыны, маляўнічыя краявіды Мядзельшчыны, але тым не менш ён спыніўся на гэтых мясцінах. Недалёка ад ракі Пціч, якая працякае праз беларускі скансэн, знаходзіцца легендарная рэчка Менка, у якую ўпадае знакаміты ручай Дунай. Захавалася гарадзішча. Шэраг даследаванняў пачатку XX стагоддзя сцвярджае, што менавіта тут узнік Мінск. Пра гэта сведчыць і тая ж «Аповесць мінулых часоў», дзе паведамляецца, што спачатку быў узяты Мінск, а пасля войскі рушылі да Нямігі, дзе адбылася бітва.

Аляксандр Іванавіч неаднойчы выступаў на калегіі Міністэрства культуры з прапановай зрабіць гарадзішча на Менцы прыстойным для турыстычнага наведвання, тым больш што гэта не патрабуе вялікіх выдаткаў. Варта выкасіць траву, прывесці ў парадак кустоўе, высекчы чарналессе, зрабіць аўтастаянку, некалькі пляцовак для назірання — і гарадзішча можа дзейнічаць, як дзейнічаюць усе такія помнікі ў Польшчы. Легендарныя мясціны, з якімі звязана і агульнаславянская назва Дунай, маюць выгаднае месцазнаходжанне (недалёка ад сталіцы, побач з міжнароднай трасай Масква—Брэст, праходзяць праз турыстычны маршрут Усход—Захад). Гарадзішча магло б стаць месцам правядзення пэўных усходнеславянскіх фестываляў, агульнаславянскіх культурных мерапрыемстваў.

— Калі мы гаворым пра месца Беларусі ў Еўропе, месца ў славянскім свеце, то завяршэнне будаўніцтва скансэна ў такім месцы сёння надзвычай актуальнае, — заўважае Аляксандр Лакотка.

Дом пачатку XX стагоддзя, г. Клімавічы. Чым не прынада для турыстаў?

Дом пачатку XX стагоддзя, г.Бабруйск, вуліца Інтэрнацыянальная, 11. Гэты драўляны асабняк у стылі мадэрн мог бы аздобіць любы музей народнай архітэктуры.

Сядзіба Лошыца, пачатак XX стагоддзя, г. Мінск.

РЕЗУЛЬТАТЫ РОЗЫГРЫША ПРИЗОВ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ «БОНУС - Минск»

Организатор рекламной игры – Республиканское унитарное предприятие по организации лотерей «Национальные спортивные лотереи» (зарегистрировано решением Минского городского исполнительного комитета № 1252 от 18.11.1999 г. в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 190033145).

Место нахождения организатора: 220005, г. Минск, пр-т Независимости, 49, комн. 315. УНП – 190033145.

Наименование рекламной игры – «Бонус-Минск». Свидетельство о государственной регистрации Правил проведения рекламной игры № 1657 от 30.03.2010 г., выдано Министерством торговли Республики Беларусь.

Место проведения – букмекерские кассы по адресам: г. Минск, ул. Кульман, 9, сектор 12, места 7, 8; г. Солигорск, ул. Железнодорожная, 21 (ТЦ Галерея), пав. № 99; г. Жодино, пр-т Ленина, 21, корп. 2, пом. 8, ком. 4. **Срок проведения рекламной игры** «Бонус-Минск» – с 03.04.2010 года по 15.05.2010 года.

Общая сумма призового фонда рекламной игры составляет **1 500 000 (Один миллион пятьсот тысяч) белорусских рублей: 3 приза по 500 000 (пятьсот тысяч) рублей.**

Розыгрыш призового фонда рекламной игры проводился 1 мая 2010 года в 10.00 по адресу букмекерской кассы: г. Минск, ул. Кульман, 9, сектор 12, места 7, 8, в 14.00 по адресу букмекерской кассы: г. Жодино, пр-т Ленина, 21, корп. 2, пом. 8, ком. 4, в 17.30 по адресу букмекерской кассы: г. Солигорск, ул. Железнодорожная, 21 (ТЦ Галерея), пав. № 99, в присутствии членов Комиссии и участников рекламной игры, изъявивших желание присутствовать на розыгрыше.

В результате финального розыгрыша, в котором участвовало 443 купона в кассе г. Минск, ул. Кульман, 9, сектор 12, места 7, 8, 148 купонов в букмекерской кассе г. Жодино, пр-т Ленина, 21, корп. 2, пом. 8, ком. 4, 231 купон в букмекерской кассе г. Солигорск, ул. Железнодорожная, 21 (ТЦ Галерея), пав. № 99 определены следующие победители (Протокол заседания комиссии по рекламной игре «БОНУС - Минск»):

г. Минск –
приз 500 000 Шамшорик Т.Н. (купон № 0036841)
г. Солигорск –
приз 500 000 Тамило С.В. (купон № 003646)
г. Жодино –
приз 500 000 Стаховский И.А. (купон № 0037460)

Телефон справочной службы УП «Национальные спортивные лотереи» **(017) 288 20 55, (029) 388 20 55,** сайт **www.superloto.by.**

Условия проведения рекламной игры публиковались 01.04.2010 в газете «Звязда».

УП «Национальные спортивные лотереи» УНП 190033145.
Тэл. (017) 288 20 55. Лиц. № 02200/0040499 МФ РБ 10.11.2009/08.12.2014.

Экслібрыс «Звязды»

ЖОРНЫ ГІСТОРЫІ

Ждан, О.А.
Князь Мстиславский: роман/ Олег Ждан. — Минск: Літаратура і Мастацтва, 2010. — 256 с. — (Свет минувшего).

Лёс князя Жэслаўскага з XVI стагоддзя — далёкая ад нас гісторыя. Дарэчы, зусім не гераічная, а хутчэй — драматычная. Гісторыя, якой складана выставіць і адмоўную адзнаку. Міхаіл Жэслаўскі, нашчадак слаўнага княжацкага роду, патрапіў у няпростую сітуацыю. Законны жыхар Мсціслава, зацверджаны самім Вялікім князем Літоўскім Аляксандрам, аказаўся перад жорсткім выбарам. У горадзе — сотні паўтары ратнікаў, 20 бочак пораху ды іншая невялікая драбяза, якую можна скарыстаць для абароны, а маскоўскае войска смела размясцілася за ракою ў чаканні лёгкай спажывы. Непрыяцель прапаноўвае мірную здачу горада. Якое прыняць рашэнне, калі і на дапамогу разлічваць не даводзіцца?.. Жэслаўскі запускае праціўніка ў горад, цалуе крыж, прысягаючы ў вернасці маскоўскаму цару. А праз некаторы час, пасля разгрому маскоўскіх войскаў дружынай Канстанціна Астрожскага, мсціслаўскі князь піша каралю Польскаму і Вялікаму князю Літоўскаму Сігізмунду І, што здача горада была вымушанай: «мусил то от неволи вчинити», бо як жа было вытрымаць націск сілы шматкрат большай...

Алег Аляксеевіч Ждан, вядомы ў Беларусі празаік, падараваў чытачу магчымасць паразважаць над многімі гісторыка-маральнымі аспектамі даўно мінулых часін. Раман «Князь Мсціслаўскі», якім выдавецтва «Літаратура і Мастацтва» адкрыла новую кніжную серыю «Святло мінулага», з'яўляецца не толькі дынамічным экскурсам у Мсціслаў XVI стагоддзя, але і сведчыць пра настойлівае памкненне пісьменніка паразважаць над вечнымі клопатамі чалавека, над тым, што само па сабе значыць жыццё, якім выпрабаваннем становяцца апошнія, дараваныя Богам і лёсам хвіліны.

Несумненна, раман прыйдзецца даспадобы саламу шырокаму колу чытачоў. Шкада, што тыраж у кнігі і па сённяшнім часе не дужа вялікі — усяго 1600 асобнікаў.

Мікола БЕРЛЕЖ.

Наш культурны асяродак

Жырандоля

Выпуск № 6 (92)

Гэта ж мы, Госпадзі...

НЕПАКОЙЧЫЦЫ ПРОСЯЦЬ СПАКОЮ

Святлана ЯСКЕВІЧ

НІКОЛІ раней за ўсё жыццё не даводзілася быць на зруйнаваных і збэшчаных могілках. Раскапаныя магільныя скляпенні зеўраюць ямамі з пабітай цэглай, вакол ляжаць парушаныя камяні з надпісамі, а на цыратовым мяшку складзены гурбачкай чалавечыя косці... І гэта праз 18 гадоў пасля апошняга глумлення над прахам людзей з дапамогай магутнай тэхнікі і пасля суботніка, на якім група энтузіястаў распачала работу па прывядзенні ў парадак фамільных могілак паноў Райскіх ва ўрочышчы Непакойчыцы, што пад Жабінкай.

Аўтару гэтых радкоў даводзілася чуць жудаснаватыя гісторыі пра тое, як здзекаваліся са шкілетаў, павыцяганых з Закозельскай капліцы Ажэшкаў, як білі і трушчылі прыгожыя творы рук чалавечых у іншых месцах, але каб так, на свае вочы — упершыню. Стоячы на гэтых знявечаных могілках, пачынаеш разумець няўмольную логіку шматлікіх прадказальнікаў канца свету. Што мае адбыцца з людзьмі, каб яны пайшлі супраць спрадвечных законаў чалавечага існавання? Тым больш што паважлівае стаўленне да месцаў спачыну спрадвеку культывавалася продкамі, падтрымлівалася ўсімі рэлігіямі, перадавалася з пакалення ў пакаленне. Кажуць, што вандалы-капальнікі шукалі тут міфічны скарб, панскае золата. Але ж і вожыку зразумела, што людзі, якія з'язджаюць назаўсёды ў іншую краіну, не будуць пакідаць золата ў зямлі. Ды, відаць, каб зразумець гэта, варта мець мазгі, хоць бы як у вожыка. А яшчэ сумленне, чалавечую годнасць. І не толькі тым, хто займаўся такой антычалавечай справай.

Ды пра ўсё па парадку. Як сведчыць гістарычная літаратура, упершыню Непакойчыцы згадваюцца ў Літоўскай метрыцы ў 1513 годзе. Першыя гаспадары сядзібы, якая ўзведзена ў маляўнічай мясціне на беразе Мухаўца, паходзілі з роду Хадкевічаў. Потым маёнтак пераходзіў ад адных гаспадароў да другіх, у розныя часы ім валодалі Здзітавецкія, Залескія, Галецкія, Роскія, а затым Райскія. Апошнія гаспадарылі на тутэйшых землях амаль чатыры стагоддзі. І, як маглі, упрыгожвалі гэтую зямлю. Ёсць звесткі, што ў другой палове XVI стагоддзя ў фальварку ўзвялі пратэстанцкі евангелічны храм, які прастаяў да сярэдзіны мінулага стагоддзя. Пазней, праўда, побач з'явіўся і касцёл. Паны пабудавалі таксама бальніцу для сялян, жыллё для работнікаў. У цэнтры сядзібы стаяў прыгожы панскі дом. Апошні гаспадар Непакойчыцаў Эдвард Райскі і яго жонка Ліза разам з дзецьмі выехалі ў Турцыю ў 1939 годзе. Вядома, ім у сне не магло прысніцца, што давядзецца пакідаць радзіму вось так — па сутнасці, кідацца на ўцёкі. Вякамі свае фамільныя могілкі яны абсталёўвалі ў адпаведнасці са сваёй сістэмай поглядаў і разуменняў. Магіла будавалася ў выглядзе скляпення, а зверху змяшчаўся камень-валун з надпісам. Выглядала велічна і сціпла адначасова. «Спакой яго душы» — высечана на адным з камянёў. Ох, не ведалі гаспадары сядзібы, што ў назве маёнтка закладзены лёс яго.

Усё пачалося ў 1939 годзе. Касцёл быў разбураны і перавезены на будаўніцтва стайні ў вёску Пятровічы. Такая ж доля чакала і старажытны евангелічны храм. Сяляне разабралі і панскія пакоі аж да падмурка. За кароткі час ад сядзібы нічога не засталося. І гэта была не рэдкасць па тым часе. Хутчэй наадварот: большасць сядзібаў напаткаў падобны лёс. Хоць, здавалася б, гатовае памяшканне, дыхтоўнае, прыгожае: зрабі тут санаторый, піянерскі лагер, дом для састарэлых. Некаторыя кіраўнікі новай улады так і дзейнічалі, але, на жаль, нямногія. У большасці ж вылазіў наверх нейкі дзікунскі інстынкт: ламаць, трушчыць і, пэўна, атрымліваць ад гэтага нейкую асалоду. А напаследак яшчэ і патаптацца на касцях.

Бо чорныя капальнікі, як цяпер іх называюць, а па праўдзе, вандалы, развярнулі могілкі, раскапалі магілы, павыварочвалі труны і раскідалі прах па ваколіцы. Але ранейшыя апаганьвальшчыкі месца пахаванняў мелі на ўзбраенні толькі рыдлёўкі. Пазней на змену ім прыйшлі больш падрыхтаваныя, у 1992 годзе на гэтым месцы адбылося сапраўднае дзікунства. Магілы развярнулі з дапамогай магутнай гусенічнай тэхнікі, могілкі спляжылі ўдоўж і ўпоперак. Тагачасны рэдактар жабінкаўскай раённай газеты Антаніна Хакімава пабывала на гэтым месцы. Карціну яна застала жудасную: паўсюль валяліся чалавечыя астанкі, абломкі драўляных дамавін. Антаніна Іванаўна біла ва ўсе званы, але не была пачутая. У сваім вострым, яркім, эмацыйным матэрыяле «Вандалізм ў Непакойчыцах» раённы рэдактар патрабавала знайсці вінаватых і пакараць за здзек над месцам пахавання. Яна прапаноўвала таксама навесці парадак і неяк абазначыць могілкі. Потым хадзіла да кіраўнікоў райвыканкама, гаварыла, прасіла, пераконвала — нічога не дапамагло. Неўзабаве Антаніна Хакімава перайшла на работу ў Брэст, а болей нікому, як відаць, справы не было да гаротных Непакойчыцаў. За 18 гадоў толькі прырода, як магла, загаіла гэтую рану на зямлі. Ямы крыху паменшалі, насыпы зраўняліся, а былыя могілкі густа зараслі хмызняком і рознымі травамі.

Могілкі месцяцца на ўзвышшы, а побач рака Мухавец з дзіўным закручастым рэчышчам. З другога боку — адкрытае месца, дзе была панская сядзіба, ад якой засталіся крыху здзічэлыя яблынькі, зараз залітыя цветам. Крыху паводдаль стаяць клёны, ясень, а таксама частка ліпавай алеі, што акаляла сядзібу. Гэта адна з найпрыгажэйшых мясцінаў Жабінкаўшчыны, якая вылучана ў біялагічны заказнік «Непакойчыцы». Менавіта заказнік спрычыніўся да пачатку работы па выпраўленні наступстваў дзеяння вандалаў мінулага стагоддзя. Начальнік раённай аховы прыроды Сяргей Штык выпадкова заўважыў гэтыя знявечаныя могілкі на тэрыторыі заказніка. Ён і падняў грамадскасць на добраўпарадкаванне лапіка зямлі. У дзень рэспубліканскага суботніка супрацоўнікі райінспекцыі аховы прыроды, землеўпарадкавальнай службы, Пятровіцкага лясніцтва, наколькі магчыма, расчысцілі самі могілкі і падступы да іх уручную. Далей патрабавалася задзейнічаць тэхніку. І за работу ўзялася Жабінкаўская ПМК-10 Брэстаблсельбуда. Работнікі ПМК не толькі расчышчаюць могілкі, але маюць намер і добраўпарадкаваць усю тэрыторыю былога маёнтка Непакойчыцы. Начальнік ПМК-10 Мікалай Шпакоўскі літаральна загарэўся гэтай ідэяй.

— Такіх дзіўных па прыгажосці мясцінаў мала знойдзецца на ўсім Мухаўцы, — гаворыць Мікалай Антонавіч. — Тут рэчышча ракі тры разы паварочваецца. А што датычыць былой сядзібы... Я ледзь не гадзіну хадзіў паміж ліпамі, каб зразумець сістэму, па якой пасаджаны дрэвы, і нарэшце ўцяміў: пасаджаны па тры такім чынам, што кожная тройка ўтварае арку, і тым самым дрэвы загароджваюць ад вятроў. Тут салавей заўжды спявае, белы бэз разросся па ўсёй ваколіцы. Я ўвогуле палю, але тут, ведаеце, не цягне.

Яшчэ Мікалай Шпакоўскі расказаў, што засеў у інтэрнэт у пошуках гісторыі былога маёнтка, але ў сецівe звестак аказалася няшмат, таму замовіў у знаёмага спецыяліста матэрыялы па гэтай тэме. Сапраўды, пабываўшы на руінах раскіданага гнязда Райскіх, цікава даведацца, хто такія яны былі.

Адзін толькі дакумент, які трапіўся ў рукі аўтару гэтых радкоў, шмат чаго прасвятляе. «Завяшчанне» аднаго з гаспадароў Непакойчыцаў, датаванае 1843 годам, перапісаў у Гродзенскім архіве мясцовы гісторык і краязнаўца Анатоль Бензярук. Гэты допіс, што па аб'ёме цягне на невялікую брашуру, уяўляе сабой зусім не ўзор бытавога эпісталярнага жанру, хутчэй гэта публіцыстычны нарыс філасофска-этычнага характару з элементамі ўласна завяшчання. Станіслаў Райскі на рускай мове пушкінскіх часоў выклаў запаветы дабрыні, спагады, добрасуседства, важнасці навукі для «розуму і сэрца» сваім нашчадкам — дзецям, унукам, праўнукам. Цікава, што ў спрэс рускім тэксце часта сустракаецца чыста беларускае словазлучэнне «ласкавы хлеб». Відаць, маецца на ўвазе пенсія, якую гаспадар прызначыў многім сваім слугам — фурману, яго дзецям ды іншым работнікам, а самых здольных з дзяцей чэлядзі гаспадар прадпісваў аддаваць у навучанне. Напрыклад, ён піша так: «Унушаю дзецям маім, што па правілах рэлігіі і маралі заўсёды памяталі пра сваіх карміліц да іх смерці, каб давалі дапамогу ў выпадку неўраджаю, падзяжу жывёлы, клапаціліся падчас хваробы, а ў старасці давалі ласкавы хлеб».

Яблынька з панскага саду.

Пра заснаванне бальніцы, якая дастаяла да 1939 года, Станіслаў вельмі падрабязна распараджаецца ў «Завяшчанні». Гаспадар апісвае ўнутранае ўладкаванне лякарні, дае распараджэнні наконт персаналу, бялізны, харчавання, лекаў і шмат чаго яшчэ. Гаворыцца таксама, што «хворых мая жонка будзе дастаўляць сама і мець пра іх клопат».

Цэлы своеасаблівы раздзел аўтар допісу прысвячае таму, як павінны жыць яго нашчадкі, якімі ідэаламі кіравацца, як пазбягаць дрэнных прыкладаў. Яшчэ Райскі вучыць сыноў, унукаў мірна і памяркоўна вырашаць усе спрэчкі з суседзямі. «З дакументаў вы ўбачыце, — піша ён, — колькі я дзеля спакою ўступіў сквапнаму суседу зямлі». У сваіх разважаннях на тэму адносінаў з людзьмі Станіслаў спасылаецца на нейкія «Гисторіи предков наших». Магчыма, існаваў і такі твор. Нездарма ж у анкеце на пытанне, якімі мовамі свабодна валодае і карыстаецца, аўтар «Завяшчання» пазначыў: руская, польская, французская, нямецкая.

Такія яны былі, Райскія, людзі тутэйшай зямлі. Дваццатае стагоддзе жорстка абышлося з іх родам. І тут ужо нічога не пераменіш. А вось выправіць хоць у нейкай меры грэх папярэднікаў, якія ўчынілі вэрхал на могілках, і тых, хто маўкліва сузіраў кашчунства, сёння прыйшоў час. Такая думка выказвалася многімі людзьмі, з кім давялося гаварыць падчас падрыхтоўкі матэрыялу.

На месцы былых могілак пабываў і святар. Ксёндз Тадэвуш Альшэўскі паабяцаў дапамагчы ў пахаванні чалавечых астанкаў пасля таго, як на могілках будзе наведзены парадак і яны будуць неяк абазначаныя. Цяпер раённыя архітэктары думаюць над тым, як лепей размясціць фрагменты помнікаў, што захаваліся, каб яны сталі адным помнікам былым фамільным могілкам Райскіх.

Жабінкаўскі раён.

Закон Рэспублікі Беларусь

АБ УНЯСЕННІ ЗМЯНЕННЯЎ І ДАПАЎНЕННЯЎ У НЕКАТОРЫЯ КОДЭКСЫ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ ПА ПЫТАННЯХ УДАСКАНАЛЬВАННЯ ПАРАДКУ ВЫКАНАННЯ ПАКАРАННЯЎ

Прыняты Палатай прадстаўнікоў 9 красавіка 2010 года
Ухвалены Саветам Рэспублікі 19 красавіка 2010 года

Артыкул 1. Унесці ў Крымінальны кодэкс Рэспублікі Беларусь ад 9 ліпеня 1999 года (Нацыянальны рэестр прававых актаў Рэспублікі Беларусь, 1999 г., № 76, 2/50; 2003 г., № 8, 2/922; 2005 г., № 121, 2/1137; 2006 г., № 92, 2/1219; 2008 г., № 184, 2/1508) наступныя змяненні і дапаўненні:

1. У частцы 3 артыкула 27 словы «першай або другой» і «разумовым развіцці, не звязанага з хваравітым псіхічным расстройствам» замяніць адпаведна словамі «1 або 2» і «псіхічным развіцці, не звязанага з псіхічным расстройствам (захворваннем)».

2. У частцы 1 артыкула 28 слова «захворвання» замяніць словамі «расстройства (захворвання)».

3. У частцы 1 артыкула 29 словы «хваравітага псіхічнага расстройства» замяніць словамі «псіхічнага расстройства (захворвання)».

4. Частку 4 артыкула 49 дапоўніць пунктамі 7 і 8 наступнага зместу:

«7) іншаземным грамадзянам і асобам без грамадзянства, якія не пражываюць пастаянна ў Рэспубліцы Беларусь;

8) асобам, хворым на актыўную форму туберкулёзу.».

5. Пункт 8 часткі 3 артыкула 52 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«8) асобам, хворым на актыўную форму туберкулёзу, якія не маюць пастаяннага месца працы.».

6. У частцы 3 артыкула 54 словы «гарнізоннай гаўптвахце» замяніць словамі «гаўптвахце ваеннай камендатуры».

7. У пункце 6 часткі 5 артыкула 55 словы «хворым на адкрытую» замяніць словамі «асобам, хворым на актыўную».

8. У пункце 14 часткі 1 артыкула 64 слова «захворваннем» замяніць словамі «расстройствам (захворваннем)».

9. У частцы 10 артыкула 80 словы «вызвалення з лячэбна-працоўнага прафілакторыя» замяніць словамі «спынення яго знаходжання ў лячэбна-працоўным прафілакторыі».

10. У артыкуле 92:

у назве артыкула слова «хваробе» замяніць словам «захворванню»;

у частцы 1 словы «псіхічнай хваробай, якая пазбаўляе» замяніць словамі «псіхічным расстройствам (захворваннем), якое пазбаўляе»;

у частцы 2 словы «іншай цяжкай хваробай, якая перашкаджае» замяніць словамі «іншым цяжкім захворваннем, якое перашкаджае».

11. У артыкуле 94 словы «цяжкай хваробы» замяніць словамі «цяжкага захворвання».

12. У частцы 5 артыкула 97 словы «цяжкай хваробай» і «першай» замяніць адпаведна словамі «цяжкім захворваннем» і лічбай «1».

13. У частцы 1 артыкула 100 словы «псіхічна хворых» замяніць словамі «асобаў, якія пакутуюць ад псіхічных расстройстваў (захворванняў)».

14. У артыкуле 101:

у назве артыкула словы «псіхічна хворым» замяніць словамі «асобам, якія пакутуюць ад псіхічных расстройстваў (захворванняў)»;

у абзацы першым словы «псіхічнай хваробай, якая пазбаўляе» замяніць словамі «псіхічным расстройствам (захворваннем), якое пазбаўляе»;

у пункце 1 слова «псіхіятра» замяніць словам «урача-псіхіятра».

15. У артыкуле 102:

у частцы 1 словы «псіхіятра» і «псіхічна хворага, які» замяніць адпаведна словамі «ўрача-псіхіятра» і «асобы, якая пакутуе ад псіхічнага расстройства (захворвання), якое»;

у частках 2 і 4 словы «псіхічна хворага, які» замяніць словамі «асобы, якая пакутуе ад псіхічнага расстройства (захворвання), якая»;

у частцы 3 словы «псіхічна хворага, які ўчыніў» замяніць словамі «асобы, якая пакутуе ад псіхічнага расстройства (захворвання), якая ўчыніла».

16. У артыкуле 103:

у частцы 1 словы «псіхічна хворым» замяніць словамі «асобам, якія пакутуюць ад псіхічных расстройстваў (захворванняў),»;

у частцы 2 словы «Усе псіхічна хворыя» замяніць словамі «Асобы, якія пакутуюць ад псіхічных расстройстваў (захворванняў)»;

у частцы 4 словы «псіхічна хворы» і «органы аховы здароўя» замяніць адпаведна словамі «асоба, якая пакутуе ад псіхічнага расстройства (захворвання),» і «ўпраўленні аховы здароўя абласных выканаўчых камітэтаў, камітэт па ахове здароўя Мінскага гарадскога выканаўчага камітэта».

17. У артыкуле 104 словы «псіхічнай хваробай, якая пазбаўляе» замяніць словамі «псіхічным расстройствам (захворваннем), якое пазбаўляе».

18. У артыкуле 106:

у частцы 1 словы «псіхічнай хваробай» замяніць словамі «псіхічным расстройствам (захворваннем)»;

у частцы 2 словы «першай» і «псіхіятра» замяніць адпаведна лічбай «1» і словамі «ўрача-псіхіятра».

19. У абзацы першым часткі 1 артыкула 135 слова «медыцынскага» замяніць словамі «медыцынскіх работнікаў».

20. У абзацы першым часткі 1 артыкула 147 словы «псіхічную хваробу» замяніць словамі «псіхічнае расстройства (захворванне)».

21. У абзацы першым часткі 2 артыкула 157 словы «гэтай хваробы» замяніць словамі «гэтага захворвання».

22. У артыкуле 158:

у назве артыкула словы «венерычнай хваробай» замяніць словамі «венерычным захворваннем»;

у абзацы першым часткі 1 і абзацы першым часткі 2 словы «венерычнай хваробай» і «гэтай хваробы» замяніць адпаведна словамі «венерычным захворваннем» і «гэтага захворвання».

23. У абзацы першым часткі 2 артыкула 159, абзацы першым часткі 2 артыкула 435, абзацы першым часткі 2 артыкула 436 і абзацы першым часткі 1 артыкула 447 слова «хвароба» замяніць словам «захворванне» ў адпаведным склоне.

24. У артыкуле 161:

назву артыкула і абзац першы часткі 1 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«Артыкул 161. Неаказанне медыцынскай дапамогі хворай асобе

1. Неаказанне медыцынскай дапамогі хворай асобе без уважлівых прычын медыцынскім работнікам альбо іншай асобай, абавязанай аказваць яе ў адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь, —»;

абзац першы часткі 2 слова «хворага» замяніць словамі «хворай асобы».

25. У абзацы першым часткі 1 артыкула 445 і абзацы першым часткі 1 артыкула 446 словы «лячэбнай установы» замяніць словамі «арганізацыі аховы здароўя».

Артыкул 2. Унесці ў Крымінальна-выканаўчы кодэкс Рэспублікі Беларусь ад 11 студзеня 2000 года (Нацыянальны рэестр прававых актаў Рэспублікі Беларусь, 2000 г., № 32, 2/140; 2003 г., № 8, 2/922, 2/932; 2006 г., № 92, 2/1219; 2008 г., № 3, 2/1396; № 14, 2/1412; № 184, 2/1508; 2009 г., № 171, 2/1589) наступныя змяненні і дапаўненні:

1. У артыкуле 10:

з часткі 4 словы «па абароне праvоў і свабод чалавека» выключыць;

дапоўніць артыкул часткай 6^1 наступнага зместу:

«6^1. Асуджаныя маюць права на заняткі фізічнай культурай і спортам.».

2. У частцы 7 артыкула 14, артыкулах 142, 144 і 145 словы «гарнізонная гаўптвахта» замяніць словамі «гаўптвахта ваеннай камендатуры» ў адпаведных склоне і ліку.

3. У артыкуле 15 словы «па яго выбары» замяніць словамі «на падставе яго пісьмовай заявы».

4. У артыкуле 16:

у частцы 1 словы «псіхічна хворых» замяніць словамі «асобаў, якія пакутуюць ад псіхічных расстройстваў (захворванняў),»;

у частцы 4 словы «псіхічна хворым» замяніць словамі «асобай, якая пакутуе ад псіхічнага расстройства (захворвання),»;

у частцы 5 словы «першай і другой» і «адкрытай» замяніць адпаведна словамі «1 і 2» і «актыўнай».

5. Частку 2 артыкула 24 пасля слова «работы» дапоўніць словамі «, канікул на працягу навучальнага года».

6. Артыкул 35 дапоўніць словамі «, аб змяненні месца жыхарства».

7. У артыкуле 39:

у частцы 4 слова «хваробы» замяніць словам «захворвання»;

у пункце 2 часткі 6 словы «хваробы, выкліканай» замяніць словамі «захворвання, выкліканага».

8. У частцы 2 артыкула 41:

пасля слоў "платы па" дапоўніць частку словам «асноўным»;

другі сказ выключыць.

9. У артыкуле 44:

у частцы 1 словы «, як правіла, у межах вобласці па месцы пастаяннага жыхарства або асуджэння» замяніць словамі «з улікам умоў, неабходных для іх выпраўлення, забеспячэння бяспекі і прадухілення ўчынення імі новых злачынстваў»;

частку 2 выключыць.

10. У частцы 5 артыкула 45 словы «пад канвоем альбо ў суправаджэнні» замяніць словамі «ў парадку, які вызначаны Міністэрствам унутраных спраў Рэспублікі Беларусь».

11. У частцы 3 артыкула 46, частцы 3 артыкула 58, частцы 2 артыкула 72 і частцы 2 артыкула 147 слова «хвароба» замяніць словам «захворванне» ў адпаведным склоне.

12. Пункт 4 часткі 3 артыкула 47 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«4) пражываць, як правіла, у жылых памяшканнях папраўчай установы адкрытага тыпу і не пакідаць папраўчую ўстанову адкрытага тыпу без дазволу адміністрацыі гэтай установы;».

13. У артыкуле 48:

у частцы 2 слова «інтэрнатах» замяніць словамі «жылых памяшканнях»;

дапоўніць артыкул часткай 2^1 наступнага зместу:

«2^1. Норма жылой плошчы на аднаго асуджанага ў папраўчай установе адкрытага тыпу не можа быць менш як тры квадратныя метры. Кошт камунальна-бытавых паслуг, што аказваюцца, пакрываецца асуджанымі штомесяц у межах фактычных затрат, зробленых у гэтым месяцы, у парадку, што вызначаны Міністэрствам унутраных спраў Рэспублікі Беларусь.».

14. У артыкуле 48^1:

у пункце 4 часткі 2 словы «крымінальна-выканаўчай інспекцыі» замяніць словамі «супрацоўнікаў органаў унутраных спраў»;

частку 3 дапоўніць пятым і шостым сказамі наступнага зместу: «Асуджанаму, які навучаецца завочна ва ўстанове адукацыі Рэспублікі Беларусь, крымінальна-выканаўчай інспекцыяй можа быць дазволены выезд для здачы экзаменацыйнай сесіі на падставе выкліку ўстановы адукацыі з ускладаннем на асуджанага абавязку зарэгістравацца ў тэрытарыяльным органе ўнутраных спраў па месцы знаходжання. Па хадайніцтве наймальніка, у якога працуе асуджаны, крымінальна-выканаўчай інспекцыяй можа быць дазволены выезд у службовую камандзіроўку з ускладаннем на асуджанага абавязку зарэгістравацца ў тэрытарыяльным органе ўнутраных спраў па месцы знаходжання.».

15. У артыкуле 49:

у частцы 1 слова «Лячэбна-прафілактычная» замяніць словам «Медыцынская»;

у частцы 2 словы «Стацыянарнае і амбулаторнае аказанне медыцынскай дапамогі» замяніць словамі «Аказанне медыцынскай дапамогі ў стацыянарных і амбулаторных умовах».

16. У артыкуле 55:

у частцы 1:

слова «Парушэннем» замяніць словам «Парушэннямі»;

пасля слова «свабоды» дапоўніць частку словамі «з накіраваннем у папраўчую ўстанову адкрытага тыпу»;

дапоўніць артыкул часткай 1^1 наступнага зместу:

«1^1. Парушэннямі парадку і ўмоў адбывання пакарання ў выглядзе абмежавання волі без накіравання ў папраўчую ўстанову адкрытага тыпу з'яўляюцца невыкананне асуджаным ускладзеных на яго абавязкаў, парушэнне працоўнай дысцыпліны і грамадскага парадку.»;

у пункце 3 часткі 2 слова «інтэрнат» замяніць словамі «папраўчая ўстанова адкрытага тыпу»;

дапоўніць артыкул часткай 4^1 наступнага зместу:

«4^1. Кошт харчавання і камунальна-бытавых паслуг, што аказваюцца асуджаным, змешчаным у ізалятар часовага ўтрымання органа ўнутраных спраў у парадку дысцыплінарнай ізаляцыі, пакрываецца асуджанымі па фактычных затратах у поўным памеры ў парадку, што вызначаны Міністэрствам унутраных спраў Рэспублікі Беларусь.»;

частку 8 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«8. Пры затрыманні асуджанага да абмежавання волі з накіраваннем ва ўстанову адкрытага тыпу ён накіроўваецца да месца адбывання пакарання ў парадку, вызначаным Міністэрствам унутраных спраў Рэспублікі Беларусь.».

17. Частку 5 артыкула 56 пасля трэцяга сказа дапоўніць сказам наступнага зместу: «На асуджаных да абмежавання волі без накіравання ў папраўчую ўстанову адкрытага тыпу пакаранне накладаецца не пазней як праз трыццаць сутак з дня выяўлення парушэння.».

18. Частку 1 артыкула 57 пасля слова «ўстановы» дапоўніць словамі «ва ўзаемадзеянні з тэрытарыяльнымі органамі ўнутраных спраў».

19. У частцы 5 артыкула 59 словы «цяжкая хвароба» і «якая пагражае» замяніць адпаведна словамі «цяжкае захворванне» і «якое пагражае».

20. Артыкул 61 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«Артыкул 61. Меры заахвочвання і пакарання, якія прымяняюцца да асуджаных да арышту, і парадак іх прымянення

1. За добрыя паводзіны да асуджаных могуць прымяняцца наступныя меры заахвочвання:

1) аб'яўленне падзякі;

2) датэрміновае зняцце раней накладзенага пакарання;

3) дазвол на тэлефонную размову працягласцю да пятнаццаці хвілін з аплатай з асабістых сродкаў асуджанага.

2. За парушэнне ўстаноўленага парадку адбывання пакарання да асуджаных могуць прымяняцца наступныя меры пакарання:

1) вымова;

2) змяшчэнне ў штрафны ізалятар на тэрмін да дзесяці сутак.

3. Меры заахвочвання і пакарання, якія прымяняюцца да асуджаных, аб'яўляюцца пастановамі службовых асобаў, якія маюць права на іх прымяненне.

4. Меры заахвочвання, за выключэннем датэрміновага зняцця раней накладзенага пакарання, прымяняюцца, калі асуджаны не мае пакаранняў.

5. Датэрміновае зняцце раней накладзеных пакаранняў ажыццяўляецца па чарзе, пачынаючы з першага непагашанага пакарання.

6. Датэрмінова здымаць пакаранні з асуджанага маюць права службовыя асобы, якія наклалі пакаранне, а таксама вышэйстаячыя службовыя асобы.

7. Датэрміновае зняцце накладзенага пакарання дапускаецца, як правіла, не раней:

1) пятнаццаці сутак з дня накладання пакарання, названага ў пункце 1 часткі 2 гэтага артыкула;

2) аднаго месяца з дня адбывання пакарання, названага ў пункце 2 часткі 2 гэтага артыкула.

8. Пры прымяненні да асуджанага мераў пакарання ўлічваюцца акалічнасці ўчынення парушэння, асоба асуджанага і яго папярэднія паводзіны. Пакаранне, якое накладваецца, павінна адпавядаць цяжкасці і характару парушэння. Не дапускаецца за адно парушэнне накладаць некалькі пакаранняў. За некалькі парушэнняў, учыненых аднachасова або на працягу адных сутак, можа накладацца адно пакаранне.

9. Пакаранне накладаецца не пазней як праз дзесяць сутак з дня выяўлення парушэння, а калі ў сувязі з парушэннем праводзілася праверка, — з дня яе заканчэння, але не пазней як праз трыццаць сутак з дня ўчынення парушэння. Пакаранне выконваецца неадкладна, а ў выпадку немагчымасці неадкладнага выканання — не пазней як праз пятнаццаць сутак з дня яго накладання.

10. Асуджаны не можа быць падвергнуты пакаранню, не атрымаўшы магчымасці выказацца і даць пісьмовае тлумачэнне ў сваё апраўданне. Службовыя асобы, якія прымяняюць да асуджаных меры пакарання, павінны ўсебакова і поўна ўлічваць акалічнасці ўчынення парушэння, ступень віны асуджанага, яго апраўданні і накладаць пакаранне пасля асабістай гутаркі з ім.

11. Змяшчэнне асуджаных у штрафны ізалятар ажыццяўляецца з указаннем тэрміну ўтрымання ў ім.

12. Прымяненне меры пакарання ў выглядзе змяшчэння ў штрафны ізалятар ажыццяўляецца толькі пасля агляду асуджанага ўрачом, які павінен пісьмова пацвердзіць, што асуджаны здольны перанесці такое пакаранне. Урач штодзень наведвае асуджаных, якія адбываюць названае пакаранне. Ён абавязаны неадкладна паведамляць пісьмова начальніку арыштнага дома або начальніку ўстановы крымінальна-выканаўчай сістэмы, на тэрыторыі якой размешчаны арыштны дом, аб неабходнасці прыпынення выканання гэтага пакарання па прычыне фізічнага або псіхічнага стану асуджанага.

13. Выкананне пакарання ў выглядзе змяшчэння ў штрафны ізалятар прыпыняецца і аднаўляецца па медыцынскіх паказаннях рашэннем службовай асобы, якая наклала такое пакаранне. Пры гэтым гэтая службовая асоба мае права скараціць астатні тэрмін пакарання або прыняць рашэнне аб спыненні яго выканання.

14. Асуджаны мае права абскардзіць рашэнне службовай асобы аб накладанні пакарання вышэйстаячай службовай асобе, пракурору або ў суд. У выпадку абскарджання асуджаным рашэння аб накладанні пакарання яго выкананне не прыпыняецца. Пры наяўнасці падстаў пакаранне можа быць адменена ці заменена службовай асобай, якая прымяніла яго, або вышэйстаячай службовай асобай, якая мае на гэта права, або адменена пракурорам ці судом.

15. Лічыцца, што асуджаны не мае пакаранняў, калі на працягу двух месяцаў з дня накладання апошняга пакарання ён не быў падвергнуты новаму пакаранню.».

21. Дапоўніць Кодэкс артыкуламі 61^1 і 61^2 наступнага зместу:

«Артыкул 61^1. Службовыя асобы, якія прымяняюць меры заахвочвання і пакарання да асуджаных да арышту

1. Прымяняць меры заахвочвання і пакарання да асуджаных у поўным аб'ёме маюць права начальнікі арыштных дамоў, а таксама вышэйстаячыя службовыя асобы. Пры размяшчэнні арыштнага дома на тэрыторыі іншай установы крымінальна-выканаўчай сістэмы пакаранне ў выглядзе змяшчэння ў штрафны ізалятар прымяняецца начальнікам установы крымінальна-выканаўчай сістэмы, на тэрыторыі якой размешчаны арыштны дом.

2. Датэрмінова здымаць пакаранні з асуджанага маюць права службовыя асобы, якія наклалі пакаранні, а таксама вышэйстаячыя службовыя асобы.

3. Пералік вышэйстаячых службовых асобаў, якія маюць права прымяняць меры заахвочвання і пакарання да асуджаных, а таксама датэрмінова здымаць пакаранні з асуджаных, вызначаецца Правіламі ўнутранага распарадку папраўчых устаноў і Правіламі ўнутранага распарадку следчых ізалятараў крымінальна-выканаўчай сістэмы Міністэрства ўнутраных спраў Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 61^2. Крытэрыі і ступень выпраўлення асуджаных да арышту

1. Ступень выпраўлення асуджанага вызначаецца адміністрацыяй арыштнага дома па выніках яго атэстацыі да разгляду пытання аб прадстаўленні асуджанага да ўмоўна-датэрміновага вызвалення ад пакарання або замены неадбытай часткі пакарання больш мяккім пакараннем.

2. Пры размяшчэнні арыштнага дома на тэрыторыі іншай установы крымінальна-выканаўчай сістэмы ступень выпраўлення асуджанага вызначаецца адміністрацыяй арыштнага дома пры начальніку ўстановы крымінальна-выканаўчай сістэмы, на тэрыторыі якой размешчаны арыштны дом.

3. Можа быць прызнана, што асуджаны цвёрда стаў на шлях выпраўлення, калі ён прыняў пісьмовае абавязацельства аб правапаслухмяных паводзінах, не мае пакаранняў, добрасумленна ставіцца да выканання работ па гаспадарчым абслугоўванні арыштнага дома і прыняў усе залежныя ад яго меры па пакрыцці ўрону, які нанесены злачынствам.

4. Можа быць прызнана, што асуджаны даказаў сваё выпраўленне, калі яго паводзіны адпавядаюць крытэрыям, названым у частцы 3 гэтага артыкула, і сведчаць пра тое, што ў асуджанага сфарміравана гатоўнасць весці правапаслухмяны лад жыцця.

5. Парадак атэстацыі асуджаных вызначаецца Міністэрствам унутраных спраў Рэспублікі Беларусь.».

22. У артыкуле 65:

у частках 4 і 6 словы «пад канвоем» замяніць словамі «ў парадку, вызначаным Міністэрствам унутраных спраў Рэспублікі Беларусь»;

частку 8 выключыць.

23. У частцы 2 артыкула 66:

словы «адкрытай» і «псіхічна хворыя» замяніць адпаведна словамі «актыўнай» і «асобы, якія пакутуюць ад псіхічных расстройстваў (захворванняў)»;

словы «ВІЧ-інфіцыраваныя, хворыя на СНІД,» выключыць.

24. Частку 1 артыкула 67 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«1. Асуджаныя да пазбаўлення волі на тэрмін не звыш сямі гадоў з адбываннем пакарання ва ўмовах агульнага або ўзмоцненага рэжымаў, якія раней не адбывалі пакаранне ў выглядзе пазбаўлення волі, з іх згоды могуць быць пакінутыя ў следчым ізалятары або турме для выканання работ па гаспадарчым абслугоўванні.».

25. У артыкуле 68:

частку 2 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«2. Калі будзе прызнана, што асуджаныя да пазбаўлення волі, якія ўтрымліваюцца ў папраўчых калоніях для асобаў, якія ўпершыню адбываюць пакаранне ў выглядзе пазбаўлення волі, папраўчых калоніях для асобаў, якія раней адбывалі пакаранне ў выглядзе пазбаўлення волі, выхаваўчых калоніях, сталі на шлях выпраўлення, іх пераводзяць на палепшаныя ўмовы ўтрымання пасля адбывання адной чвэрці тэрміну пакарання, а тых, хто ўтрымліваецца ў папраўчых калоніях асаблівага рэжыму, — пасля адбывання адной трэці тэрміну пакарання. Калі будзе прызнана, што такія асуджаныя зламысна парушаюць вызначаны парадак адбывання пакарання, палепшаныя ўмовы ўтрымання пастановай начальніка папраўчай установы адмяняюцца.»;

з часткі 3 словы «, альбо адмену ўсіх палепшаных умоў утрымання ў выпадках, прадугледжаных часткай першай артыкула 112 і пунктам 6 артыкула 129 гэтага Кодэкса» выключыць.

26. У артыкуле 69:

у пункце 1 часткі 3 слова «трэці» замяніць словам «чвэрці»;

пункт 4 часткі 4 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«4) якім прызначаны прымусовыя меры бяспекі і лячэння, хворыя на актыўную форму туберкулёзу або якія не прайшлі поўнага курса лячэння венерычнага захворвання;».

27. Частку 1^1 артыкула 71 выключыць.

28. У артыкуле 73:

частку 4 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«4. У парадку, што вызначаны гэтым Кодэксам, асуджаныя маюць права набываць па безнаяўным разліку прадукты харчавання і прадметы першай неабходнасці, мець спатканні, атрымліваць пасылкі, перадачы, бандэролі і дробныя пакеты, грашовыя пераводы, весці перапіску і тэлефонныя размовы, а таксама адпраўляць пасылкі, бандэролі, дробныя пакеты і грашовыя пераводы блізкім сваякам. Асуджаным дазваляецца атрыманне адной рэчавай пасылкі (абутак, адзенне і іншыя прамысловыя тавары, якія асуджаныя могуць мець пры сабе, акрамя прадуктаў харчавання і тытунёвых вырабаў) у год.»;

у частцы 6 словы «чацвёртай» і «і бандэролі» замяніць адпаведна лічбай «4» і словамі «, бандэролі і дробныя пакеты»;

у частцы 8 словы «забароненыя прадметы і рэчы, пералік якіх вызначаецца» замяніць словамі «прадметы і рэчы, якія не ўваходзяць у пералік прадметаў і рэчаў, дазволеных да атрымання і захоўвання, вызначаны».

29. Артыкул 74 дапоўніць часткай 3 наступнага зместу:

«3. Адміністрацыя папраўчых устаноў абавязаная пад распіску паведамляць асуджаным аб выкарыстанні ў дачыненні да іх сродкаў кантролю і нагляду.».

30. Пункт 1 часткі 2 артыкула 76 пасля слова «бандэроляў,» дапоўніць словамі «дробных пакетаў,».

31. У артыкуле 81:

у частцы 5 слова «сістэматычнага» замяніць словам «зламыснага»;

у частцы 8 словы «на туберкулёз, пры наяўнасці медыцынскага заключэння аб тым» замяніць словамі «на актыўную форму туберкулёзу, у выпадку, калі па выніках медыцынскага абследавання паказана».

32. Артыкул 82 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«Артыкул 82. Набыццё асуджанымі да пазбаўлення волі прадуктаў харчавання і прадметаў першай неабходнасці

1. Асуджаныя да пазбаўлення волі штомесяц могуць набываць прадукты харчавання і прадметы першай неабходнасці па безнаяўным разліку за кошт грашовых сродкаў, якія маюцца на іх асабовых рахунках, у памерах, вызначаных артыкуламі 118—121, 125 і 126 гэтага Кодэкса.

2. У выпадку нерасходавання дазволеных грашовых сродкаў у бягучым месяцы асуджаныя могуць набываць прадукты харчавання і прадметы першай неабходнасці на нерасходаваную суму ў наступныя месяцы.

3. Асуджаным, якія перавыконваюць норму выпрацоўкі або ўзорна выконваюць устаноўленыя заданні на цяжкіх працах, а таксама на працах са шкоднымі і (або) небяспечнымі ўмовамі працы, адміністрацыя ўстановы мае права павялічваць памер грашовых сродкаў, дазволеных для расходавання, у межах вызначанага памеру базавай велічыні, прадугледжанай заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

4. Асуджаныя, абавязаныя пакрываць выдаткі на ўтрыманне дзяцей, якія знаходзяцца на дзяржаўным забеспячэнні, а таксама асуджаныя, якія не пакрылі ўрон, нанесены злачынствам, штомесяц могуць набываць прадукты харчавання на суму да адной базавай велічыні і прадметы першай неабходнасці на суму да адной базавай велічыні.

5. Асуджаным, якія прызнаны злоснымі парушальнікамі вызначанага парадку адбывання пакарання, дазваляецца штомесяц расходаваць грошы ў суме да адной базавай велічыні на набыццё прадуктаў харчавання і прадметаў першай неабходнасці.

6. Асуджаным, якія адбываюць пакаранне ў папраўчых і выхаваўчых калоніях, а таксама асуджаным, якія пакінуты ў следчых ізалятарах і турмах для выканання работ па гаспадарчым абслугоўванні, дазваляецца замест атрымання належнай пасылкі або перадачы набываць на працягу месяца прадукты харчавання і прадметы першай неабходнасці на суму да пяці базавых велічынь за кошт грашовых сродкаў, якія маюцца на іх асабовых рахунках. Гэтае права не распаўсюджваецца на асуджаных, абавязаных пакрываць выдаткі на ўтрыманне дзяцей, якія знаходзяцца на дзяржаўным забеспячэнні, асуджаных, якія не пакрылі ўрон, нанесены злачынствам, а таксама на асуджаных, якія прызнаны злоснымі парушальнікамі вызначанага парадку адбывання пакарання.

7. Пералік прадуктаў харчавання і прадметаў першай неабходнасці, дазволеных да набыцця і захоўвання асуджанымі, вызначаецца Правіламі ўнутранага распарадку папраўчых устаноў.».

33. Частку 3 артыкула 83 пасля слоў «сваякамі асуджанага,» дапоўніць словам «кароткатэрміновыя».

34. Артыкул 84 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«Артыкул 84. Атрыманне і адпраўленне асуджанымі да пазбаўлення волі пасылак, бандэроляў і дробных пакетаў, атрыманне перадач

1. Асуджаным да пазбаўлення волі дазваляецца атрыманне пасылак, перадач, бандэроляў і дробных пакетаў у колькасці, вызначанай артыкуламі 118—121, 125 і 126 гэтага Кодэкса. Максімальная вага пасылкі, бандэролі і дробнага пакета вызначаецца Правіламі аказання паслуг паштовай сувязі, якія зацвярджае Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь.

2. Пасылкі, перадачы, бандэролі і дробныя пакеты, якія паступілі не ад блізкіх сваякоў, уручаюцца асуджаным з дазволу начальніка папраўчай установы.

3. Хворым асуджаным і асуджаным, якія з'яўляюцца інвалідамі I і II групы, дазваляецца атрыманне дадатковай бандэролі або дробнага пакета з лекавымі сродкамі па заключэнні лечачага ўрача, якія захоўваюцца і выдаюцца медыцынскай часткай папраўчай установы, а таксама дадатковай пасылкі або перадачы на працягу трох месяцаў з прадуктамі харчавання, рэкамендаванымі ўрачом.

4. Асуджаныя маюць права адпраўляць пасылкі, бандэролі і дробныя пакеты блізкім сваякам, а з дазволу адміністрацыі папраўчай установы — і іншым асобам.

5. Парадак прыёму, атрымання, адпраўлення пасылак, бандэроляў і дробных пакетаў, атрымання перадач, іх агляду, а таксама пералік прадметаў і рэчаў, дазволеных да атрымання, захоўвання, адпраўлення асуджанымі, вызначаюцца Правіламі ўнутранага распарадку папраўчых устаноў.».

35. Артыкул 86 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«Артыкул 86. Тэлефонныя размовы асуджаных да пазбаўлення волі

1. Асуджаным да пазбаўлення волі даецца права на тэлефонныя размовы з блізкімі сваякамі ў колькасці і парадку, вызначаным Правіламі ўнутранага распарадку папраўчых устаноў. Працягласць кожнай размовы не павінна перавышаць пятнаццаць хвілін. Тэлефонныя размовы аплачваюцца асуджанымі за кошт сродкаў, якія маюцца на іх асабовых рахунках, і кантралююцца адміністрацыяй папраўчай установы.

2. Тэлефонныя размовы паміж асуджанымі, якія ўтрымліваюцца ў розных папраўчых установах, забараняюцца.

3. Тэлефонныя размовы асуджаным, якія ўтрымліваюцца ў штрафных (дысцыплінарных) ізалятарах, памяшканнях камернага тыпу і адзіночных камерах, даюцца толькі пры наяўнасці выключных абставінаў.

Заўвага. Пад выключнымі абставінамі ў частцы 3 гэтага артыкула разумеюцца смерць або цяжкае захворванне блізкага сваяка, якое пагражае яго жыццю, стыхійнае бедства, якое нанесла значны матэрыяльны ўрон асуджанаму або яго сям'і.».

36. У артыкуле 89:

у частцы 1 словы «і бандэролях» замяніць словамі «, бандэролях і дробных пакетах»;

частку 3 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«3. Бандэролі і дробныя пакеты з літаратурай, якая набываецца праз гандлёвую сетку, не ўключаюцца ў колькасць бандэроляў і дробных пакетаў, якія маюць права атрымліваць асуджаныя.».

37. У артыкуле 90:

у частцы 1 слова «трэці» замяніць словам «чвэрці»;

у частцы 3:

словы «на адкрытую форму туберкулёзу або якія не прайшлі поўны курс лячэння венерычнага захворвання, алкагалізму, таксікаманіі, наркаманіі, ВІЧ-інфіцыраваных, хворых на СНІД, псіхічна хворых, прызнаных зменшана свядомымі» замяніць словамі «на актыўную форму туберкулёзу, або якія не прайшлі поўны курс лячэння алкагалізму, таксікаманіі, наркаманіі, асобаў, якія пакутуюць ад псіхічных расстройстваў (захворванняў)»;

словы «; асуджаных, якія не маюць пастаяннага месца жыхарства; асуджаных іншаземцаў і асобаў без грамадзянства» выключыць.

38. Пункт 4 часткі 2 артыкула 91 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«4) маюць права адпраўляць і атрымліваць пісьмы, пасылкі, перадачы, бандэролі, дробныя пакеты, ажыццяўляць спатканні без абмежавання.».

39. У частцы 4 артыкула 92 словы «першай, другой і трэцяй», «адкрытай» і «венерычнага захворвання, алкагалізму, таксікаманіі, наркаманіі, ВІЧ-інфіцыраваным, хворым на СНІД, псіхічна хворым, прызнаным зменшана свядомымі» замяніць адпаведна словамі «1, 2 і 3», «актыўнай» і «алкагалізму, таксікаманіі, наркаманіі, асобам, якія пакутуюць ад псіхічных расстройстваў (захворванняў)».

40. Частку 6 артыкула 93 выключыць.

41. У артыкуле 94:

у частцы 2 словы «і абуткам па сезоне» замяніць словамі «па сезоне і абуткам»;

у частцы 6 слова «хваробы» замяніць словам «захворванню».

42. У артыкуле 96:

з часткі 1 словы «лячэбна-прафілактычныя ўстановы:» выключыць;

у частцы 2 словы «Лячэбна-прафілактычная» і «арганізоўваецца і праводзіцца» замяніць адпаведна словамі «Аказанне медыцынскай дапамогі» і «арганізоўваюцца і праводзяцца»;

частку 4 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«4. Аказанне медыцынскай дапамогі асуджаным, а таксама дзяржаўны санітарны нагляд у месцах пазбаўлення волі ажыццяўляюцца ў адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.»;

дапоўніць артыкул часткай 5 наступнага зместу:

«5. Пры адсутнасці ў месцах пазбаўлення волі магчымасці аказання хуткай (неадкладнай) або планавай медыцынскай дапамогі, у тым ліку спецыялізаванай (анкалагічнай, кардыялагічнай, фтызіятрычнай і іншых відаў дапамогі), неабходная медыцынская дапамога аказваецца асуджаным у арганізацыях аховы здароўя.».

43. Частку 2 артыкула 97 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«2. Асуджаны абавязаны пакрываць урон (кампенсаваць шкоду), нанесены папраўчай установе ў выніку сваіх супрацьпраўных дзеянняў, дадатковыя затраты, звязаныя з аказаннем яму медыцынскай дапамогі ў выпадку наўмыснага нанясення ім шкоды свайму здароўю. У выпадку ўчынення ўцёкаў з папраўчай установы, самавольнага пакідання папраўчай калоніі-пасялення асуджаны абавязаны ў парадку, прадугледжаным заканадаўствам Рэспублікі Беларусь, пакрываць расходы, затрачаныя на правядзенне мерапрыемстваў па яго вышуку, затрыманні і вяртанні ў папраўчую ўстанову.».

44. Частку 1 артыкула 98 дапоўніць чацвёртым сказам наступнага зместу: «Пры прыцягненні асуджаных да працы працоўны дагавор (кантракт) з імі не заключаецца.».

45. Артыкул 100 дапоўніць часткай 4 наступнага зместу:

«4. Заработная плата асуджаных падлягае індэксацыі ў парадку і на ўмовах, прадугледжаных заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.».

46. У частцы 3 артыкула 101 словы «дзвюх гадзін у дзень» замяніць словамі «чатырнаццаці гадзін у тыдзень».

47. У артыкуле 102:

частку 1 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«1. З заработнай платы і прыроўненых да яе даходаў у асуджаных да пазбаўлення волі, за выключэннем асуджаных, указаных у частцы 6 артыкула 94 гэтага Кодэкса, ажыццяўляюцца ўтрыманні для пакрыцця кошту харчавання, адзення і абутку (акрамя кошту спецыяльнага харчавання і спецыяльнага адзення), камунальна-бытавых паслуг у парадку, вызначаным Міністэрствам унутраных спраў Рэспублікі Беларусь. Кошт харчавання і камунальна-бытавых паслуг, не ўтрыманы ў справаздачным месяцы ў асобаў, якія ўтрымліваюцца ў папраўчых установах, у выпадку недастатковасці іх заработнай платы і прыроўненых да яе даходаў запазычанасці не ўтварае і ў наступныя месяцы не ўтрымліваецца. Указаны кошт спісваецца на расходы па каштарысе на ўтрыманне папраўчай установы.»;

частку 3 дапоўніць другім сказам наступнага зместу: «На асабовы рахунак асуджаных, абавязаных пакрываць расходы, затрачаныя дзяржавай на ўтрыманне дзяцей, якія знаходзяцца на дзяржаўным забеспячэнні, залічваецца не менш за 10 працэнтаў налічанай заработнай платы і іншых даходаў.».

48. У артыкуле 109:

з часткі 1 словы «, якія не дасягнулі трыццацігадовага ўзросту,» выключыць;

частку 2 выключыць.

49. З часткі 1 артыкула 110 пункты 5 і 10 выключыць.

50. У пункце 2 часткі 2 артыкула 111 словы «3—5 часткі першай» замяніць словамі «3 і 4 часткі 1».

51. У частцы 1 артыкула 112:

з пункта 3 словы «і забарона на тэрмін да аднаго месяца набываць прадукты харчавання» выключыць;

пункт 5 выключыць;

у пункце 6 слова «пятнаццаці» замяніць словам «дзесяці»;

у пункце 7 словы «якія злосна парушаюць», «аднаго года» і «першай» замяніць адпаведна словамі «прызнаных злоснымі парушальнікамі», «шасці месяцаў» і лічбай «1».

52. З часткі 5 артыкула 113 словы «і забароны на тэрмін да аднаго месяца набываць прадукты харчавання» выключыць.

53. У артыкуле 114:

у частцы 1:

пасля слова «забараняюцца» дапоўніць частку словам «працяглыя»;

словы «і бандэроляў» замяніць словамі «, бандэроляў і дробных пакетаў»;

у частцы 2:

у пункце 1 словы «першай і другой» замяніць лічбамі «2—6»;

пункт 2 пасля слова «бандэроль» дапоўніць словамі «або дробны пакет»;

частку 4 выключыць.

54. У артыкуле 115:

частку 3 выключыць;

з часткі 4 словы «дазволу дадаткова расходаваць грошы ў памеры дзвюх базавых велічынь на набыццё прадуктаў харчавання і прадметаў першай неабходнасці,» выключыць.

55. Артыкулы 116 і 117 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«Артыкул 116. Крытэрыі і ступень выпраўлення асуджаных да пазбаўлення волі

1. Ступень выпраўлення асуджанага да пазбаўлення волі вызначаецца адміністрацыяй папраўчай установы па выніках атэстацыі асуджанага на падставе ўсебаковага вывучэння яго асобы і ацэнкі паводзінаў у перыяд адбывання пакарання ў частцы адпаведнасці асуджанага крытэрыям, прадугледжаным часткамі 3—5 гэтага артыкула.

2. Можа быць прызнана, што асуджаны стаў на шлях выпраўлення, цвёрда стаў на шлях выпраўлення і даказаў сваё выпраўленне пасля адбывання не менш за адну чвэрць тэрміну пакарання.

3. Можа быць прызнана, што асуджаны стаў на шлях выпраўлення, калі ён прыняў пісьмовае абавязацельства аб правапаслухмяных паводзінах, не мае спагнанняў, добрасумленна ставіцца да працы або вучобы, выканання работ па калектыўным самаабслугоўванні, уборцы і добраўпарадкаванні папраўчых устаноў і прылеглых да іх тэрыторый і выказвае карысную ініцыятыву ў іншай карыснай для грамадства дзейнасці, а асуджаны, які не пагасіў да пастановы прыгавору ўрон, нанесены злачынствам, — калі ён таксама прыняў усе залежныя ад яго меры па пакрыцці ўрону.

4. Можа быць прызнана, што асуджаны цвёрда стаў на шлях выпраўлення, калі яго паводзіны адпавядаюць крытэрыям, указаным у частцы 3 гэтага артыкула, і сведчаць пра ўстойлівае імкненне да правапаслухмяных паводзінаў.

5. Можа быць прызнана, што асуджаны даказаў сваё выпраўленне, калі яго паводзіны адпавядаюць крытэрыям, указаным у частцы 3 гэтага артыкула, і сведчаць пра тое, што ў асуджанага сфарміравалася гатоўнасць весці правапаслухмяны лад жыцця.

6. Парадак атэстацыі асуджаных вызначаецца Міністэрствам унутраных спраў Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 117. Зламыснае парушэнне асуджанымі да пазбаўлення волі вызначанага парадку адбывання пакарання

1. Асуджаны да пазбаўлення волі прызнаецца злосным парушальнікам вызначанага парадку адбывання пакарання адміністрацыяй папраўчай установы на працягу тэрміна дзеяння спагнанняў, калі ён мае не менш за:

1) чатыры спагнанні, прадугледжаныя пунктамі 1 і 2 часткі 1 артыкула 112 гэтага Кодэкса, а для асуджаных, якія ўтрымліваюцца ў выхаваўчых калоніях, — пунктамі 1 і 2 артыкула 129 гэтага Кодэкса;

2) тры спагнанні, адно з якіх прадугледжана пунктамі 3 і 4 часткі 1 артыкула 112 гэтага Кодэкса, а для асуджаных, якія ўтрымліваюцца ў выхаваўчых калоніях, — пунктамі 3 і 4 артыкула 129 гэтага Кодэкса;

3) два спагнанні, адно з якіх прадугледжана пунктам 6 часткі 1 артыкула 112 гэтага Кодэкса, а для асуджаных, якія ўтрымліваюцца ў выхаваўчых калоніях, — пунктам 5 артыкула 129 гэтага Кодэкса.

2. Злосным парушальнікам вызначанага парадку адбывання пакарання на працягу аднаго года прызнаецца асуджаны, які ўчыніў у перыяд адбывання пакарання ў выглядзе пазбаўлення волі наўмыснае злачынства, за якое ён асуджаны да пакарання ў выглядзе пазбаўлення волі, а таксама асуджаны, якому пакаранне ў выглядзе пазбаўлення волі было заменена больш мяккім пакараннем або які быў вызвалены ад пакарання ўмоўна-датэрмінова або датэрмінова на падставе акта амністыі або акта памілавання і ўчыніў на працягу неадбытага тэрміну пакарання наўмыснае злачынства, за якое быў асуджаны да пакарання ў выглядзе пазбаўлення волі.

3. Тэрмін, на працягу якога асуджаны прызнаецца злосным парушальнікам вызначанага парадку адбывання пакарання ў адпаведнасці з часткай 2 гэтага артыкула, вылічваецца з дня ўзяцця пад варту асобы, асуджанай да пазбаўлення волі за наўмыснае злачынства, учыненае ў перыяд адбывання пакарання або на працягу неадбытай часткі тэрміну пакарання.

4. Прызнанне асуджанага злосным парушальнікам вызначанага парадку адбывання пакарання і спыненне прызнання асуджанага злосным парушальнікам вызначанага парадку адбывання пакарання ажыццяўляюцца адміністрацыяй папраўчай установы пры правядзенні атэстацыі.».

56. У артыкуле 118:

у частцы 1:

у пункце 1:

слова «да» выключыць;

словы «першай і другой» замяніць лічбамі «2—6»;

пункт 3 пасля слова «бандэролі» дапоўніць словамі «або два дробныя пакеты»;

у частцы 2:

у пункце 1 словы «першай і другой» замяніць лічбамі «2—6»;

пункт 3 пасля слова «бандэролі» дапоўніць словамі «або два дробныя пакеты».

57. У частках 1 і 2 артыкулаў 119—121:

у пункце 1 словы «першай і другой» замяніць лічбамі «2—6»;

пункт 3 пасля слова «бандэролі» дапоўніць словамі «або два дробныя пакеты».

58. У пункце 4 часткі 4 артыкула 122 словы «і бандэролі» замяніць словамі «, бандэролі і дробныя пакеты».

59. У артыкуле 123:

у частцы 1 словы «вызначаных для лячэбных устаноў» замяніць словамі «правілаў і гігіенічных нарматываў, вызначаных для арганізацый аховы здароўя»;

у частцы 6 словы «цяжкай хваробы» і «якая ставіць» замяніць адпаведна словамі «цяжкага захворвання» і «які ставіць»;

у частцы 7 словы «бандэролі, пасылкі або перадачы» замяніць словамі «пасылкі, перадачы, бандэролі або дробныя пакеты»;

частку 8 дапоўніць словам «асобаў».

60. У артыкуле 125:

у частцы 4:

у пункце 1 словы «першай і другой» замяніць лічбамі «2—6»;

пункт 3 пасля слова «бандэролі» дапоўніць словамі «або два дробныя пакеты»;

у частцы 5:

у пункце 1 словы «першай і другой» замяніць лічбамі «2—6»;

пункт 3 пасля слова «бандэроль» дапоўніць словамі «або адзін дробны пакет»;

дапоўніць артыкул часткай 6 наступнага зместу:

«6. Для асуджаных, якія ўтрымліваюцца ў турме, перавод на палепшаныя ўмовы ўтрымання не прадугледжваецца.».

61. Пункт 3 часткі 1 артыкула 126 пасля слова «бандэролі» дапоўніць словамі «або два дробныя пакеты».

62. У артыкуле 127:

пункты 5 і 10 выключыць;

у пункце 9 слова «трэці» замяніць словам «чвэрці».

63. У артыкуле 129:

з пункта 3 словы «і забарону на тэрмін да аднаго месяца набываць прадукты харчавання» выключыць;

у пункце 5 слова «дзесяці» замяніць словам «сямі»;

пункт 6 выключыць.

64. У частцы 2 артыкула 130:

слова «спаткання,» выключыць;

словы «і бандэроляў» замяніць словамі «, бандэроляў і дробных пакетаў»;

дапоўніць частку трэцім сказам наступнага зместу: «Пасцельныя рэчы выдаюцца ім толькі на перыяд сну.».

65. З часткі 3 артыкула 131 словы «, дазволу дадаткова расходаваць грошы ў суме да 50 працэнтаў базавай велічыні на пакупку прадуктаў харчавання і прадметаў першай неабходнасці» выключыць.

66. У частцы 3 артыкула 146 словы «маюць начальнік гарнізона і» замяніць словам «мае».

67. У артыкуле 151:

у назве артыкула, частках 2, 3 і 5 словы «і бандэролі» замяніць словамі «, бандэролі і дробныя пакеты» ў адпаведным склоне;

частку 1 пасля слова «бандэроляў» дапоўніць словамі «або дробных пакетаў».

68. У частцы 1 артыкула 153 слова «трох» замяніць словам «пяці».

69. У артыкуле 160:

у частцы 1:

у абзацы першым словы «1. Да асуджаных» замяніць словамі «Да асуджаных»;

пункт 7 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«7) арышт з утрыманнем на гаўптвахце дысцыплінарнай вайсковай часці на тэрмін да дзесяці сутак.»;

частку 2 выключыць.

70. У частках 5 і 6 артыкула 173:

у пункце 1 словы «першай і другой» замяніць лічбамі «2—6»;

пункт 3 пасля слова «бандэролі» дапоўніць словамі «або два дробныя пакеты».

71. У артыкуле 176:

частку 1 пасля слова «расстройства» дапоўніць словам «(захворвання)»;

у частцы 2 слова «захворвання» замяніць словамі «расстройства (захворвання)».

72. У пункце 6 артыкула 186 словы «цяжкая хвароба» замяніць словамі «цяжкае захворванне».

73. У артыкуле 187:

частку 3 пасля слова «дзеянню» дапоўніць словамі «, інфармацыя аб ліквідаванні наступстваў учыненага дзеяння, аб прызнанні віны ва ўчыненым злачынстве»;

у частцы 5 словы «псіхічнай хваробы» замяніць словамі «псіхічнага расстройства («захворвання)»;

у частцы 6 словы «іншай цяжкай хваробы» замяніць словамі «іншага цяжкага захворвання»;

дапоўніць артыкул часткай 7^1 наступнага зместу:

«7^1. Парадак медыцынскага агляду і пералік захворванняў, якія перашкаджаюць далейшаму адбыванню пакарання, вызначаюцца Міністэрствам унутраных спраў Рэспублікі Беларусь сумесна з Міністэрствам аховы здароўя Рэспублікі Беларусь.».

74. Частку 2 артыкула 192 пасля слова «асуджанымі» дапоўніць словамі «з дня фактычнага адбывання імі пакарання».

75. У частцы 1 артыкула 199^1 словы «вызвалення з лячэбна-працоўнага прафілакторыя» замяніць словамі «спынення яго знаходжання ў лячэбна-працоўным прафілакторыі».

Артыкул 3. Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь у трохмесячны тэрмін:

прывесці рашэнні Урада Рэспублікі Беларусь ў адпаведнасць з гэтым Законам;

забяспечыць прывядзенне рэспубліканскімі органамі дзяржаўнага кіравання, падпарадкаванымі Ураду Рэспублікі Беларусь, іх нарматыўных прававых актаў у адпаведнасць з гэтым Законам;

прыняць іншыя меры па рэалізацыі палажэнняў гэтага Закона.

Артыкул 4. Гэты Закон уваходзіць у сілу праз тры месяцы пасля яго афіцыйнага апублікавання, за выключэннем гэтага артыкула і артыкула 3, якія ўваходзяць у сілу з дня афіцыйнага апублікавання гэтага Закона.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь
А. ЛУКАШЭНКА

5 мая 2010 года, г. Мінск.
№ 123—З

Тэкст з'яўляецца неафіцыйным перакладам Закона.

Афіцыйнае апублікаванне ажыццяўляецца ў афіцыйным перыядычным выданні «Нацыянальны рэестр прававых актаў Рэспублікі Беларусь».

POST factum

КОТКУ ЎЗНАГАРОДЗІЛІ ЗА ВЫРАТАВАННЕ ГАСПАДЫНІ

Трохгадовая котка па мянушцы Шнаўтцы атрымала ўзнагароду «Пурпурная лапка». Такога гонару мурка была ўдастоена за выратаванне жыцця сваёй гаспадыні.

Паводле слоў гаспадыні коткі, Шнаўтцы разбудзіла жанчыну, драпаючы яе за нос. Прачнуўшыся, гаспадыня адчула рэзкі пах газу. Як высветлілася пазней, газавая труба па нейкай прычыне разарвалася. Пажарнікі, якія прыехалі на месца здарэння, заявілі, што канцэнтрацыя газу была такой высокай, што дом мог узляцець на паветра ў любы момант. Цырымонія ўзнагароджання Шнаўтцы прайшла на штогадовым «футравым» балі Фонду абароны жывёл Грэйт-Фолза, перадаюць «Навіны Амерыкі».

ВАГА ЧАЛАВЕКА І ІНТЭЛЕКТ ЗВЯЗАНЫ ПАМІЖ САБОЙ

Так сцвярджаюць вучоныя. Чым больш маса чалавека, тым ніжэй яго інтэлект. Пра гэту навуковую даказаную тэорыю днямі ў эфіры радыёстанцыі «Раніца Расіі» разважалі доктар медыцынскіх навук Марыят Мухіна і рэжысёр Алена Цыплакова.

«Зразумела, ёсць сувязь паміж вагой і работай чалавечага мозгу, — кажа Марыят Мухіна. — Гэта навукова даказаны факт. Вядома ж, мы ні ў якім разе не сцвярджаем тое, што поўны чалавек — дурны, але ён не выкарыстоўвае ўвесь свой патэнцыял. У такім стане чалавек проста не можа выкарыстоўваць увесь свой патэнцыял, які ў яго, насамрэч, ёсць».

«Мы праводзілі даследаванні, якія паказалі, што IQ пры зніжэнні вагі павялічваецца, — працягвае доктар Мухіна. — Мы бралі пацыента з залішняй вагай, з атлусценнем, да лячэння і пасля, калі ён ужо скінуў вагу». Паводле слоў Мухінай, трэба прытрымлівацца сярэдняй мяжы звычайнай масы цела. Яна лёгка вылічваецца па антрапаметрычных паказчыках. Існуюць крытэрыі, па якіх можна вызначыць, у якой вазе ў чалавека будуць аптымальна функцыянаваць усе яго органы, у тым ліку і галаўны мозг.

ДЖОРДЖ ВАШЫНГТОН НЕ ЗДАЎ КНІГІ Ў БІБЛІЯТЭКУ

Супрацоўнікі самай старой бібліятэкі ў Нью-Ёрку выявілі, што за першым прэзідэнтам Злучаных Штатаў Джорджам Вашынгтонам дагэтуль лічацца дзве кнігі, якія ён не вярнуў у 1789 годзе.

У прынцыпе, за невяртанне ўзятых кніг у тэрмін належыць штраф — і за 220 гадоў, з папраўкай на інфляцыю, павінна было набегчы да 300 тысяч долараў. Аднак Бібліятэка Нью-Ёркскага таварыства заявіла, што яна гатовая прабачыць штраф — абы кнігі вярнулі. Зрэшты, дзе гэтыя кнігі, цяпер ніхто не ведае, перадае карэспандэнт Бі-бі-сі Мадлен Морыс. Джордж Вашынгтон застаўся ў амерыканскай гісторыі як чалавек, які ніколі нікога не ашукваў. Але, відавочна, ён усё ж быў не пазбаўлены асобных недахопаў, адзначае журналіст.

5 кастрычніка 1789 года Вашынгтон прыйшоў у адзіную ў тыя часы бібліятэку на Манхэтэне і ўзяў два тамы: трактат пра міжнародныя адносіны «Права нацый» і зборнік пратаколаў дэбатаў у брытанскай палаце абшчын.

Сам ён распісвацца ў фармуляры не стаў, але яго памочнік напісаў: «прэзідэнт». Вярнуць кнігі Вашынгтон павінен быў праз месяц. Але не вярнуў. Бібліятэкары выявілі страту толькі нядаўна, аблічбоўваючы ўліковыя карткі таго часу.

Бібліятэка Нью-Ёркскага таварыства была заснавана яшчэ ў 1754 годзе групай жыхароў горада, якія палічылі, што Нью-Ёрку неабходна публічнае кнігасховішча. У часы Вашынгтона яна размяшчалася на Ніжнім Манхэтэне, на Уол-стрыт, але за сваю гісторыю бібліятэка змяніла некалькі адрасоў і ў наш час знаходзіцца ў Верхнім Вестсайдзе.

У 1789 годзе Нью-Ёрк быў часовай сталіцай Злучаных Штатаў (горад Вашынгтон, названы ў гонар першага прэзідэнта, толькі будаваўся), а Бібліятэка Нью-Ёркскага таварыства служыла першай бібліятэкай Кангрэса.

КАБ БЫЦЬ ШЧАСЛІВЫМ, ДОСЫЦЬ ШТОДНЯ ТРЭНІРАВАЦЦА ПА 25 ХВІЛІН

Вучоныя з амерыканскага Метадысцкага ўніверсітэта ў Даласе знайшлі ключ да шчасця і радаснага жыцця. Ключ гэты — інтэнсіўныя занядкі ў спартыўнай зале ці на пляцоўцы. Паводле меркавання даследчыкаў, спартыўныя заняткі павінны доўжыцца не менш як 25 хвілін і абавязкова практыкавацца штодзённа, — паведамляе агенцтва ІТАР-ТАСС.

Да такой высновы вучоныя на чале з прафесарам Джасперам Смітсам прыйшлі пасля шэрагу эксперыментаў, якія паказалі, што рэгулярныя інтэнсіўныя нагрузкі дзейнічаюць на галаўны мозг і псіхіку чалавека такім жа чынам, як і моцныя антыдэпрэсанты. Пры гэтым, калі прэпараты дапамагаюць не ўсім і могуць мець пабочныя эфекты, то спорт — універсальны і не мае проціпаказанняў.

Таму фізічныя нагрузкі працягласцю ўсяго 25 хвілін з'яўляюцца выдатным спосабам здымання стрэсу і раздражняльнасці. Яны здольныя вывесці з дэпрэсіі і вызваліць ад беспадстаўных турбот.

ВЫКАРЫСТАННЕ СВЯТЛА ЎНАЧЫ МОЖА ПРЫВЕСЦІ ДА ЎЗНІКНЕННЯ РАКУ

Вучоныя з Лестэрскага і Хайфскага ўніверсітэтаў ўстанавілі, што звычка спаць пры запаленым святле ўначы можа мець самыя непрыемныя наступствы, а менавіта, прыводзіць да з'яўлення ракавых захворванняў, паведамляе The Daily Mail.

Варта адзначыць, што гэта далёка не першае даследаванне, якое прыводзіць да падобных вынікаў. Раней было высветлена, што людзі, якія працуюць па начах пры электрычным святле, больш схільныя рызыкі развіцця раку грудзей і раку прастаты.

На сёння даследчыкі ўпэўнены, што нават кароткачасовае ўздзеянне штучнага святла можа вельмі негатыўна адбіцца на здароўі. Навукоўцы тлумачаць гэта тым, што, калі ўначы ўключаецца святло, у клетках нашага арганізма парушаецца механізм дзялення, што і можа, у сваю чаргу, прывесці да ўзнікнення раку.

Падобныя звесткі былі атрыманы падчас шэрагу эксперыментаў на мышах. Грызуноў падзялялі на дзве групы: адну трымалі ў поўнай цемры, а іншым на гадзіну ўключалі электрычнае святло. Затым даследчыкі параўноўвалі актыўнасць клетак мозгу мышэй у абедзвюх групах. Высветлілася, што ў мышэй, якія падвяргаліся ўздзеянню святла, адбываліся змены ў клетках мозгу, якія адказныя за «сутачныя гадзіны» арганізма і якія забяспечваюць яго звычайнае функцыянаванне.

Доктар Рэйчэл Бель-Шлома з Хайфскага ўніверсітэта заявіла, што святло ўначы лепш наогул не выкарыстоўваць: «Я лічу, што ўключэнне любога штучнага асвятлення ўначы ўздзейнічае на наш унутраны гадзіннік, а гэта вельмі адчувальны механізм. Калі ўначы вам неабходна ўстаць, то лепш выкарыстоўваць крыніцы святла, якія гараць няярка».

Крымінальны «дуэт» «спецыялізаваўся на элітных катэджах

Раней судзімыя мінчане з двух катэджаў вынеслі маёмасці больш як на 90 мільёнаў рублёў.

Прычым злачынцы ўчынілі крадзяжы ў той час, калі гаспадары знаходзіліся дома. Так, у першым выпадку 25- і 30-гадовыя злодзеі забраліся ў ванны пакой катэджа, адціснуўшы адвёрткай шклопакет. Пакуль гаспадары спакойна спалі на другім паверсе дома, няпрошаныя візіцёры добра «прайшліся» па першым. Бралі ўсё каштоўнае, што траплялася пад рукі: ювелірныя вырабы, грошы, туалетную ваду, адзенне. У гэтым выпадку агульная сума выкрадзенага склала 77 мільёнаў рублёў. У другі раз гэты «дуэт» быў яшчэ больш нахабным: пакуль заспеты гаспадыняй дома, якая выйшла пакурыць, адзін яго ўдзельнік кінуўся прэч, другі «вычышчаў» катэдж, прыхапіўшы з сабой і вялікую суму грошай. Абодва крадзяжы затрыманыя праваахоўнікамі падазроныя ўчынілі ў Цэнтральным раёне сталіцы.

Зладзюжку выдаў... пашпарт

Няўдалы выкрадальнік аўто пакінуў свой дакумент на месцы ўчынення злачынства.

Гэты кур'ёзны выпадак адбыўся ў двары сталічнага мікрараёна Вяснянка, дзе хлопец з пасёлка Свіслач Мінскай вобласці спрабаваў пранікнуць у салоны чужых машын. Перад тым, як пайсці на крадзеж, зламыснік добра заліў за каўнер з сябрамі. Калі ж кампанія разышлася, была ўжо ноч, а на таксі ў хлопца не было грошай. Затое хапіла «розуму», каб узламаць чужое аўто, на якім ён планаваў дабрацца да патрэбнага месца. Спачатку 20-гадовы небарака «варажыў» над «Фіятам», але адкрыць дзверы машыны не ўдалося. Тады залез у кабіну «ЗІЛа»: і тут нічога не атрымалася, бо рухавік не завёў. Супакоіўся зладзюжка толькі ў салоне мікрааўтобуса «Івека», дзе заснуў: уладальнік аўто зняў з машыны акумулятар, таму з выкраданнем і гэтага «жалезнага каня» здарыўся «пшык». Раніцай малады чалавек пакінуў месца здарэння. Праўда, устанавіць яго асобу для праваахоўніка вялікай цяжкасці не склала: у адной з машын ён згубіў свой пашпарт, і ўжо праз некалькі гадзін з ім гутарылі супрацоўнікі крымінальнага вышуку.

Ігар ГРЫШЫН.

СЁННЯ

Сонца	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	5.11	21.02	15.51
Віцебск —	4.55	20.58	16.03
Магілёў —	5.01	20.52	15.51
Гомель —	5.04	20.42	15.38
Гродна —	5.27	21.16	15.49
Брэст —	5.34	21.10	15.36

Месяц
Маладзік 14 мая. Месяц у сузор'і Цяльца.

Імяніны
Пр. *УЗНЯСЕННЕ ГАСПОДНЯЕ, Васіля, Мікіты, Якава.*
К. *УНЕБАЎШЭСЦЕ ПАНСКАЕ, Глорыі, Жанны, Андрэя, Германа, Роберта.*

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Крынічка

«Цякла тут з лесу невялічка
Травой зарослая крынічка».
Якуб КОЛАС.

Рубрыку вядзе Валянціна ШПІЛЕЎСКАЯ, тэл. 285 88 81 № 15 (347)

У маі ў садзе

Канец вясны — адказны перыяд для садавода. Гэта час пачатку актыўнай вегетацыі раслін, цвіцення саду, з'яўлення завязяў, калі асабліва важна абараніць дрэвы ад шкоднікаў.

● Барацьба з пустазеллем — бадай адна з самых працаёмкіх вясновых работ у садзе. Рыдлёўкай альбо віламі старанна перакапайце ўчасткі, будучы вельмі асцярожнымі пры перакопванні глебы пад дрэвамі, каб не пашкодзіць іх каранёвую сістэму.

● Як толькі глеба ў садзе паспее (будзе рассыпістай), можна высяваць на градкі стратыфікаванае насенне пладовых культур. Глыбіня закладання залежыць ад культуры (напрыклад, насенне яблыні і грушы высяваюць на глыбіню 3-5 см, слівы і вішні — на 5-8 см). Адразу пасля высеву глебу замульчыруйце пілавіннем. Усходы, якія з'яўляюцца, прарэджваюць, калі расліны дасягнуць вышыні 4-5 см. Далей неабходна сачыць за тым, каб глеба была чыстай і рыхлай.

● Сачыце за тым, каб у дрэў, пасаджаных у папярэднія гады, не заглыбілася каранёвая шыйка, што можа прывесці да падпрэвання штамбаў і нават гібелі раслін. Такія дрэвы акопваюць і паволі падцягваюць да патрэбнага ўзроўню.

● Не забудзьцеся аслабіць або зняць леташнія падвязкі дрэў. У адваротным выпадку шпагат можа ўрэзацца, урасці ў кару, і галінка высахне альбо зломіцца.

● Перад цвіценнем пладовыя культуры рэкамендуецца падкарміць.

● У перыяд цвіцення вельмі важна абараняць сад ад замаразкаў.

● Не забудзьцеся аб ахове вашага саду ад хвароб і шкоднікаў.

● У другой палове мая, калі стаіць сухое і гарачае надвор'е, паліце дрэвы. Асабліва гэта важна, калі яны растуць на пясчаных глебах з малым запасам вільгаці. Паліваць трэба ўвесь прыствольны круг дрэва, а каб вада не збегла, загадзя зрабіце земляны борцік вышынёй 10—14 см.

● Калі пасля суровай зімы загінула ўся надземная частка дрэва, не выкідвайце яго адразу. У канцы мая — пачатку чэрвеня ў ніжняй частцы штамба крыху вышэй за месца прышчэпкі можа з'явіцца парастак, з якога ў наступныя гады сфарміруецца новая крона культурнага гатунку.

Кветнік для навічкоў

Насенне рэкамендаваных аднагадовых раслін можна сеяць адразу ў адкрыты грунт, але ў розныя тэрміны. Перш за ўсё трэба ўлічваць устойлівасць расліны да холаду. Наготкі падыходзяць нават для падзімняга (у канцы кастрычніка — пачатку лістапада) пасеву. Аксамiткі і настурка не пераносяць нават лёгкіх замаразкаў. Некаторыя расліны ёсць сэнс вырошчваць расадным спосабам, калі вы хочаце, каб яны хутчэй зацвілі.

Аксамiткі (тагецес) — непатрабавальныя, засухаўстойлівыя, цеплалюбівыя расліны. Існуе мноства гатункаў з кошыкамі лімоннага, залацістага, аранжавага колераў. Некаторыя гатункі спалучаюць жоўтую ці аранжавую афарбоўку з чырвона-карычневай, ёсць нават гатункі з амаль жоўтымі кветкамі. Аксамiткі можна сеяць у адкрыты грунт (не раней, чым у маі), але можна і вырасціць расаду. Высаджваюць расаду ў адкрыты грунт у канцы мая — пачатку чэрвеня, калі міне пагроза замаразкаў. Расліны добра пераносяць перасадку, нават тады, калі яны цвітуць.

Настурка таксама цеплалюбівая кветка. Сярод гатункаў настуркі ёсць такія, якія сцелюцца, узнімаюцца па вертыкальных апорах, ампельныя. Кветкі ў настуркі самых разнастайных афарбовак: слівачна-белыя, бледна-жоўтыя, ярка-жоўтыя, персікавыя, вішнёвага колеру, ярка-чырвоныя. У настуркі буйное насенне, звычайна яно добра прарастае. Можна вырошчваць расліны расадным спосабам, але перасадку яна пераносіць не вельмі, таму прасцей пасеяць насенне адразу ў грунт у канцы мая.

Наготкі (календула) сеюць непасрэдна ў грунт пад зіму або вясной, пачынаючы з красавіка. Калі вы хочаце, каб расліны зацвілі раней, пасейце насенне ў скрынкі і ў канцы мая высадзіце расаду на пастаяннае месца ў адкрыты грунт.

Дэкаратыўная фасоля (турэцкія бабы) непатрабавальная цеплалюбівая расліна, якая ўецца. Вызначаецца пышным цвіценнем. Рэкамендуецца для вертыкальнага азелянення. Ёсць формы з чырвонымі, ружова-белымі кветкамі. Насенне ў фасолі буйное, таму сеяныя расліны хутка растуць. Перад тым як пасеяць, насенне фасолі замочваюць на суткі, сеюць у гаршчочкі і ў канцы мая высаджваюць у адкрыты грунт. Зацвітае дэкаратыўная фасоля ў ліпені і цвіце да замаразкаў. Гэту расліну можна пасадзіць ля

паўднёвай сцяны дома, прыладзіўшы апоры з лёскі або вяроўкі. А можна зрабіць шалаш: пасеяць насенне па кругу, у цэнтры замацаваць вертыкальную жэрдку і замацаваць расцяжкі, замацаваўшы іх у зямлю калкамі.

Некалькі парад пры стварэнні кветніка:

● Усе аднагадовыя расліны, ды і ўвогуле большасць аднагадовых раслін, любяць сонца. У цені ім будзе маркотна. Не высаджвайце насенне кветак радамі — атрымліваецца сумны малюнак.

● Не спрабуйце адразу зрабіць увесь участак прыгожым. Кветкі цікава выглядаюць не ў монапасадках, а ў спалучэнні з іншымі кветкамі. Няхай гэта кветнік будзе нерэгулярнай формы (прамавугольны нагадвае градку) або круглая клумба, але складацца яны павінны з розных відаў раслін або розных гатункаў аднаго віду.

● Плануючы пасадкі, улічвайце спалучальнасць раслін па колеры. У аксамітак, настуркі і наготкаў кветкі ўсіх адценняў жоўтага, аранжавага, карычневага колеру, таму яны будуць добра спалучацца.

● Абавязкова ўлічвайце вышыню раслін. Калі хочаце наладзіць круглую клумбу, каб кветкі можна было бачыць з усіх бакоў, у цэнтры высаджвайце самыя высокія кветкі, а вакол ступенямі — больш нізкія.

Ці можна абысціся без мульчы?

Без мульчыравання абысціся, зразумела, можна. Але падумайце, да чаго гэта прывядзе. З надыходам халадоў мульчыраванне ратуе расліны ад замаразкаў і вымярзання. Напрыклад, замульчыраваныя пасадкі азімага часнаку і цыбулі добра пераносяць прамярзанне глебы на глыбіню да 1 м. Пасля замульчыравання зямлі пад меліса, эстрагонам, спаржай, катоўнікам і іншымі шматгадовымі культурамі дапаможа ім перажыць зіму і нават павысіць ураджайнасць.

Але адчувальныя да замаразкаў культуры ўвосень нельга мульчыраваць тоўстым слоем — больш чым 5 см. Прычына ў тым, што матэрыялы, якімі мульчыруюцца расліны, дрэнныя праваднікі цяпла. Яны перашкаджаюць награванню зямлі ўдзень. Чым тоўсцейшы слой, тым горш ён праводзіць цяпло і тым больш такія ўчасткі маюць магчымасць уначы падмерзнуць.

Трэба адзначыць, што мульча ахоўвае глебу ад размывання падчас ліўня. Яна ўтрымлівае вільгаць, не дае ёй выпарацца. Лепш за ўсё пасля дажджу ці палівання, пакуль глеба вільготная, трэба падрыхтаваць грады і замульчыраваць перагноем, тарфяной крошкай або старым сенам.

Вядома, што карысна мульчыраваць глебу вясной, адразу пасля сяўбы або высадкі расады. Гэта захавае вясновую вільгаць і зберажэ расліны ад пустазелля. Але трэба памятаць, што мульча засцерагае карані ад перагрэву.

І яшчэ. У цёплы перыяд мульча садзейнічае размнажэнню карысных мікраарганізмаў у глебе. Прамульчыраваная зямля доўга застаецца цёплай, вільготнай і рыхлай. Акрамя таго, матэрыялы, якімі мульчыруецца глеба, пастаянна пераграваюць, утвараючы карысныя мікраарганізмы і павышаючы ўрадлівасць глебы.

Для мульчыравання можна выкарыстоўваць перагной, кампост, торф, апалыя лісты з дрэў, пілавінне, хвою, скошаную траву. Можна падысці цёмная і светлая сінтэтычная плёнка, нятканы матэрыял тыпу толь, рубероід. Матэрыялы цёмнага колеру, якімі мульчыруецца глеба, збіраюць і захоўваюць цяпло, а светлыя, напрыклад пілавінне, лепш адбіваюць святло. Мульчыраванне праводзяць па вільготнай і рыхлай зямлі слоем 3-5 см.

Дзве даты

13 мая

1844 год — у сяле Іванава Невельскага павета Віцебскай губерні нарадзілася Кацярына Іванаўна Брэшка-Брашкоўская, вядомы дзеяч рэвалюцыйнага руху. У рэвалюцыйных кругах вядомая як «бабуля рускай рэвалюцыі». У 1873 годзе ў Кіеве далучылася да рэвалюцыйных народнікаў, была адной са стваральнікаў «Кіеўскай камуны», удзельнічала ў «хаджэнні ў народ». У верасні 1874 года арыштавана, пасля 3-гадовага зняволення па «працэсе 193-х» асуджана да 5 гадоў катаржных работ у Сібіры. З 1881 года за спробу ўцёкаў зноў асуджана да 4 гадоў катаржных работ (у агульнай складанасці была пазбаўлена волі на 22 гады). У 1896 годзе амніставана, пераехала ў Мінск, дзе разам з А. Бонч-Асмалоўскім і Г. Гершуні стварыла Працоўную партыю палітычнага вызвалення Расіі. Удзельнічала ў стварэнні Баявой арганізацыі сацыялістаў-рэвалюцыянераў, Сялянскага саюза партыі сацыялістаў-рэвалюцыянераў. Член ЦК і лідар правага крыла партыі эсэраў. У 1907-17 гадах — зноў у ссылцы ў Сібіры. У 1919 годзе выехала ў ЗША, засталася ў эміграцыі (Парыж, Прага). Памерла ў 1934 годзе.

1501 год — Амерыга Веспучы накіраваўся ў падарожжа на Захад. Падчас плавання ён устанавіў, што Калумб, які лічыў, што знайшоў шлях за некалькі гадоў да яго, адкрыў зусім новы кантынент, а не пабываў у Індыі.

Цытата дня:

«Мара больш магутная, чым рэальнасць. І ці можа быць інакш, калі яна сама — найвышэйшая рэальнасць? Яна — душа ўсяго існага».
Анатоль Франс (1844—1924), французскі пісьменнік.

ДЗЕНЬ НАРАДЖЭННЯ ў свеце традыцыйнай культуры

● У народным асяроддзі глыбока верылі, што на працягу сутак час мае неаднастайны характар. Напрыклад, «нешчаслівымі» для нараджэння лічыліся поўнач і поўдзень, а таксама момант заходу сонца. Акрамя таго, існавала паданне, што ў сутках ёсць «шчаслівыя» і «нешчаслівыя» гадзіны.

● Калі дзіця нараджалася ў прамежку часу ад поўначы і да поўдня, лічылася, што гэта спрыяльны фактар, які прадказвае, што нованароджаны даволі хутка пачне хадзіць, гаварыць, будзе разнабакова развітым чалавекам.

● Другая палова дня, г. зн. час ад поўдня і да поўначы лічыўся менш спрыяльным. У гэты час на свет з'яўляюцца людзі недаўгавечныя і непрыстасаваныя да жыцця.

● Агульнавядома, што момант заходу сонца лічыцца небяспечным часам, які аказвае істотны ўплыў на фізічны стан чалавека, таму дзеці, народжаныя ў гэты час, не мелі добрага здароўя і жадання шмат папрацаваць.

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.

Падкормка бульбы

У большасці агароднікаў ужо засаджаны ўчасткі, адведзеныя пад бульбу. Але, як вядома, не кормячы бульбу, яна не будзе нас карміць. Якія ж угнаенні лепш уносіць пад бульбу і калі гэта трэба рабіць?

Для таго, каб бульба расла і давала ўраджай, патрэбныя як арганічныя, так і мінеральныя ўгнаенні. Арганічныя: гной (вадкі, паўвадкі, на саламянай падсцілцы, тарфагноевыя кампосты, птушыны памёт, зялёныя ўгнаенні і іншыя становіча ўплываюць на біялагічную актыўнасць і фізічную ўласцівасць глебы.

Як раяць вучоныя Інстытута бульбаводства, на пясках лепш за ўсё арганічныя ўгнаенні ўносіць вясной, бо ўнесеная пад зіму частка пажыўных рэчываў лёгка вымываецца, а вось на цяжкіх глебах больш спрыяльна арганічныя ўгнаенні ўносіць увосень.

З мінеральных угнаенняў расліны атрымліваюць пажыўныя рэчывы — азот, фосфар, калій, кальцый, бор, медзь — у самы ранні перыяд росту і развіцця. Прымяняюцца ўгнаенні і для павышэння ўстойлівасці бульбы да хвароб.

З калійных угнаенняў найбольш распаўсюджаны хлорысты калій. Ён выпускаецца ў выглядзе гранул ці буйназярністых крышталікаў. Уносіць яго рэкамендуецца ўвосень пад перакопку, каб знізіць адмоўнае ўздзеянне хлору. Больш прыдатныя для бульбы бясхлорныя формы калійных угнаенняў: сернакіслы калій, калімагнезія. Яны паляпшаюць якасныя паказчыкі харчовай і насеннай бульбы. Уносіць іх у глебу трэба пераважна вясной.

Пры недахопе азоту слабее рост расліны, зніжаецца ўраджай і колькасць крухмалу ў клубнях. Лішак азоту прыводзіць да змянення перыяду вегетацыі, празмернага росту тканак. Сярод азотных угнаенняў найбольшая доля належыць аміячнай салетры і мачавіне. Лепшае азотнае ўгнаенне для бульбы — сульфат амонію. Істотнага росту ўраджайнасці пры яго ўнясенні не назіраецца, але павышаецца якасць клубняў, утрыманне ў іх крухмалу, яны менш пашкоджваюцца паршой.

Фосфар садзейнічае развіццю каранёвай сістэмы на ранніх этапах росту бульбы і паскарае яе выспяванне. Асноўныя фосфарныя ўгнаенні — суперфасфат і сульфат амонію.

Да комплексных угнаенняў адносіцца попел дроў, саломы і іншых прадуктаў арганічнага паходжання. У попеле акрамя фосфару, калію і кальцыю змяшчаецца магній, жалеза, бор, марганец, але няма хлору, таму ён з'яўляецца каштоўным угнаеннем. Уносіцца попел пры асноўнай апрацоўцы глебы або як падкормка.

Мікраэлементы ўплываюць на паскарэнне развіцця раслін, працэсы плодаўтварэння. Яны садзейнічаюць больш ранняму накапленню масы клубняў, павялічваюць ураджайнасць бульбы. Найбольш важныя мікраэлементы для бульбы — бор, медзь, цынк. Калі іх не хапае клубням, то лупіны робяцца шурпатымі, растрэскваюцца, ствараюцца спрыяльныя ўмовы для пранікнення хвароб, у прыватнасці, паршы.

Клематысы — кветкі не толькі для альтанак

Клематысы — цудоўныя і самыя ўніверсальныя дэкаратыўныя расліны, якія ўюцца. Яны могуць упрыгожыць любы, нават невялікі сад, балкон, пергалу, альтанку. Гэтая расліна цвіце доўга, прыгожа. Эфектна выглядаюць усемагчымыя кветкавыя спалучэнні клематысаў, з якіх можна складаць цудоўныя кампазіцыі: напрыклад, фіялетавага з белым, ружовага з белым, чырвонага з белым, сіняга з блакітным.

Асабліва прыгожыя буйнакветкавыя гібрыды клематыса з кветкамі ад белай да цёмна-фіялетавай афарбоўкі. Высаджваюць клематысы паміж кветкавымі кустамі флёксаў, півоняў, побач з кустамі, якія цвітуць у першай палове лета. Можна ствараць для іх аркі і сценкі, падрыхтаваўшы для клематысаў спецыяльную апору.

Пасадка і размнажэнне. Клематысы нельга садзіць непасрэдна ля сцяны дома, таму што дажджавая вада, якая пастаянна капае з даху, пашкоджвае каранёвую шыйку. Таму паміж сцяной і раслінай пакідаюць адлегласць 50—60 см, а паміж сцяной і апорай — 30—40 см (каб зберагчы расліну ад перагрэву паблізу нагрэтых сонцам сцен).

Гатункі клематыса, якія цвітуць у пачатку лета і фарміруюць кветкі на мінулагодніх парастках, высаджваюць ля паўднёвых, усходніх і заходніх сцен дамоў, а тыя, якія цвітуць пазней, — толькі з паўднёвага боку, інакш вельмі зацягваецца развіццё раслін.

Клематыс любіць рыхлыя ўрадлівыя, з добрым дрэнажом, з нармальнай вільготнасцю глебы. Расліна даволі патрабавальная да ўрадлівасці глебы, таму яму для пасадкі трэба старанна падрыхтаваць. Саджаюць клематыс у асноўным вясной, калі парасткі не пачалі расці або толькі кранулiся ў рост, але можна высаджваць у ліпені—жніўні і ў верасні—кастрычніку, хоць гэта не вельмі пажадана.

Месца для ямы выбіраюць з такім разлікам, каб кветкі былі зацененыя, а будучыя парасткі асветленыя сонцам, тады цвіценне пачынаецца без спазнення. Калі глеба цяжкая, гліністая, а месца нізкае, клематысы высаджваюць на ўзгорку. Клематысы садзяць крыху глыбей, чым яны раслі да гэтага, але нельга садзіць вельмі глыбока: заглыбленне тармозіць рост і можа прывесці нават да гібелі куста. Калі глебы не цяжкія, то каранёвую шыйку трэба заглыбляць у маладых раслін не менш чым на 8—10 см, у больш сталых — на 10—15. Пасля пасадкі глебу вакол расліны паліваюць. Цвітуць клематысы толькі пры поўным сонечным асвятленні парасткаў, таму месца для іх трэба выбраць не зацененае, абароненае ад ветру. Размнажаюць клематысы вегетатыўна.

Размнажэнне дзяленнем куста выкарыстоўваюць у тым выпадку, калі ліяна разраслася або яе неабходна перасадзіць на новае месца. Дзеляць добра развіты здаровы куст, які дасягнуў узросту 4—5 гадоў, рана вясной, да пачатку росту парасткаў. Расліну разразаюць так, каб на кожнай частцы было 2—3 пупышкі і дастатковая каранёвая сістэма. Часта

купленыя саджанцы клематыса пасля пасадкі цяжка ідуць у рост, у гэтым выпадку рэкамендуецца паліў растворам гетэраўксіна.

Размнажэнне адводкамі дае добры вынік. Самы хуткі спосаб размнажэння — чаранкаванне. Чаранкаванне клематыса трэба зрабіць да пачатку цвіцення. Чаранкі ад парасткаў, якія цвітуць, прыжываюцца горш. Каб паскорыць утварэнне каранёў, чаранкі апрацоўваюць стымулятарам росту, напрыклад, гетэраўксінам (50 г на 1 л вады і пакідаюць чаранкі ў растворы хоць бы на суткі). Пры пасадцы чаранкі заглыбляюць да вузлоў у сумесь буйназярністага пяску з торфам і паліваюць растворам зноў жа гетэраўксіна. Чаранкі часта апырскваюць вадой. Укараненне адбываецца праз месяц.

Клематысы, як лічаць многія кветкаводы, вартыя таго, каб пра іх ведалі як мага больш: як вырошчваць і як даглядаць. Таму размову працягнем у бліжэйшых выпусках рубрыкі.

Усміхнемся!

Начальнік з супрацоўнікам.
— Нарэшце вы прыйшлі на працу своечасова!
— Так, я набыў папугая.
— Папугая? Я ж раіў вам набыць будзільнік!
— Будзільнік не мог мяне разбудзіць. Цяпер я стаўлю яго побач з клеткай, будзільнік будзіць папугая, а тое, што кажа гэтая птушка, можа разбудзіць каго заўгодна.

☺

Псіхолагі высветлілі, што аранжавы колер вызваляе эмоцыі, падымае самаацэнку і з'яўляецца выдатным антыдэпрэсантам. Тымі ж уласцівасцямі, дарэчы, валодае і купюра вартасцю ў 100 000 рублёў.

☺

Адэса, пасля гасцей:
— Фіма, ты заўважыла, твой любімы пляменнік Сёма, між іншым, еў не проста з апетытам за траіх, але і з радасцю на твары. Ён наогул з дзяцінства мае манеру тыдзень сядзець на дыеце, перш чым пайсці ў госці.

☺

Мама пытаецца ў маленькага сына:
— Сынок, ты яшчэ не ўсе цацкі зламаў, якія табе тата падарыў?
— Не, мама. Адна засталася — малаток...

Віншуем **з юбілейным днём нараджэння Марыю Дзмітрыеўну ЦЫБУЛЬСКУЮ** з в. Мглё Смалявіцкага раёна.
Жадаем табе: ніколі не хварэй,
Будзь маладой, ніколі не старэй.
Цалуем цябе і твае пяшчотныя рукі.
З любоўю, матуля, твае дзеці і ўнукі.

ЗВЯЗДА
БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА
ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь
РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ. РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОЎСКІ, С. ГРЫБ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РАСОЛЬКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВІДРЫЦКАЯ, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК, І. ШЧУЧЭНКА.
НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмная – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 36, 287 18 51, юрыдычнага — 287 19 68, сакратарыята — 292 05 82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 21 03, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Баранавічах: 47 71 94, Магілёве: 32 74 31; бухгалтэрыі: 292 22 03.
http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zvyazda.minsk.by
ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zvyazda.minsk.by
Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.
Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.
Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год.
Тыраж 33.310. Індэкс 63850. Зак. № 2294. Нумар падпісаны ў 19.30.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12